

Department of Defense
(Kagawaran ng Tanggulan)

MGA ESPESYAL NA PANGANGAILANGAN

Tool Kit ng Magulang
Mula Pagkapanganak hanggang 18

Paunang Salita

Ang Tanggapan ng Suporta sa Komunidad ng Mga Pamilya ng Militar na may Mga Espesyal na Pangangailangan ay natutuwang ibigay ang *Mga Espesyal na Pangangailangan* ng Departamento ng Depensa (Department of Defense o DoD) *Tool Kit ng Magulang — Mula Pagkapanganak hanggang Labingwalo* ng Departamento ng Depensa (Department of Defense o DoD). Nagbibigay ang tool kit na ito ng impormasyon at mga mapagkukunan na tutulong sa iyong mapabuti ang kalidad ng iyong buhay at tinuturuan ka kung paano itaguyod ang iyong anak na may mga espesyal na pangangailangan. Tinutugunan ng bawat isa sa anim na modules ang mga isyung malamang na maranasan mo sa buong buhay ng iyong anak. Kung nasuri kamakailan ang iyong anak na may espesyal na pangangailangan, o kung isa kang magulang na hindi bago ang pagsusuri, mayroong para sa iyo ang tool kit na ito. Kabilang sa anim na module ng tool kit na ito ang sumusunod na impormasyon:

- **Module 1 — Pagkapanganak hanggang sa Edad na Tatlo**
- **Module 2 — Espesyal na Edukasyon**
- **Module 3 — Mga Benepisyong Pangkalusugan**
- **Module 4 — Mga Pamilyang Lumilipat**
- **Module 5 — Pagtataguyod para sa Iyong Anak**
- **Module 6 — Mga Mapagkukunan at Suporta**

Hindi magiging posible ang tool kit na ito nang walang suporta at panghihikayat ng maraming indibidwal sa buong komunidad ng militar na may mga espesyal na pangangailangan. Nagpapasalamat kami sa koponan sa pag-develop ng produkto, nag-aambag ng nilalaman, at mga nagre-review na nagbibigay sa kanilang mga pananaw at suhestiyon para sa nilalaman at ni-review ang tool kit para sa katumpakan.

Isang espesyal na pasasalamat kay Bb. Isabel Hodge para sa pagbibigay ng kanyang mahalagang oras at makabuluhang kahusayan sa larangan at kay Heather Hebdon, Karen Elliott, at Adreanna Tarwater mula sa Specialized na Pagsasanay ng Mga Militar na Magulang (Specialized Training of Military Parents o STOMP) na nagbigay ng kanilang malalimang kahusayan at pananaw. At isang napaka-espesyal na pasasalamat sa mga magulang ng militar na may mga espesyal na pangangailangan na bukas sa loob na ibahagi ang kanilang mga kuwento at mahalagang payo upang makinabang ang mga ibang magulang mula sa kanilang karanasan.

Walang higit na nakakakilala sa iyong anak bukod sa iyo. Umaasa kaming hihikayatin ka ng tool kit na ito na magpatuloy sa pamamagitan ng pagbibigay ng mga gamit na kailangan mo upang matulungan ang iyong anak na magtagumpay.

Mga Nilalaman

Paunang Salita i

Module 1: Pagkapanganak hanggang sa Edad na Tatlo

Panimula sa Module 1 ..... 1:1

Sa Tingin mo ang Iyong Anak ay may Pagkaantala o Kapansanan 1:1

Maagang Pamamagitan 1:4

Ano ang Mga Serbisyo sa Maagang Pamamagitan? 1:4

Paano ako makakakuha ng Referral sa

Mga Serbisyo Sa Maagang Pamamagitan? 1:4

Mga Tagapag-ugnay ng Serbisyo at Proseso ng Pagsusuri 1:5

Sino ang Karapat-dapat para sa Mga Serbisyo sa

Maagang Pamamagitan? 1:6

Ang Pulong Para sa Pagiging Karapat-dapat 1:6

Paano kung Hindi Karapat-dapat ang aking Anak

para sa Mga Serbisyo ng Maagang Pamamagitan? 1:6

Plan ng Serbisyo sa Pamilya na Inakma sa Indibidwal 1:7

Gaano Katagal bago

Magsimula ang Mga Serbisyo sa Maagang Pamamagitan? 1:8

Mga Uri ng Serbisyo 1:8

Paano Ibinibigay ang Mga Serbisyo? 1:9

Pagpapalano ng Paglipat: Anong Mangyayari

Kapag Maging Tatlong Taon Na Ang Aking Anak? 1:9

Paano kung Hindi Karapat-dapat ang Aking Anak para sa

Mga Serbisyo sa Espesyal na Edukasyon sa Paaralan (Bahagi B)? . . . 1:10

Iyong Tungkulin bilang isang Advocate 1:10

Suporta 1:10

Para sa Higit Pang Impormasyon 1:10

HOMEFRONTConnections 1:11

Mga Sentro ng Pagsasanay sa Magulang at Impormasyon 1:11

National Dissemination Center for Children with Disabilities 1:11

Proyekto ng Espesyal n Pagsasanay

para sa Mga Magulang ng Militar 1:11

Module 2: Espesyal na Edukasyon

Panimula sa Module 2 . . . . . 2:1

Batas sa Edukasyon ng Mga Indibidwal na may Kapansanan 2:1

Mga Pangunahing Bahagi ng Proseso ng Espesyal na Edukasyon . . . 2:2

Nangangahulugan ang pagkaantala sa pag-develop na nagde-develop ang isang sanggol o bata nang mas mabagal kaysa sa ibang batang kapareho ng edad. Para sa impormasyon sa Maagang Pamamagitan, mag-refer sa Module 1.

<i>Paghahanap ng Bata . . . . .</i>	2:2
<i>Koponan sa Mga Pamamagitan bago ang</i>	
<i>Pag-refer/Pamamagitan ng Paaralan. . . . .</i>	2:3
<i>Mga Pag-iingat sa Pamamaraan . . . . .</i>	2:3
<i>Pag-refer . . . . .</i>	2:4
<i>Pagsusuri . . . . .</i>	2:4
<i>Pagiging Karapat-dapat . . . . .</i>	2:5
Programa sa Edukasyong Inakma sa Indibidwal	2:6
<i>Ano ang isang Programa sa Edukasyong Inakma sa Indibidwal? . . . . .</i>	2:7
<i>Sino ang Dumadalo sa Pulong?. . . . .</i>	2:7
<i>Paghahanda para sa Pulong. . . . .</i>	2:8
<i>Pamamahala sa Mga Emosyon . . . . .</i>	2:9
<i>Pagsusulat ng Epektibong Plan — Tumuton sa</i>	
<i>Mga Pangangailangan ng Iyong Anak. . . . .</i>	2:9
<i>Mga Pagbabago at Accommodation . . . . .</i>	2:10
<i>Mga Kaugnay na Serbisyo . . . . .</i>	2:10
Placement at Kapaligirang Pinakakaunti ang Paglilimita.	2:11
<i>Mga Pagpipilian sa Placement . . . . .</i>	2:12
<i>Nasisiyahan Ka Ba sa Programa sa</i>	
<i>Edukasyon na Inakma sa Indibidwal . . . . .</i>	2:12
<i>Sa Wakas, May Plan Ka Na . . . . .</i>	2:13
<i>Taunang Pag-review . . . . .</i>	2:13
<i>Bawat Tatlong Taong Pag-review. . . . .</i>	2:14
<i>Paano kung Hindi Ka Sumasang-ayon? . . . . .</i>	2:14
<i>Paglipat na may Programa sa Edukasyon</i>	
<i>na Inakma sa Indibidwal . . . . .</i>	2:14
<i>Mga Batang Lumipat sa loob ng Parehong Estado . . . . .</i>	2:14
<i>Mga Batang Lumipat sa Labas ng Estado . . . . .</i>	2:15
<i>Mga Talaan . . . . .</i>	2:15
Para sa Higit Pang Impormasyon	2:15
<i>Aktibidad sa Edukasyon ng Department of Defense. . . . .</i>	2:16
<i>Payo sa Magulang. . . . .</i>	2:16
<i>Impormasyon ng Iyong Mga Karapatan/Advocacy . . . . .</i>	2:16

Module 3: Mga Benepisyong Pangkalusugan

<i>Panimula sa Module 3 . . . . .</i>	3:1
<i>TRICARE. . . . .</i>	3:1
<i>Mga Pagpipilian sa TRICARE para sa</i>	
<i>Mga Miyembro ng Pamilyang Nasa Aktibong Tungkulin . . . . .</i>	3:2

TRICARE Prime	3:2
TRICARE Prime Remote	3:2
TRICARE Standard	3:3
TRICARE Extra	3:3
Benepisyo sa Parmasya	3:3
Mga Benepisyo ng TRICARE para sa Mga	
Pamilyang May Mga Espesyal na Pangangailangan	3:4
Pagpipilian sa Kalusugan ng Pinawalak na	
Pangangalaga (Extended Care Health Option)	3:4
Sino ang Kwalipikado?	3:4
Mga Kwalipikadong Kundisyon	3:4
Mga Benepisyo ng Pagpipilian sa	
Kalusugan ng Pinawalak na Pangangalaga	3:5
Pagpipilian sa Kalusugan ng Pinalawak na	
Pangangalaga sa Pangangalaga sa Pagpapahinga	3:5
Paano ako Magpaparehistro?	3:6
Mga Gastos ng Pagpipilian sa Kalusugan ng	
Pinawalak na Pangangalaga (Extended Care Health Option)	3:6
Pagpipilian sa Kalusugan ng Pinalawak na	
Pangangalaga sa Pangangalaga sa Kalusugang Pantahanan	3:6
Paano Ako Magiging Kuwalipikado para sa	
Pinawalak na Pangangalaga Pagpipilian sa	
Kalusugan sa Pangangalaga sa Kalusugang Pantahanan?	3:7
Mga Benepisyo sa Pagpipilian sa Kalusugan ng Pinalawak na	
Pangangalaga sa Pangangalaga sa Kalusugang Pantahanan	3:7
Mga Benepisyo ng Pangangalaga ng Kalusugan sa	
Tahanan ng Pagpipilian sa Kalusugan ng Pinawalak na	
Pangangalaga Pangangalaga sa Pagpapahinga sa	
Pangangalaga sa Kalusugang Pantahanan	3:8
Cap ng Benepisyo.	3:8
Pangangalaga sa Kalusugang Pantahanan	3:8
Pangangalaga sa Pasilidad ng Dalubhasang Nursing	3:8
Pangangalaga sa Hospisyo	3:9
Pangangalaga sa Kalusugan sa Pag-iisip	3:9
Pamamahala ng Kaso.	3:10
Tulong at Impormasyon	3:10
Direktoryo ng Sentro ng Serbisyo ng TRICARE	3:11
Pagpapayo at Tulong sa Makikinabang Mga Tagapag-ugnay/Mga	
Tagapayo sa Mga Benepisyo sa Kalusugan	3:11

Ang pagkatuto kung paano i-navigate ang espesyal na sistema sa edukasyon ay maaaring mahirap para sa sinumang pamilya. Para sa impormasyon sa espesyal na proseso ng edukasyon, mag-refer sa Module 2.

Kakaunting pamilya ang may kakayahang makapagbigay ng sapat na pangangalaga sa mga miyembro ng pamilya na may mga espesyal na pangangailangan nang walang tulong sa medikal at pananalapi mula sa iba't ibang programa. Para sa impormasyon tungkol sa mga programang ito, mag-refer sa Module 3.

<i>Program ng Tanggapan sa Tulong at Pagkolekta ng Utang</i>	3:11
<i>Catastrophic Cap</i>	3:12
<i>Batas sa Edukasyon ng Mga Indibidwal na may Kapansanan at TRICARE</i>	3:12
<i>Mga Programang Pampederal at Pang-estado na may Mga Benepisyo para sa Mga Pamilya ng Mga Espesyal na Pangangailangan</i>	3:12
<i>Medicaid</i>	3:13
<i>Mga Pagsuko ng Medicaid</i>	3:13
<i>Medicare</i>	3:14
<i>Programang Tulong sa Karagdagang Nutrisyon at Kababaihan, Mga Sanggol, at Mga Bata</i>	3:15
<i>Para sa Higit Pang Impormasyon</i>	3:15
<i>Pagpipilian sa Kalusugan ng Pinawalak na Pangangalaga at Pangangalaga ng Kalusugan sa Tahanan</i>	3:15
<i>Mga Benepisyo ng TRICARE</i>	3:15
<i>MilitaryHOMEFRONT</i>	3:16
<i>Planuhin ang Aking Pagkilos</i>	3:16
<i>MilitaryINSTALLATIONS</i>	3:16
<i>HOMEFRONTConnections</i>	3:16

Module 4: Mga Pamilyang Lumilipat

<i>Panimula sa Module 4</i>	4:1
<i>Programang sa Pambihirang Miyembro ng Pamilya</i>	4:1
<i>Pagpapatala</i>	4:1
<i>Suporta sa Pamilya</i>	4:2
<i>Paglipat</i>	4:3
<i>Programang Tulong sa Paglipat</i>	4:3
<i>Mga Sentro para sa Pamilya</i>	4:4
<i>MilitaryINSTALLATIONS</i>	4:4
<i>Mga Paaralan</i>	4:4
<i>Mga Alalahaning Pangmedikal</i>	4:5
<i>Sabihin sa Mga Bata</i>	4:5
<i>Pag-eempake</i>	4:7
<i>Pagpunta sa Ibang Bansa: Alamin Bago ka Pumunta</i>	4:7
<i>Paglalakbay kasama ang Mga Bata</i>	4:8
<i>Paglalakbay sa pamamagitan ng Eroplano</i>	4:8
<i>Paglalakbay sa pamamagitan ng Tren</i>	4:9
<i>Paglalakbay sa pamamagitan ng Kotse</i>	4:10

<i>Pansamantalang Panunuluyan</i>	4:10
<i>Pabahay</i>	4:10
<i>Mga Paaralan</i>	4:10
<i>Pangangalaga sa Bata</i>	4:11
<i>Paglipat</i>	4:11
<i>Kaligtasan sa Bagong Tahanan at Kapit-bahayan</i>	4:13
Pagtatrabaho ng Asawa	4:14
<i>Program sa Tulong sa Trabaho</i>	4:14
<i>Military OneSource</i>	4:15
Pagtatalaga	4:15
<i>Available ang Tulong</i>	4:16
<i>Pag-uwi sa Tahanan</i>	4:17
Pagiging Handa sa Sakuna	4:17
<i>Mga Hayop sa Serbisyo</i>	4:18
<i>Kawalan ng Kuryente: Magplano nang Mas Maaga</i>	4:18
Paglipat sa Pagiging Adulto	4:19
<i>Pamumuhay ng Nag-iisa</i>	4:20
<i>Pangangalaga para sa Iyong Adultong Anak</i>	4:21
<i>Karagdagang Kita sa Seguridad at Medicaid</i>	4:21
<i>Ang Trust ng Mga Espesyal na Pangangailangan</i>	4:21
<i>Liham ng Pahintulot</i>	4:21
<i>Talaan ng Organisasyon sa Espesyal na Pangangalaga para sa Mga Batang may Mga Pangangailangan sa Espesyal na Pangangalaga sa Kalusugan.</i>	4:22
<i>Pag-aalaga at Pagpapahayag ng Kawalan ng Kakayahan</i>	4:22
<i>Mga Kard sa Pagkakakilanlan para sa Mga Adultong Anak</i>	4:22
<i>Pangangalaga sa Hospisyo</i>	4:23
Para sa Higit Pang Impormasyon	4:23

Gusto ng lahat ng mga pamilya na gumawa ng mga pagbabagong nauugnay sa paglipat, pag-deploy o paghiwalay mula sa militar nang madali hangga't kaya nila para sa kanilang mga anak. Para sa higit pang impormasyon sa mga paglipat na ito, mag-refer sa Module 4.

Module 5: Pagtataguyod para sa Iyong Anak

Panimula sa Module 5	5:1
Epektibong Komunikasyon	5:1
<i>Manatiling Cool, Malinaw na Makipagkomunika</i>	5:1
<i>Pagsusulat ng Liham</i>	5:2
Pagiging Maayos	5:2
<i>Ang Organisadong Record ng Espesyal na Pangangalaga</i>	5:3
<i>Mga Talaang Pang-medikal</i>	5:4
<i>File na Pang-edukasyon</i>	5:4
Pagtataguyod ng Medikal.	5:5

Ang pagtataguyod ay pagkatuto tungkol sa iyong anak at kanyang kundisyon, na sumusubaybay sa mga record at kaugnayan, at pagtiyak na natatanggap ng iyong anak ang pangangalaga sa kalusugan at edukasyon na karapat-dapat siya. Para sa impormasyon sa advocacy, mag-refer sa Module 5.

<i>Pagkuha ng Pag-refer na Kailangan Mo . . . . .</i>	5:5
<i>Pag-apela sa mga Pagpapasya ng TRICARE . . . . .</i>	5:6
<i>Mga Serbisyo para sa Maagang Pamamagitan . . . . .</i>	5:6
Pagtataguyod na Pang-edukasyon	5:8
<i>Pagsasabatas. . . . .</i>	5:8
<i>Ang Sistema ng Paaralan . . . . .</i>	5:9
<i>Mga Resposibilidad ng Magulang . . . . .</i>	5:9
Paglutas sa Problema	5:10
<i>Impormal na Paglutas sa Problema . . . . .</i>	5:10
<i>Pormal na Paglutas sa Problema . . . . .</i>	5:11
<i>Pagdinig ng Nakatakdang Proseso . . . . .</i>	5:13
<i>Reklamo sa Estado . . . . .</i>	5:13
<i>Nakapag-iisang Pagsusuri sa Edukasyon . . . . .</i>	5:13
<i>Pagbawi ng Pahintulot para sa Mga Serbisyo . . . . .</i>	5:13
Pagtulong sa Iyong Anak na Maging isang Matagumpay na Matuto	5:14
<i>Kumuha ng Aktibong Interes sa Pang-araw-araw na Buhay ng Iyong Anak. . . . .</i>	5:15
<i>Pag-review ng Gawain sa Paaralan. . . . .</i>	5:15
<i>Hikayatin ang Paginging Interesado at Motibasyon . . . . .</i>	5:15
<i>Isulong ang Pag-unawa . . . . .</i>	5:15
<i>Maging Handa. . . . .</i>	5:15
<i>Pagtuturo sa Iyong Anak upang Itaguyod ang Sarili . . . . .</i>	5:16
Pagtataguyod ng Mga Benepisyo	5:16
<i>Karagdagang Kita sa Seguridad . . . . .</i>	5:16
<i>Medicaid . . . . .</i>	5:17
<i>Pag-impluwensiya sa Pamublikong Batas . . . . .</i>	5:17
Para sa Higit Pang Impormasyon	5:18
<i>Maghanap ng Ibang Magulang ng Mga Batang may Mga Kapansanan . . . . .</i>	5:18
<i>HOMEFRONTConnections . . . . .</i>	5:18
<i>Hanapin ang Iyong Pang-estadong Sentro ng Pagsasanay sa Magulang at Impormasyon . . . . .</i>	5:19
<i>Ang Sentro para sa Naaangkop na Paglutas sa Hindi Pagkakaunawaan sa Espesyal na Edukasyon . . . . .</i>	5:19
<i>Mga Aklat. . . . .</i>	5:19

Module 6: Mga Mapagkukunan at Suporta

Panimula sa Module 6	6:1
---------------------------------------	------------

Mga Mapagkukunan ng Komunidad na Militar	6:1
Mga Sentro para sa Pamilya	6:1
Programa ng Suporta sa Bagong Magulang	6:2
Programa ng Pagtataguyod ng Pamilya	6:2
Mga Programang Pambata, Pangkabataan, at Pangtinedyer	6:2
Mga Tanggapan ng Liaison ng Paarlaan	6:3
Mga Lipunan ng Tulong	6:3
Mga Website na na-sponsor ng Serbisyo	6:4
Karagdagang Mga Mapagkukunan ng Militar	6:4
Mga Espesyal na Pangangailangan ng MilitaryHOMEFRONT/Seksyon ng Programa ng Miyembro ng Pambihirang Pamilya	6:4
Military OneSource	6:5
Kabataan sa Militar na Lumilipat	6:5
Planuhin ang Aking Pagkilos	6:5
MilitaryINSTALLATIONS	6:6
TRICARE	6:6
Mga Mapagkukunang Pampederal, Pang-estado, at Pangkomunidad	6:6
Red Cross ng American	6:6
Disability.gov	6:6
Ang Sentro para sa Naaangkop na Paglutas sa Hindi Pagkakaunawaan sa Espesyal na Edukasyon	6:6
Programa ng Tulong sa Karagdagang Nutrisyon at Karagdagang Panggastos sa Pamumuhay ng Pamilya	6:7
Pambansang Sentro sa Edukasyon, Kapansanan, at Hustisya sa Kabataan	6:8
Pambansang Sentro sa Pagbabalita para sa Mga Batang may Mga Kapansanan	6:8
Espesyal na Pagsasanay sa Mga Magulang ng Militar	6:8
Karagdagang Kita sa Seguridad	6:9
Mga Mapagkukunan para sa Mga Pamilya ng may Seryosong Karamdaman o Naisaospital na Mga Bata	6:9
Fisher House	6:9
Make-a-Wish Foundation	6:9
Starlight Starbright Children’s Foundation	6:10
A Special Wish Foundation	6:10
The Dream Factory	6:10
Give Kids the World Village	6:10

Tulungan ang iyong sarili at ang iyong pamilya sa pamamagitan ng pagkakaroon ng kaalaman tungkol sa mga serbisyo ng suporta at mga mapagkukunang available. Para sa higit pang impormasyon, mag-refer sa Module 6.

Panimula

Panimula sa Module 1

Maraming magulang ang nagnais na may kasamang mga libreto ng mga tagubilin ang kanilang mga anak. Para sa mga magulang ng isang espesyal na bata, maaari mapalaki ang nararamdamang ito. Habang natututunan mo ang tungkol sa kapansanan ng iyong anak at pakikipag-ugnayan sa mga propesyonal sa medikal at edukasyon, tandaang ikaw ang dalubhasa sa iyong anak. Bagamat maaari kang manliit sa mga hamong iyong kakaharapin at maaaring marami kang mga tanong, walang ibang higit na nakakakilala sa iyong anak kung hindi ikaw. Gamitin ang module na ito bilang gabay upang makatulong na makahanap ng mga solusyon para sa iyong mga problema at sagot sa iyong mga tanong. Hindi ka nag-iisa.

Sa Tingin mo ang Iyong Anak ay may Pagkaantala o Kapansanan sa Pag-develop

Minsan, maaari mong maisip kung nagde-develop ang iyong anak tulad ng mga ibang bata. Kung ito ang iyong unang anak, maaari mong isipin na dapat siyang nguminigit sa iyo o nagsisimulang umupo o maglakad. Baka nagsisimula nang magsalita o magturo ng mga bagay ang anak ng iyong kaibigan. Kung mayroon kang ibang mga anak, maaaring nag-aalala ka na hindi nagde-develop ang anak na ito tulad ng mas nakatatandang kapatid.

Bagamat maaaring paghinalaan ng ilang mga magulang na may pagkaantala sa pag-develop ang kanilang anak, minsan nagdadalawang-isip sila upang humingi ng tulong, marahil umaasa na 'makakahabol' ang kanilang anak. Kung mayroon kang anumang mga tanong o alalahanin tungkol sa pag-develop ng iyong sanggol o batang anak, isang magandang ideya na gumawa ng appointment upang makipag-usap sa anak ng iyong anak. Tiyaking ibahagi ang iyong mga naobserbahan at mga alalahanin. Maaaring may kapansanan o mabagal ang pag-develop ng iyong anak, o maaaring namemeligro sa pagkakaroon ng kapansanan o pagkaantala sa pag-develop.

Nangangahulugan ang pagkaantala sa pag-develop na ang isang sanggol o bata ay nagde-develop nang mas mabagal kaysa sa ibang batang pareho ang edad. Halimbawa, maaaring hindi pa siya naglalakad o nagsasalita katulad ng karamihan sa mga ibang bata. Nangangahulugan ang 'namemeligro' na maaaring maantala ang pag-develop ng bata kung ang extra na tulong o paggabay ay hindi ibinigay. Kung pinaghihinalaan

ang iyong sanggol o anak na mayroong pagkaantala o kapansanan, maaaring kailangan ng mga karagdagang pagsusuri o pagsubok. Maaari kang i-refer ng iyong doktor sa isang espesyalista o tagapayo sa medikal. Kapag mayroong alalahanin tungkol sa pag-develop, posible rin na malaman kung karapat-dapat ang iyong anak para sa Mga Serbisyo sa Maagang Pamamagitan (Early Intervention Services o EIS).

“Sa unang ilang taon ng pagsusuri, nahihirapan ako sa mga malalang prediksyon, ngunit nakikita ko na ngayon na magiging ayos din kami.”

Louise, ina na may anak na lalakang may autism, Quantico, VA

Sa tingin ng ibang mga magulang ...

Pagtanggi

Ang pagtanggap ay isang natural na reaksyon sa anumang pagkawala. Tulad ng mga ibang bagong magulang na nalamang may kapansanan o seryosong karamdaman ang kanilang anak, mayroong paunang pagkaramdam ng kawalan kapag isinaalang-alang mo ang iyong pangarap ng pagkakaroon ng isang normal, malusog na bata ay maaaring hindi na maabot. Kapag matanggap mo ang pagsusuri sa iyong anak, maaari mong maramdamang kailangan mong kumuha ng pangalawang opinyon.

Pagkabagabag

Hindi iba para sa mga magulang na sisihin ang kanilang sarili para sa paggawa o hindi paggawa ng paraan na nagsanhi sa kapansanan ng kanilang anak. Maaaring espesyal na mahirap ito para sa mga inang maaaring magbalik-tanaw sa kanilang pagbubuntis at mag-isip kung may ginawa silang nagsanhi sa kapansanan o karamdaman ng kanilang anak.

Galit

Kapag nalaman mong may kapansanan ang malusog na batang iyong pinagplanuhan, maaari kang makaranas ng galit ilang isa pang natural na reaksyon. Bagamat karapat-dapat kang magalit—at maaaring nagtatanong, “Bakit ako? Bakit ang anak ko?”—tandaang maraming magulang ang nakakagamit sa galit na iyon upang palakasin ang kanilang sarili upang makuha ang pinakamahusay na posibleng serbisyo para sa kanilang anak.

Sorrow

Hindi maiiwasan ang kalungkutan at pagkadismaya habang naiisip mong maaaring hindi maisakatuparan ang hinaharap na iyong inaasahan para sa iyong anak. Ang pagdadalamhati ay ang natural na reaksyon.

Pagkabalisa at Takot

Ang pangangalaga sa isang batang may kapansanan o may malalang karamdaman ay maaaring nakakapagod at nakalilito. Karaniwan din ang mga pag-aalala tungkol sa hinaharap at iyong sariling kakayahan upang maging isang mahusay na magulang.

Pagtanggap at Pag-asa

Magsisimula ring maging ayos ang mga problemang ito. Mayroon pa ring mga espesyal na pangangailangan ang iyong anak, ngunit mayroon ka nang mas mahusay na pag-unawa sa kanyang kundisyon at maiisip mong maaalagaan mo nang ayos at mamahalin ang iyong anak. Maiisip mo na bagamat hindi karaniwan ang iyong anak, mapagmahal siya at madaling mahalina.

Ano ang magagawa ko?

Matutunan ang tungkol sa Kundisyon ng Iyong Anak

- Maghanap sa iyong library at Internet para sa impormasyon sa kundisyon ng iyong anak.
- Itanong sa iyong doktor ang anumang mga katanungan na mayroon ka tungkol sa kundisyon ng iyong anak.
- Komentuhan ang mga tanong na mayroon ka sa isang buong araw.
- Kung hindi mo nauunawaan ang isang bagay, huwag mahiyang sabihin ito.
- Bisitahin ang online na library ng Military OneSource para sa mga aklat na tukoy sa kapansanan sa www.militaryonesource.com.

Makipag-ugnay Proyekto ng STOMP

Ang Proyektong Espesyal na Pagsasanay sa Mga Magulang ng Militar (Specialized Training of Military Parents o STOMP) ay isang mahalagang mapagkukunan para sa mga pamilya ng militar. Makakahanap ka ng suporta at payo para sa mga magulang ng militar anuman ang mga espesyal na hamon ang maaaring kahasapin ng iyong anak.

Sumali sa mga board ng talakayan at tumugon sa ibang mga magulang ng mga batang may espesyal na pangangailangan sa www.stompproject.org o tumawag sa (800) 5-PARENT.

Kumonekta sa Mga Ibang Magulang

Malamang hindi ka nag-iisa. Ang tanggapan ng Programa ng Pambihirang Miyembro ng Pamilya (Exceptional Family Member Program o EFMP) ng installation ay maaaring makatulong na magkonekta ng mga pamilya ng militar na humarap sa mga parehong hamon.

Upang makita ang pinakamalapit na Tanggapan ng EFMP, pumunta sa www.militaryinstallations.dod.mil.

Hanapin ang Iyong Pang-estadong Sentro ng Pagsasanay sa Magulang at Impormasyon

Ang bawat estado ay may Mga Sentro ng Pagsasanay ng Magulang at Impormasyon (Parent Training and Information o PTI). Nagsisilbi ang Mga Sentro ng PTI sa mga pamilyang may mga anak na may anumang uri ng kapansanan, at maaari kang matulungan na makakuha ng naaangkop na mga serbisyo sa edukasyon para sa iyong anak. Sinasanay ng Mga Sentro ng PTI ang mga magulang at mga propesyonal at maaaring makatulong na malutas ang mga problema sa pagitan ng mga paaralan at mga pamilya.

Upang makahanap ng Sentro ng PTI sa iyong estado, pumunta sa www.militaryhomefront.dod.mil/tf/efmp/resources. Mag-click sa "Mga Mapagkukunan ng Estado" pagkatapos ay piliin ang link para sa iyong estado.

Sa ibang bansa, nagbibigay ang mga kagawaran ng militar ng itinalagang mga lugar ng heograpikong may pananagutan (hal., may pananagutan ang Hukbong Pandagat sa pagbibigay ng mga serbisyo sa lahat ng mga karapat-dapat na bata sa Japan at Okinawa).

Maagang Pamamagitan

Ano ang Mga Serbisyo sa Maagang Pamamagitan?

Karaniwang inilalarawan ang EIS na mga espesyal na serbisyo upang makamit ang mga pangangailangan ng mga sanggol at bata, mula kapanganakan hanggang sa edad na dalawa, na mayroong pagkaantala o kapansanan sa pag-develop, at kanilang mga pamilya. Tumutulong ang mga espesyal na serbisyo at suporta na ito sa isang bata na lumaki at mag-develop, at ibinibigay sa ‘natural na kapaligiran,’ kung saan nakatira at natututo ang bata at pamilya.

Noong 1986, kinilala ng Kongreso ang kahalagahan ng pagkuha ng tulong para sa mga bata na may mga espesyal na pangangailangan at kanilang mga pamilya, at inamyendahan ang The Education for All Handicapped Children Act of 1975. Tinitiyak ng pag-amyendang ito na ang mga batang may karapat-dapat na kapansanan o pagkaantala sa pag-develop ay hindi kakailanganing maghintay hanggang sa nasa tamang edad sila sa pag-aaral upang tumanggap ng mga kailangang serbisyo at mga suporta sa pamilya. Ngayon, kailangan ng Bahagi C ng Batas sa Edukasyon ng Mga Indibidwal na may Kapansanan (Individuals with Disabilities Education Act o IDEA) na ang lahat ng limampung estado at hurisdiksyon, pati na rin ang Departamento ng Depensa (Department of Defense o DoD), na magkaroon ng sistema ng EIS para sa lahat ng mga batang may kapansanan mula pagkapanganak hanggang sa tatlong taong gulang.

Ginagamit ng mga sistema ng estado ang “Bahagi C” kapag nagre-refer sa EIS. Nagre-refer ang “Bahagi C” sa isang tukoy na seksyon ng IDEA na nauugnay sa EIS. Ang bawat estado ay may isang ahensya, o namumunong ahente, na namamahala sa sistema ng maagang pamamagitan. Ang namumunong ahente ay maaaring ang pang-estadong kagawaran ng edukasyon, ang kagawaran ng kalusugan, o isa pang itinalagang ahensya. Para sa higit pang impormasyon tungkol sa IDEA, pumunta sa <http://idea.ed.gov>. Maaaring makita ang isang listahan ng mga namumunong ahensya sa estado sa www.nectac.org/contact/Ptccoord.asp.

Sa karaniwan, tumatanggap ang mga pamilya ng militar ng EIS mula sa mga ahensyang nakabase sa estado. Gayunpaman, sa mga lokasyon ng militar sa Estados Unidos na pinagsisilbihan ng mga paaralan ng Aktibidad sa Edukasyon ng Departamento ng Depensa (Department of Defense Education Activity o DoDEA), nagbibigay ang mga kagawaran sa medikal ng militar ng EIS sa pamamagitan ng Mga Serbisyo sa Pamamagitan sa Edukasyon at Pag-develop (Educational and Developmental Intervention Services o EDIS).

Maaaring matagpuan ang mga lokasyon ng programang EDIS sa website ng MilitaryINSTALLATIONS. Bisitahin ang www.militaryinstallations.dod.mil.

Paano ako makakakuha ng Referral sa Mga Serbisyo Sa Maagang Pamamagitan?

Kung may mga alalahanin ang iyong doktor tungkol sa pag-develop ng iyong anak, maaari kang ma-referr sa isang punto sa pakikipag-ugnay ng EIS sa iyong komunidad. Responsable ang EIS para sa pagsasagawa ng mga pagsusuri sa pag-develop at mga pag-aaral upang matukoy kung ang isang bata ay karapat-dapat para sa mga serbisyo. Bahagi ang mga pagsusuri sa pag-develop na ito ng mga aktibidad Paghahanap ng Bata.

Ang Paghahanap ng Bata ay isang pinapangasiwaang proseso ng mga aktibidad sa pagbibigay ng kaalaman sa publiko, mga pagsusuri sa pag-develop, at mga pag-aaral. Ang mga aktibidad sa komunidad na ito ay idinisenyo upang hanapin, kilalanin, at i-refer ang mga sanggol o mga

bata na may pagkaantala o kapansanan, at kanilang mga pamilya, na nangangailangan ng EIS nang maaga hangga't maaari. Ang pagsusuri, o pag-aaral sa Paghahanap ng Bata na ito, upang matukoy kung karapat-dapat ang iyong anak para sa EIS ay ibinibigay sa iyo nang libre. Para sa impormasyon tungkol sa Paghahanap ng Bata, bisitahin ang www.childfindidea.org.

Kahit na hindi ka i-refer ng iyong doctor sa isang programang EIS, maaari ka mismong makipag-ugnay sa EIS at ipaliwanag na nag-aalala ka tungkol sa pag-develop ng iyong anak. Maaaring makita mga punto sa pakikipag-ugnay ng estado sa www.nectac.org/contact/Ptccoord.asp.

Available ang mga karagdagang mapagkukunan ng magulan sa www.taalliance.org.

Kung ikaw ay nasa ibang bansa o naninirahan sa isang lokasyon sa militar na pinagsisilbihan ng isang paaralan ng DoDEA, maaari kang makipag-ugnay sa programa ng EDIS o lokal na tanggapan ng EFMP para sa tulong.

Mga Tagapag-ugnay ng Serbisyo at Proseso ng Pag-aaral

Sa sandaling nakipag-ugnay ka sa iyong programa sa EIS at na-refer ang iyong anak para sa mga serbisyo, itatalaga ang isang *tagapag-ugnay ng serbisyo* sa iyo upang tulungan ka. Karaniwan, tatanggap ang iyong anak ng pagsusuri sa pag-develop upang matukoy kung kinakailangan ang isang kumprehensibong pag-aaral. Ang iyong tagapag-ugnay ng serbisyo ang iyong punto ng pakikipag-ugnay upang talakayin ang mga resulta at upang magplano ng mga serbisyo kung makitang karapat-dapat ang iyong anak.

Kinukumpleso ang isang kumprehensibong maramihang disiplinang pag-aaral upang malaman ang mga lakas, pagkaantala, o hamon sa iyong anak, at kung karapat-dapat ang iyong anak para sa EIS. Nangangahulugan ang *maramihang disiplina* na sangkot ang mga kwalipikadong propesyonal na mayroong iba't ibang larangan ng pagsasanay at karanasan sa pagkumpleto ng pag-aaral sa iyong anak. Karaniwang binubuo ang pag-aaral sa mga kakayahan ng iyong anak ang isang panayam sa magulang o tagapag-alaga upang talakayin ang mga alalahanin tungkol sa pag-develop ng iyong anak, pati na rin ang kanilang mga gusto at hindi gusto. Tinatalakay din ang isang review ng kasaysayang medikal at sa pag-develop ng iyong anak, kasalukuyang katayuan ng kalusugan at mga pagtatasa sa pag-develop. Upang matukoy ang katayuan sa pag-develop ng iyong anak, pinag-aaralan ang limang bahagi:

- pag-akma/tulong sa sarili, tulad ng pagkain, pagbibihis, at pagpunta sa palikuran
- pag-develop ng social/emosyonal, tulad ng pakikipaglaro at pakikipag-ugnayan sa mga iba
- komunikasyon, tulad ng pakikipag-usap, pakikinig, at pag-unawa
- pisikal na pag-develop, tulad ng pag-abot, paggulong, paggapang, at paglalakad
- pag-develop ng cognitive, tulad ng pag-iisip, pagkatuto, at paglutas ng mga problema

Kinikilala rin ang mga mapagkukunan, prioridad, at alalahanin ng iyong pamilya. Tumutulong na matukoy ng impormasyong ito kung aling mga suporta at serbisyo ang nakakakamit sa mga pangangailangan sa pag-develop ng iyong anak.

Upang makita ang programa ng maagang pamamagitan sa iyong lugar, maaari mong tawagan ang National Dissemination Center for Children with Disabilities sa (800) 695-0285.

Makikipagtulungan ang iyong tagapag-ugnay ng serbisyo sa iyong pamilya upang tiyakin na nagawa ang maayos na pagtatasa at ang mga serbisyo sa Planong Ginawa sa Indibidwal na Serbisyo sa Pamilya ay naipatupad, at tutulungan ka sa paglipat mula sa mga serbisyo sa maagang pamamagitan kapag naabot na ng iyong anak ang edad na tatlo.

Sino ang Karapat-dapat para sa Mga Serbisyo ng Maagang Pamamagitan?

Upang makalahok sa EIS, dapat na makamit ng mga bata ang mga alituntunin sa pagiging karapat-dapat sa IDEA para sa mga serbisyo sa mga sanggol at bata. Ang isang sanggol at bata, mula pagkapanganak hanggang sa edad na dalawa, ay maaaring karapat-dapat para sa mga serbisyo kung makamit niya ang sumusunod na pamantayan:

- may nasuring kundisyon, na malamang na magresulta sa pagkaantala sa pag-develop
- may pagkaantala sa pag-develop sa isa o higit pang mga sumusunod na larangan: pag-akma/mga kasanayan sa pagtulong sa sarili, pag-develop ng social o emosyonal, komunikasyon, pisikal na pag-develop (kabilang ang paningin at pandinig), o pag-develop ng cognitive na nasusukat ng mga naaangkop na pagtatasa, pamamaraan, at pamantayan
- ay itinuturing na nasa mataas na peligro ng pag-develop ng pagkaantala kung hindi ibigay ang EIS

Nagtatakda ang bawat estado ng mga alituntunin sa pagiging karapat-dapat sa EIS upang makamit ang mga pamantayan ng IDEA. Nag-iiba ang pagiging karapat-dapat para sa EIS sa bawat estado dahil sa mga pagkakaiba sa mga kahulugan sa estado ng pagkaantala sa pag-develop at mga listahan ng mga kundisyon na malamang na magresulta sa pagkaantala sa pag-develop. Ang mga batang karapat-dapat para sa mga serbisyo sa isang estado ay maaaring hindi karapat-dapat sa isa pang estado. Bukod pa rito, nagbibigay ang mga ilang estado ng EIS para sa mga sanggol at bata na *namemeligro* sa pagkaantala sa pag-develop at para sa kanilang mga pamilya. Para sa impormasyon sa kahulugan ng kapansanan sa ilalim ng IDEA at pamantayan ng pagiging karapat-dapat para sa maagang pamamagitan sa iyong estado, makipag-ugnay sa tagapag-ugnay ng Bahagi C ng iyong estado sa www.nectac.org/contact/Ptccoord.asp.

Ang Pulong Para sa Pagiging Karapat-dapat

Pagkatapos na makumpleto ang mga pagtatasa at makuha ang lahat ng mga karagdagang impormasyon, isinasagawa ang isang pulong para sa pagiging karapat-dapat. Tutukuyin mo at ng iyong tagapag-ugnay ng serbisyo ang oras ng pulong na ito. Hinahayaan ka ng pulong na ito na talakayin ang mga resulta ng pag-aaral sa mga propesyonal na sangkot sa pag-aaral sa iyong anak. Ihinahambing ang mga resulta ng pag-aaral sa pamantayan ng pagiging karapat-dapat upang tukuyin kung ang iyong anak ay karapat-dapat para sa EIS. Magkakaroon ka ng pagkakataong magtanong at ipahayag ang iyong mga alalahanin.

Paano kung Hindi Karapat-dapat ang aking Anak para sa Mga Serbisyo sa Maagang Pamamagitan?

Kung hindi karapat-dapat tumanggap ang iyong anak ng EIS at mayroon ka pa ring mga alalahanin tungkol sa kanyang pag-develop, mahalagang gumawa ka ng pulong sa doktor ng iyong anak upang talakayin ang iyong mga nagpapatuloy na alalahanin. Maaaring mayroong mga ibang mapagkukunan na available para sa suporta at tulong.

Plan ng Serbisyo sa Indibidwal na Pamilya

Kung makamit ng iyong anak ang pamantayan sa pagiging karapat-dapat at nakitang karapat-dapat na atumanggap ng EIS, ikaw, ang iyong tagapag-ugnay ng serbisyo, at mga ibang miyembro ng iyong koponan ng suporta ay magpupulong upang bumuo ng Plan ng Serbisyo sa Indibidwal na Pamilya (Individualized Family Service Plan o IFSP). Kikilalanin ng plan na ito ang kasalukuyang mga antas sa pag-develop ng iyong anak, mga resultang gusto mong makitang maabot ng iyong anak, at mga serbisyo at ibang suporta na tutulong sa iyo at sa iyong anak na maabot ang mga kahihinatnang iyon.

Mahalagang maunawaan ng mga tagapagbigay-serbisyo ng maagang pamamagitan na ang pinakamahusay na paraan upang makamit ang mga pangangailangan ng isang bata upang suportahan at pagyamanin ang mga lakas ng pamilya. Sinusuportahan ng EIS ang mga pangangailangan ng pamilya kaugnay sa pagkilos ng bata sa loob ng bawat araw na nakaugalian at aktibidad (ibig sabihin, kanilang natural na kapaligiran).

Kasama sa IFSP ang sumusunod:

- impormasyon tungkol sa mga mapagkukunan, priyoridad, at alalahanin ng iyong pamilya
- mga kahihinatnan, o resulta, na inaasahang makamit ng iyong anak at pamilya
- anong serbisyo ang kinakailangan
- gaano kadalas ibibigay ang serbisyo
- gaano karaming session at gaano katagal ang bawat session
- saan magaganap ang mga session
- paano ihahatid ang serbisyo (hal., indibidwal, pagpapakonsulta)
- pahayag tungkol sa natural na kapaligiran kung saan ang mga serbisyo ay ibibigay
- ang pangalan ng tagapag-ugnay ng serbisyo na tutulong na iugnay at kunin ang mga serbisyo
- habang papalapit ang iyong anak sa edad na tatlo, isang plan sa paglipat para sa pag-alis sa EIS

Ang IFSP ay isang plan na pampamilya na ang mga magulang ang mga pangunahing nag-aambag sa pag-develop nito.

Ang pagkakasangkot ng mga ibang miyembro ng koponan ng EIS ay dedepende sa kung ano ang mga pangangailangan ng anak at ng pamilya upang suportahan ang paglaki at pag-develop ng anak.

Susuriin ng mga pamilya ang dokumentong ito kasama ng tagapag-ugnay ng serbisyo ng kanilang anak nang regular upang matiyak na mayroong pag-unlad patungo sa pagkamit sa mga kahihinatnan ng IFSP at upang baguhin o i-update ang plan kung kinakailangan.

Ang Plan ng Serbisyo sa Indibidwal na Pamilya ay nakatuon sa pamilya. Hangarin nito na hindi lamang tugunan ang mga pangangailangan ng bata, ngunit pati ang tulungan ang pamilya sa kanilang mga pagsusumikap upang suportahan at hikayatin ang kanilang anak.

Tinutukoy ng pulong sa pagiging karapat-dapat ang pagiging karapat-dapat ng iyong anak para sa mga serbisyo.

Gaano Katagal bago Masimulan ang EIS?

Ipinag-uutos ng IDEA ang napapanahong access sa EIS. Dapat na mabuo ang IFSP ng iyong anak sa loob ng apatnapu't limang araw ng iyong unang pakikipag-ugnay sa programa ng EIS. Nangangahulugan ito na kumpleto na ang kumprehensibong pag-aaral, nagawa na ang pulong sa pagiging karapat-dapat, at nabuo ang IFSP sa loob ng apatnapu't limang araw sa kalendaryo.

Mga Uri ng Serbisyo

Tinutukoy ng IFSP kung anong uri ng mga serbisyo ang pinakamahasay na susuporta sa mga pangangailangan ng iyong anak at ng pamilya. Maaaring kasama rito ang mga serbisyo at suportang nauugnay sa

- pakikipag-ugnayan ng serbisyo (nagre-refer sa mga kasalukuyang aktibidad na isinasagawa ng tagapag-ugnay ng serbisyo upang tulungan ay hayaan ang pamilya na tumanggap ng mga karapatan, pag-iingat sa pamamaraan, at EIS)
- pagsasanay sa pamilya, pagpapayo, at mga pagbisita sa tahanan
- espesyal na tagubilin
- mga serbisyo sa patolohiya ng ginagamit sa pagsasalitang wika (minsang nire-refer bilang therapy sa pagsasalita)
- mga serbisyo sa audiology (mga serbisyo sa kahinaan ng pandinig)
- therapy sa trabaho
- therapy sa pisikal
- mga serbisyong psychological
- mga serbisyong medikal (para sa mga hangaring pandiyagnostiko o pag-aaral lamang)
- mga serbisyong pangkalusugan (kailangan upang hayaan ang iyong anak na makinabang mula sa ibang EIS)
- mga serbisyo ng gawang panlipunan
- mga serbisyo sa paninging
- mga aparato ng teknolohiyang pantulong at mga serbisyo
- transportasyon
- mga serbisyo sa nutrisyon

Ipinapakita ng pagsasaliksik sa pag-develop ng bata na ang rate ng pagkatuto at pag-develop ng tao ay pinakamabilis sa mga taon ng preschool. Kung hindi sulitin ang mga sandaling pinakamadaling turuan o mga antas na pinakahanda, maaaring mahirapan ang bata na matutunan ang isang partikular na kasanayan sa mas huling panahon.

Paano Ibinibigay ang Mga Serbisyo?

Ipinag-uutos ang EIS ng batas at available sa lahat ng limampung estado, mga teritoryo ng Estados Unidos, at mga lokasyon ng DoD kung saan may paaralan ng DoD. Maaaring kasama sa mga tagabigay-serbisyo ng EIS ang mga therapist, mga espesyalista sa pag-develop ng bata, mga manggagawang panlipunan, o mga ibang propesyonal mula sa iba't ibang mga ahensya. Nakikipagtulungan ang mga nagbibigay-serbisyo sa mga pamilya sa mga kahihinatnan ng IFSP upang makamit ang mga pangangailangan ng bata at pamilya. Maaaring ibigay ang EIS ng iisang tagabigay-serbisyo, na sinusupportahan ng isang koponan ng mga espesyalista, o ng iba't ibang mga tagabigay-serbisyo na iniuugnay ang kanilang mga serbisyo upang hindi mabigla ang iyong anak o ikaw. Sa maximum na lawak na posible, ibibigay ang mga serbisyo kung saan nakatira at natututo ang iyong anak, na nangangahulugan na kasama ang kanyang pamilya at mga tagapag-alaga sa tahanan, day care, sa parke, o maaaring kahit sa tindahan.

Pagpapalano ng Paglipat: Anong Mangyayari Kapag Maging Tatlong Taon Na Ang Aking Anak?

Sa karaniwan, anim na buwan bago maging tatlong taon ang iyong anak, magsisimulang makipag-usap sa iyo ang iyong tagapag-ugnay sa serbisyo at mga tagabigay-serbisyo ng EIS tungkol sa mga pagpipilian para sa mga serbisyong maaaring available para sa iyong anak pagkatapos ng kanyang ikatlong kaarawan. Para sa ilang mga bata, EIS lang ang kailangan at wala nang iba pang mga karagdagang serbisyo o suporta ang ibibigay.

Bago magsimula ang iyong anak sa EIS, kailangang maging karapat-dapat ang iyong anak na tanggapin ang mga serbisyong iyon. Kailangang makamit ng iyong anak ang pamantayan sa pagiging karapat-dapat na pang-estado/sa programa na kapareho ng sa IDEA. Totoo din ito sa sandaling maging tatlong taon na ang iyong anak at isinasaalang-alang para sa mga serbisyo ng espesyal na edukasyon sa paaralan. Dapat na makamit ng iyong anak ang pamantayan ng estado upang maging karapat-dapat para sa mga serbisyo at suporta.

Maaaring kailanganin ng ilang mga bata ang patuloy na serbisyo sa kanilang mga taon sa preschool at higit pa at lilipat sa mga serbisyo sa espesyal na edukasyon sa paaralan (Bahagi B). Kung karapat-dapat ang iyong anak para sa mga serbisyo sa espesyal na edukasyon na ibinibigay ng lokal na ahensya sa edukasyon, magiging bahagi ka ng koponan sa espesyal na edukasyon, na tutukoy sa mga serbisyong ibinibigay batay sa mga indibidwal na pangangailangan at kakayahan ng iyong anak.

Kapag sangkot ka sa pagpapalano ng paglipat ng iyong anak palabas ng EIS, madalas na maraming form na kukumpletuhin, pag-aaral na aayusin, o mga pulong na dadaluhan. Bilang result, maaaring mayroon kang maraming tanong tungkol sa pagiging karapat-dapat, mga pagpipilian, mga kinakailangan sa hinaharap, o mga posibleng serbisyo sa iyong anak. Maaaring masagot ng iyong tagapag-ugnay ng serbisyo ang ilan sa iyong mga tanong o ituro ka sa mga maaaring makatugon sa iyong mga alalahanin. Para sa karagdagang impormasyon, bisitahin ang www.nichcy.org/babies/transition.

Maaaring piliin ng mga magulang ang naturan na kapaligiran kung saan tatanggapin ng bata ang mga serbisyo. Maaaring nasa tahanan ito, sa isang preschool, o sa isa pang lokasyon.

“Nagsimulang gumanda ang aking pakiramdam noong nalaman kong hindi nangangahulugan ang aking paghingi ng tulong na ako ay isang hindi mabuting ina.”

Karen, ina sa anak na babaeng may downs syndrome at sensory integration dysfunction, Ft. Lewis, WA

Magulang
sa Magulang

Paano kung hindi Karapat-dapat ang Aking Anak para sa Mga Serbisyo sa Espesyal na Edukasyon sa Paaralan (Bahagi B)?

Kung hindi makamit ng iyong anak ang pamantayan sa pagiging karapat-dapat para sa mga serbisyo sa espesyal na edukasyon sa paaralan, nangangahulugan ito na katulad na ang paglaki at pag-develop ng iyong anaka sa mga ibang batang kapareho niya ng edad. Kung mayroon ka pa ring mga alalahanin tungkol sa pag-unlad o pag-develop ng iyong anak, o gusto ng karagdagang impormasyon at suporta, maaaring ibigay sa iyo ng iyong tagapag-ugnay ng serbisyong EIS ang impormasyon tungkol sa mga karagdagang mapagkukunan sa iyong komunidad.

Liyong Tungkulin bilang isang Advocate

Binibigyan ng batas ang mga magulang ng karapatang lumahok bilang bahagi ng koponan ng IFSP upang tukuyin kung aling mga serbisyo at suporta sa maagang pamamagitan at edukasyon ang magbibigay daan sa kanilang anak na lumaki at matuto. Paano maaaring gamitin ang mga karapatang ito upang makinabang ang bata? Para sa detalyadong impormasyon tungkol sa kung paano maging isang advocate para sa iyong anak, tingnan ang *Module 5, Pagtataguyod para sa Iyong Anak.*

Suporta

Ang mga miyembro ng serbisyo at mga pamilya ay may maraming pangkat at ahensya na pupuntahan para sa tulong sa kanilang anak. Sulitin ang mga available na mapagkukunan. Tandaang hindi ka nag-iisa at naghihintay ang mga taong may nalalaman at naghihintay na tumulong. Ang *Module 6, Mga Mapagkukunan at Suporta*, ay nagbibigay ng listahan ng mga contact, mga paraan upang kumonekta sa mga pangkat ng suporta, at ibang mapagkukunan ng tulong at impormasyon.

Para sa Higit Pang Impormasyon

Para sa impormasyon tungkol sa pag-develop at mga milestone sa pag-develop ng sanggol at bata, bisitahin ang mga sumusunod na website:

- www.nccc.org/Child.Dev/mile1.html
- www.MilitaryOneSource.com/birthtotwo
- www.aap.org

Basahin o i-download ang mga ibang module ng Tool Kit ng Magulang na ito sa <http://militaryhomefront.dod.mil/tf/efmp>.

- Module 2, *Espesyal na Edukasyon*
- Module 3, *Mga Benepisyong Pangkalusugan*
- Module 4, *Mga Pamilyang Lumilipat*
- Module 5, *Pagtataguyod para sa Iyong Anak*
- Module 6, *Mga Mapagkukunan at Suporta*

Para sa mga magulang ng mga sanggol at bata na may pagkaantala at kapansanan sa pag-develop, talagang kapaki-pakinabang ang mga sumusunod na mapagkukunan.

HOMEFRONTConnections

HOMEFRONTConnections, site ng social networking ng DoD, nagbibigay ng secure na lugar kung saan maaaring magpulong at makipag-ugnayan online ang mga miyembro ng pamilya ng militar upang magbahagi ng mga karanasan, mag-post ng mga larawan at video, magsulat ng mga blog, at lumikha ng mga pamunuan sa talakayan. Sumali sa isang umiiral nang pangkat o lumikha ng sa iyong sarili. Bisitahin ang HOMEFRONTConnections sa <https://apps.mhf.dod.mil/homefrontconnections>.

Sentro ng Pagsasany sa Magulang at Impormasyon

Ang bawat estado ay may minimum na isang Sentro ng PTI na idinisenyo upang pagsilbihan ang mga pamilya ng mga bata at batang adulsto mula pagkapanganak hanggang sa edad na dalawampu't dalawa na may anumang uri ng kapansanan. Maaaring magbigay ang mga sentro ng impormasyon, pagsasanay, pag-refer, at serbisyo ng pagtataguyod upang tulungan ang mga magulang sa pagkuha ng mga kinakailangang mapagkukunan sa loob ng kanilang mga komunidad. Upang mahanap ang Sentro ng PTI sa iyong estado, bisitahin ang www.militaryhomefront.dod.mil/tf/efmp/resources. Click sa “Mga Mapagkukunan ng Estado” pagkatapos ay piliin ang link para sa iyong estado.

Pambansang Sentro ng Paunawa para sa Mga Kabataang may Mga Kapansanan

Ang Pambansang Center sa Pagbibigay-impormasyon para sa Mga Batang may Mga Kapansanan (Dissemination Center for Children with Disabilities o NICHCY) ay pinopondohan ng Kagawaran ng Edukasyon at nag-aalok ng maraming impormasyon, sa parehong Ingles at Espanyol, sa mga kapansanan sa mga bata at kabataan. Upang matuto nang higit pa tungkol sa EIS para sa sanggol at mga bata at mga tukoy na kapansanan, bisitahin ang kanilang website sa www.nichcy.org.

Proyektong Espesyal na Pagsasanay sa Mga Magulang ng Militar

Ang Proyektong STOMP ay isang Sentro ng PTI na nakatuon sa pagbibigay kaalaman at pagsasanay sa mga magulang ng militar na mayroong mga pangangailangan sa espesyal na edukasyon o pangangalaga sa kalusugan. Tinutulungan ng STOMP ang mga pamilya ng militar sa pamamagitan ng pagbibigay ng impormasyon, suporta, at aparato. Bisitahin ang STOMP sa www.stompproject.org.

Pinakakilala ng mga magulang ang kanilang ang kanilang mga anak at maaaring ibahagi mahalagang impormasyon tungkol sa kanilang mga pang-araw-araw na aktibidad na maaaring tumulong sa proseso ng maagang pamamagitan.

Panimula

Panimula sa Module 2

Maaaring may nakilalang kapansanan ang iyong anak, o maaaring paghinalaan mo na may kapansanan sa pagkatuto ang iyong anak at hindi tiyak kung ano ang susunod na gagawin. Ang pagkatuto kung paano i-navigate ang sistema ng espesyal na edukasyon ay maaaring mahirap para sa sinumang pamilya, ngunit maaaring maging isang higit na hamon para sa mga pamilya ng militar na patuloy na nagbabago ang mga kapaligiran sa edukasyon. Para sa isang bata sa isang pamilya ng militar kung saan madalas na nagbabago ang tahanan, paaralan, at kapitbahayan, ang mga magulang ang mga parehong salik. Habang natututunan mo ang sistema at nakikipag-ugnayan sa mga propesyonal, tandaang ikaw ang dalubhasa sa iyong anak at walang ibang higit na nakakaalam o nakakainteres sa iyong anak.

Batas sa Edukasyon ng Mga Indibidwal na may Kapansanan

Ang Batas sa Edukasyon ng Mga Indibidwal na may Kapansanan (Individuals with Disabilities Education Act o IDEA) ay ang espesyal na lehislatura sa espesyal na edukasyon na gumagabay sa mga sistema ng paaralan sa buong Estados Unidos, mga teritoryo nito, at sa Departamento ng Depensa (Department of Defense o DoD) sa pagtuturo sa mga espesyal na pangangailangan ng mga bata. Itinataguyod ng IDEA (Bahagi B) ang mga kinakailangan sa

edukasyon para sa mga batang may kapansanan mula sa edad na tatlo hanggang dalawampu't isa, at tinutukoy ang anim na pangunahing sistema ng paaralan na dapat na makamit:

1. Libre at naaangkop na pampublikong edukasyon (FAPE o Free and appropriate public education) — edukasyon sa gastusin ng publiko, sa ilalim ng pangangasiwa at direksyon ng publiko
2. Naaangkop na pag-aaral — pagkuha ng impormasyong kinakailangan upang tulungang matukoy ang mga pangangailangan sa edukasyon ng bata at upang gabayan ang pagpapasya tungkol sa programa ng naaangkop na edukasyon para sa bata
3. Programa sa Edukasyong Inakma sa Indibidwal (Individualized Education Program o IEP) — isang nakasulat na pahayag ng programa sa edukasyong idinisenyo upang makamit ang mga indibidwal na pangangailangan ng isang batang may kapansanan
4. Kapaligirang pinakakaunti ang paglilimita (Least restrictive environment o LRE) — setting kung saan ang isang batang may kapansanan ay tatanggap ng naaangkop na edukasyong idinisenyo upang makamit ang kanyang espesyal na mga pangangailangan habang tinitiyak na nahawalay lamang ang bata mula sa kanyang mga kaibigang walang kapansanan kapag nag likas na katangian ng kapansanan ay kapag hindi makakakamit ang bata ng kasiya-siyang pag-unlad sa isang pangkaraniwang silid-aralan sa edukasyon, kahit na may mga karagdagang tulong at suporta

5. Mga pagkakataon para sa makabuluhang paglahok — para sa mga magulang at mag-aaral, kapag naaangkop, sa buong proseso ng espesyal na edukasyon
6. Mga pag-iingat sa pamamaraan — tinitiyak na pinoprotektahan ang mga karapatan ng bata at mga magulang ng bata, at tinitiyak na naitaguyod ang mga malinaw na hakbang upang tugunan ang mga hindi pagkakaunawaan

Tinitiyak ng IDEA ng may access ang lahat ng mga batang may mga espesyal na pangangailangan sa isang FAPE; tinitiyak na pinoprotektahan ang mga karapatan ng bata at ng mga magulang ng bata; at tinitiyak na mayroon ang mga guro at magulang ng mga kinakailangang gamit upang tulungan ang batang makamit ang kanyang mga layunin sa edukasyon at upang tasahin ang pag-unlad ng bata. Para sa higit pang impormasyon tungkol sa IDEA, pumunta sa <http://idea.ed.gov>.

Mga Mahalagang Bahagi ng Proseso ng Espesyal na Edukasyon

Kapag nagkakaproblema ang isang bata sa paaralan, mahalagang malaman kung bakit. Ang proseso ng espesyal na edukasyon, na ipinapakita sa larawan 2-1, ay ang proseso kung paano kinikilala ang mga batang may kapansanan at nangangailangan ng espesyal na edukasyon at mga kaugnay na serbisyo. Ang bawat pangunahing bahagi ng proseso ay tinalakay nang higit na detalyado sa simula ng [pahina 2:4](#).

Larawan 2-1: Pag-ikot ng Espesyal na Edukasyon

Paghahanap ng Bata

Ang Paghahanap ng Bata ay ang patuloy na proseso na ginagamit ng mga estado at ng DoD upang kilalanin ang mga bata at kabataan mula pagkapanganak hanggang sa dalawampu't isa na maaaring karapat-dapat na tumanggap ng espesyal na edukasyon at mga kaugnay na serbisyo dahil mayroon silang mga pagkaantala o kapansanan sa pag-develop. Dapat na magsagawa ang lahat ng mga paaralan ng kampanya sa pagbibigay kaalaman bilang bahagi ng Paghahanap ng Bata upang ipaalam sa publiko na ang bawat batang may kapansanan ay karapat-dapat sa FAPE na idinisenyo upang makamit ang mga indibidwal na pangangailangan ng bata.

Kung nag-aalala ka tungkol sa iyong anak, makipag-ugnay sa paaralan ng iyong anak upang humiling ng impormasyon tungkol sa Child Find at, kung kinakailangan, mag-iskedyul ng pagsusuri. Maaring humantong ang pagsusuri ng Paghahanap ng Bata sa isang pormal na pag-refer sa iyong anak sa lupon ng espesyal na edukasyon ng paaralan para sa pag-aaral sa pinaghihinalaang kapansanan.

Mga Pamamagitan Bago ang Pag-refer/ Koponan sa Pamamagitan ng Paaralan

Kung sa tingin mo ay nagkakaproblema ang iyong anak na maabot ang kanyang mga layunin sa edukasyon, dapat kang makipag-ugnay at makipagpulong sa guro ng iyong anak upang talakayin ang iyong mga alalahanin. Ang kumperensya sa mga guro ay nagbibigay ng pagkakataong tumuklas ng mga diskarte upang tulungan ang iyong anak na maging higit na matagumpay sa paaralan. Bukod pa rito, ang isang koponan sa pamamagitan sa paaralan ng iyong anak ay maaaring hililing suriin ang iyong mga alalahanin at gumawa ng mga karagdagang mungkahi tungkol sa mga pamamaraan at kasanayang maaaring ipatupad ng guro ng iyong anak upang tugunan ang anumang mga paghihirap na kanyang nararanasan sa silid-aralan.

Mayroong maraming pangalan ang mga koponan sa pamamagitan sa paaralan tulad ng Koponan ng Tulong sa Paaralan, Koponan sa Suporta sa Mag-aaral/Kawani, Koponan sa Pamamagitan sa Mag-aaral, o Koponan sa Paglutas ng Problema. Ang pagtuon ng koponan ay upang magbigay ng suporta ng maagang pamamagitan para sa mga nahihirapang mag-aaral sa pamamagitan ng pakikipagtulungan sa mga guro at mga ibang tagabigay-serbisyo upang kilalanin ang larangan kung saan mahina ang bata, at magdisenyo ng mga pamamagitan upang pataasin ang kanyang pagkakataong magtagumpay. Kung matagumpay ang mga pamamagitan ito, hindi na kailangan ang isang pormal na pag-refer para sa espesyal na edukasyon; maaaring magawa ang pag-refer sa lupon sa espesyal na edukasyon sa paaralan kung hindi umanlad ang bata.

Mga Pag-iingat sa Pamamaraan

Ang mga pag-iingat sa pamamaraan ay isang hanay ng mga kinakailangan na kasama sa IDEA sa pagtataguyod ng mga karapatan sa edukasyon at mga responsibilidad para sa mga batang may mga kapansanan at sa kanilang mga magulang. Ang mga pag-iingat ay ang mga pundasyon para sa pagtiyak sa paglalaan ng FAPE sa mga batang may mga kapansanan.

Hinihiling ng IDEA na maisama ang mga magulang sa bawat hakbang ng proseso ng espesyal na edukasyon. Dapat na may nakahandang mga pag-iingat sa pamamaraan upang matiyak na ang mga magulang ay

- lumalahok sa mga pulong na nauugnay sa pag-aaral at pagkakalagay sa edukasyon ng bata;
- nagbibigay ng nakasulat na pahintulot bago suriin ang bata;
- may access sa mga resulta ng pagsusuri;
- nagbibigay ng input tungkol sa paglaki at pag-development ng kanilang anak;

Ang bawat estado ay may Sentro ng Pagsasanay ng Magulang at Impormasyon at Ahensya sa Pagprotekta at Pagtataguyod. Tutulungan ka ng dalawang samahan na ito na matutunan kung paano itaguyod ang iyong anak sa loob ng sistema ng pampublikong paaralan. Kung mayroon kang mga alalahanin, huwag mag-atubiling makipag-ugnay sa mga ahensyang ito. Upang makita ang iyong mga ahensya sa estado, bsitahin ang www.militaryhomefront.dod.mil/tf/efmp/resources at www.napas.org.

Dapat na makipagkomunika sa iyo ang sistema ng paaralan sa paraang nauunawaan mo. Kung Ingles ang pangalawang wika para sa iyo, ang liham mula sa paaralan ay dapat na mabasa at mapaliwanag ng sinumang mula sa paaralan.

Bago ang pagsusuri, baka gusto mong makipag-usap sa iang pinagkakatiwalaang kaibigan tungkol sa kung ano ang nararamdaman mo tungkol sa proseso ng pagsusuri. Isulat ang anumang mga tanong o alalahaning mayroon ka at makipag-ugnay sa sumusuri, o magtanong sa kumperensya ng pagsusuri.

- may access sa mga kinatawan ng paaralan upang maaari nilang itanong ang anumang mga resultang hindi nila sinasang-ayunan;
- nagbibigay ng pahintulot para sa paglalaan ng espesyal na edukasyon at mga kaugnay na serbisyo;
- may pagkakataong suriin ang mga talaan ng bata; at
- nagbibigay ng paunang nakasulat na abiso bago kunin o tanggihan ang isang partikular na pagkilos ng paaralan.

Pag-refer

Ang pag-refer sa lupon sa espesyal na edukasyon ay ang pormal na unang hakbang sa proseso ng espesyal na edukasyon. Ang isang magulang, guro ng bata, isa pang guro, tagabigay ng pangangalagang pangkalusugan, o ibang tagabigay-serbisyo na pamilyar sa bata na nakakapansin sa kakulangan ng pag-unlad o mga senyales ng mga hamon sa pisikal o pag-uugali na nakakagambala sa pagkatuto ay maaaring magsimula ng pag-refer. Sa pangkalahatan, isinusumite ang pag-refer sa kasulatan at ang karamihan ng mga paaralan ay may tukoy na form sa pag-refer.

Pagkatapos na magawa ang isang pag-refer, nagpupulong ang isang lupon sa espesyal na edukasyon upang tukuyin kung kailangan ng bata ng buo at kumprehensibong pagsusuri. Kung magpasya ang lupon ng espesyal na edukasyon na kailangan ng pagsusuri, hihilingin ng paaralan ang pahintulot ng magulang, sa kasulatan, upang suriin ang bata. Hindi maaaring masuri ang isang bata nang walang nakasulat na pahintulot ng magulang.

Pagsusuri

Ang pagsusuri ay isang serye ng mga pagsusuri at pamamaraan na ginagamit ng paaralan upang kilalanin ang mga larangan ung saan malakas at mahina ang bata, at upang tukuyin ang pagiging karapat-dapat ng bata para sa mga serbisyo ng espesyal na edukasyon. Dapat na gamitin ng pagsusuri ang iba't ibang mga gamit at diskarte sa pagtatasa upang kumuha ng mga may-katuturang impormasyon sa pagkilos, pag-develop, at pang-akademiko tungkol sa bata, kabilang ang impormasyong ibinibigay ng mga magulang. Kapag nagsasagawa ng paunang pagsusuri, kinukumpleto ng mga tagabigay-serbisyo ang kumprehensibong pagtatasa ng pinaghihinalaang kapansanan ata pagganap sa edukasyon at mga pangangailangan ng bata. Nagbibigay ang pagsusuri ng pananaw sa mga salik na maaaring gumagambala sa tagumpay sa edukasyon ng bata.

Maaaring matasa ang pagkilos ng bata sa mga sumusunod na larangan:

- akademiko — kasalukuyang antas ng pagganap sa mga larangan ng pagbabasa, matematika, language arts, at pangkalahatang impormasyon
- pag-iisip — talino (kakayahang magdahilan, umalala, at umunawa)
- pag-uugali — kakayahang magbigay ng atensyon, kalidad ng mga pakikipag-ugnayan ng bata sa mga bata at adulto, at pag-uugali ng bata sa tahanan, paaralan, at sa mga ibang lugar
- pisikal — talas ng paningin at pandinig

- pag-develop — pag-unlad sa mga larangan tulad ng pag-unawa at pagtugon sa wika, mga antas na panlipunan at ng emosyon, kakayahang kumilos, at kakayahang mag-ayos
- pananalita at wika — pagsagap ng wika (pag-unawa sa kung ano ang naririnig) at wika sa pagpapahayag (pagpapaunawa sa sarili sa mga iba)

Ang pagsusuri sa umiiral nang data ay isa pang mapagkukunan ng impormasyong ginagamit sa proseso ng pagsusuri upang matulungan ang koponang unawain ang mga lakas at pangangailangan ng bata. Kasama sa pagsusuri ng umiiral nang data ang mga ginawa sa silid-aralan ng bata, pagganap sa mga pagtatasang pang-estado at distrito, impormasyong ibinigay ng mga magulang, mga naobserbahan ng guro, at mga ibang mapagkukunan.

Hinihiling ng IDEA na may mga nakahandang pamamaraan ang sistema ng paaralan na nagtitiyak na

- naaangkop ang pagsusuri para sa bata at sa kapansanan ng bata, at walang pagkiling sa kultura, at
- ang pagsusuring ibinigay ay nasa wika kung saan komportable ang bata, kailanman maaari.

Kilala mo ang iyong anak at mahalagang ibahagi mo ang iyong pananaw tungkol sa iyong anak. Sa totoo lang, nang wala ang iyong input, hindi maaaring magkaroon ang paaralan ng kumpletong larawan sa mga personalidad at kakayahan ng iyong anak. Minsan maaaring hindi komportable ang pakikipag-usap sa mga guro at propesyonal tungkol sa mga larangang mahina ang iyong anak; gayunpaman, nang wala ang iyong pananaw, hindi ganap na mauunawaan ng sistema ng paaralan ang iyong anak at hindi siya matutulungan na malagpasan o mapaliit ang mga larangan ng pagkaantala.

Tandaan, ang pahintulot ng magulang para sa pagsusuri ay hindi pahintulot para sa bata na tumanggap ng mga serbisyo ng espesyal na edukasyon. Dapat na mayroon ang paaralan ng napag-isipang pahintulot bago ibigay ang serbisyo.

Pagiging Karapat-dapat

Pagkatapos na makumpleto ang pagsusuri, ang isang pulong sa magulat ang mga miyembro ng lupon sa espesyal na edukasyon ay maiiskedyul. Ang hangarin ng pulong ay upang suriin ang mga resulta ng pagtatasa, upang ihambing ang mga resulta ng pagsusuri sa mga kahulugan ng iba't ibang mga kapansanang tinukoy sa IDEA, at upang tukuyin kung may kapansanan ang iyong anak na nagkwalipika sa kanya para sa espesyal na edukasyon at nauugnay na serbisyo.

Ang paunang pagsusuri para sa espesyal na edukasyon ay dapat na makumpleto sa loob ng animnapung araw ng pahintulot ng magulang, maliban kung nagtaguyod ang iyong estado ng ibang time frame.

•
Pinipili ang mga pagtatasa upang masukat ang tukoy na mga pangangailangan sa edukasyon at mga lakas ng bata.

•
Ang pagsusuri ay dapat na binubuo ng iba't ibang mga gamit. Walang iisang sukat ang maaaring tumukoy kung ang isang bata ay karapat-dapat para sa espesyal na edukasyon.

Ang kumperensiya ng pagsusuri at pulong sa pagiging karapat-dapat ay maaaring maganap nang sabay.

“Sana alam ko mula sa simula na ang pagiging mapilit ay hindi nangangahulugan ng pagiging isang masamang tao. Talagang marami ang mahuhuli mo na langaw gamit ang honey kaysa sa suka.”

Adriana, ina sa anak na may downs syndrome, at visual impairments, Ft. Huachuca, AZ

Magulang sa Magulang

Ang pagiging karapat-dapat ng bata para sa espesyal na edukasyon at mga kaugnay na serbisyo ay batay sa mga naitaguyod na pamantayan. Kinikilala ng IDEA ang labingtatlong kategorya ng kapansanan kung saan maaaring matukoy ang isang bata na isang batang may kapansanan. Kinakwalipika ng mga sumusunod na kapansanan ang batang, dahil sa kanilang kapansanan, ay kailangan ng espesyal na edukasyon upang makinabang mula sa kanilang programang pang-edukasyon:

- kapansanan sa pag-iisip
- kahinaan ng pandinig (kabilang ang pagkabingi)
- kahinaan ng paningin (kabilang ang pagkabulag)
- pagkabingi/pagkabulag
- kahinaan sa pagsasalita-wika
- pagkagambala sa emosyon
- mga karamdaman sa autism spectrum
- traumatic na pinsala sa utak
- mga kahinaan ng buto
- mga tukoy na kapansanan sa pagkatuto
- mga pagkaantala sa pag-develop (karaniwang para sa mga bata sa pgitan ng tatlo hanggang siyam na taong gulang)
- iba pang mga kahinaan sa kalusugan
- maramihang kapansanan

Bagamat ang bawat estado, pati na rin ang DoD, ay may sarili nitong mga kategorya at mga kahulugan para sa mga kapansanang ito, dapat na sundan ng mga iyon ang lahat ng mga regulasyon ng IDEA.

Programang sa Edukasyong Inakma sa Indibidwal

Kung matukoy ang iyong anak na “isang batang may kapansanan” sa ilalim ng IDEA at kailangan ng espesyal na edukasyon at mga kaugnay na serbisyo, ikaw at ang paaralan ay bubuo ng IEP. Ang IEP ay isang nakasulat na plan na nagbabalangkas sa espesyal na idinisenyong tagubilin, kabilang ang mga kaugnay na serbisyo, kailangan para magtagumpay ang iyong anak sa kanyang programa sa edukasyon. Bagamat ang ilang mga estado ay maaaring may ibang mga timeline, karaniwan, binubuo ang mga IEP sa loob ng tatlung araw sa kalendaryo pagkatapos na matukoy na ang iyong anak ay may kapansanang nangangailangan ng espesyal na edukasyon at mga kaugnay na serbisyong nakalista sa IDEA.

Maging aktibong sangkot sa pulong ng IEP upang kilalanin ang mga taunang pangangailangan, mga serbisyo at layunin ng iyong anak.

Ano ang nasa isang Programa sa Edukasyong Inakma sa Indibidwal?

Ayon sa batas, dapat na isama ng IEP ang sumusunod na impormasyon tungkol sa bata at programang pang-edukasyon na idinisenyo upang makamit ang kanyang mga natatanging pangangailangan:

- paglalarawan ng kasalukuyang antas ng nakamit sa akademiko at pagganap sa edukasyon ng bata
- mga taunang layunin na maaaring makatuwirang makamit ng bata sa isang taon
- espesyal na edukasyon at mga kaugnay na serbisyong ibibigay sa bata
- lawak kung saan lalahok ang iyong anak sa mga batang walang kapansanan sa regular na klase o mga aktibidad sa paaralan
- anong mga pagbabago, kung mayroon, ang gagawin sa mga pagsusulit na pang-estado at pandistrito; kung matukoy na hindi naaangkop ang paglahok ng iyong anak sa mga pagsusulit na ito, dapat na ipaliwanag ng IEP kung bakit at dapat na maglarawan ng kahaliling paraan ng pagsusulit
- mga petsa kung kailan magsisimula at magtatapos ang mga serbisyo, at saan ibibigay ang mga serbisyo
- mga pangangailangan sa mga serbisyo sa paglipat para sa mga batang mahigit sa labing-anim na taong gulang (o mas bata kung naaangkop), na nagbabalangkas sa mga kursong kailangan niyang kunin upang maabot ang kanyang mga pangalawang layunin
- paglalarawan kung paano susukatin ang pag-unlad ng bata at paano iuulat ang pag-unlad sa mga magulang

Bukod pa rito, dapat na ipaalam sa iyong anak ang anumang mga karapatang maaaring ilipat sa kanya isang taon bago maabot ang edad ng karamihan sa labingwalo.

Sino ang Dumadalo sa Pulong?

Dapat na dumalo ang sumusunod na tao sa pulong ng IEP: ang magulang, guro mula sa pangkaraniwang klase ng edukasyon ng bata (kung ang bata ay o mapupunta sa isang pangkaraniwang silid-aralan ng edukasyon), guro sa espesyal na edukasyon, at tagapamahala na nakakaalam tungkol sa espesyal na edukasyon at pangkalahatang curriculum at maaari ring magtuon ng mga mapagkukunan ng paaralan. Minsan

Checklist para sa Pulong para sa Pagiging Karapat-dapat at IEP	
3	Listahan ng mga tanong na maaaring nabuo mo sa paglipas ng oras
3	Mga kopya ng mga paunang pagsusuri
3	Mga talaan mula sa mga serbisyo sa maagang pamamagitan, kung lumahok ang iyong anak
3	Mga naaangkop na talaang medikal
3	Papel at panulat upang kumuha ng mga tala
3	Kaibigan o miyembro ng pamilya para sa suportang moral kung kinakailangan

Ang pagkakaroon ng kapansanan ay hindi awtomatikong nagkwakwalipika sa isang bata para sa mga serbisyo sa espesyal na edukasyon sa ilalim ng Batas sa Edukasyon ng Mga Indibidwal na may Kapansanan. Ang pangangailangan para sa mga serbisyong ito ay dapat munang masuportahan ng pagsusuri ng bata.

Paano Mag-ayos ng IEP Notebook	
	Mga Panustos:
3	Tatlong ring na note book
3	Tatlong butas na punch
3	Highlighter
3	Mga sticky notes
3	#10 envelope
3	Mga stamp
3	Mga tagahati para sa binder
3	Kalendaryo
3	Listahan ng numero ng telepono
	Mga Dokumento:
3	Humiling ng kumpletong kopya ng mga talaan sa paaralan ng iyong anak. Tingnan ang liham na form sa pahina 2:19 . Simulan ang isang talaang larawan ng iyong anak na nagdaragdag ng larawang pampaaralan sa talaan bawat taon. Mga tagahati ng label, at ayusin ang impormasyon sa sumusunod na paraan:
3	Mga Pagtatasa
3	Programang sa Edukasyong Inakma sa Indibidwal
3	Mga report card/interim report
3	Mga talaan sa paaralan, kalusugan, bakuna
3	Mga talaan sa pagdidisiplina
3	Kalendaryo
3	Listahan ng numero ng telepono
3	Pagtugon sa sistema ng paaralan
3	Pagtugon mula sa sistema ng paaralan
3	Mga Address
3	Pangalan at impormasyon sa pakikipag-ugnay para sa therapist

dumadalo ang mga espesyalista at mga ibang nagtuturo. Maaaring naaangkoppara sa batang dumalo, lalo na habang sinisimulan ng mga magulang na planuhin ang pangalawang paglipat ng kanilang anak.

Bilang isang magulang, nagdadala ka ng napakahalagang pananaw sa pulong sa IEP. Kilala mo ang iyong anak at ang iyong kaalaman ay tutulong sa paaralang lumikha ng IEP na pinakamahusay na gagana para sa iyong anak. Maaari mong dalhin ang iyong asawa o kaibigan sa pulong. Magandang ideya na ipaliwanag ang tungkulin ng taong ito sa pulong (hal., isa pang pananaw sa bata, suporta sa moral, at/o isa pang hanay ng mga mata at tainga).

Paghahanda para sa Pulong

Sa pulong sa IEP ng iyong anak, tatalakayin ng paaralan ang mga bahaging may inaalala at bumuo ng mga taunang layunin batay sa mga kinilalang lakas at kasalukuyang kakayahan ng iyong anak. Kasama sa IEP ang mga diskarteng gagamitin ng paaralan upang tukuyin kung may pag-unlad ang iyong anak sa pag-abot sa mga layuning iyon.

Ang Programang sa Edukasyong Inakma sa Indibidwal ay hindi maaaring isang pangkalahatang pahayag tungkol sa kung ano ang makakamit ng iyong anak sa isang taon. Dapat na isa itong detalyadong dokumento na kumikilala sa mga larangan ng pangangailangan ng iyong anak at inilalarawan kung paano tutugunan ng paaralan ang mga pangangailangang iyo, ang time frame na sangkot, at ang paraang gagamitin upang sukatin ang pag-unlad ng iyong anak.

Upang maghanda para sa pulong sa IEP na ito at mga pulong sa hinaharap, isang magandang ideya na maglaan ng ilang oras upang ayusin ang mga talaang pampaaralan ng iyong anak. Lumilikha ang maraming magulang ng IEP notebook, na pinapanatiling napapanahon na may mga kopya ng mga nakaraang pagsusuri, mga nakaraang IEP, at pagtugon sa paaralan. Kung mukhang mahirap ang paglikha ng notebook sa ngayon, tiyaking magkaroon ng nakatalagang folder para sa lahat ng papeles sa espesyal na edukasyon hanggang wala ka pang oras na lumikha ng notebook.

Kung ipinakita ng paaralan sa iyo ang nakumpletong IEP bago ang pulong, ituring ito na isang draft at mag-refer dito sa panahon ng pulong. Tandaan na may karapatan kang lumahok sa pag-development ng IEP ng iyong anak.

Pamamahala sa Mga Emosyon

Sa pagpasok mo sa iyong pulong na tutukoy kung karapat-dapat ang iyong anak para sa mga serbisyo sa espesyal na edukasyon, mangyaring pansinin ang iyong mga emosyon. Maaaring nag-aalala ka, kinakahaban, o kahit na mapagtanggol. Subukang ilagay ang mga pakiramdam na ito sa tabi sa pulong na ito at sa mga pulong sa hinaharap.

Tumuon sa mga layunin na mayroon ka para sa iyong anak. Maging mabuting tagapakinig at hayaan ang ibang mga kalahok sa pulong na malamang nauunawaan mo ang kanilang pananaw. Ang pagkilala sa kanilang pananaw ay hindi nangangahulugan na sumasang-ayon ka sa kanila.

Kung mayroong magsabi na hindi mo nauunawaan, alinman tungkol sa iyong anak o sa mga pamamaraang ginamit upang tukuyin ang pagiging karapat-dapat para sa mga serbisyo sa espesyal na edukasyon, huwag mag-atubiling magtanong para sa paglilinaw. Marami na ang iyong natututunan at maaaring sobra na ito. Kung hindi mo pa rin maunawaan, magtanong muli.

Isulat ang iyong mga naiisip tungkol sa iyong anak bago pumunta sa pulong. Isama kung ano ang iyong nalalaman tungkol sa estilo sa pagkatuto ng iyong anak at ibang impormasyong maaaring kapaki-pakinabang sa koponan. Isasama ang impormasyong iyog ibinigay tungkol sa iyong anak sa talaan ng pagsusuri.

Gusto ng lahat ng magulang ang pinakamahasag na posibleng edukasyon para sa kanilang mga anak at maaaring nakaka-stress na malaman na kailangan ng espesyal na edukasyon ng bata upang umunlad sa kanilang programang pang-edukasyon.

Pagsusulat ng Epektibong Plan — Tumuton sa Mga Pangangailangan ng Iyong Anak

Isa itong panahon kung kailan maaaring tumaas ang mga emosyon dahil napakahalaga ng edukasyon ng iyong anak. Tandaang tumuon sa mga pangangailangan ng iyong anak. Kapag posible, isipin na ang mga pagpipilian sa edukasyon para sa iyong anak. Kung makaramdam ka ng pagpigil sa iyong mga ideya, imungkahing subukan ang isang bagong ideya ng walong linggo upang makita kung paano ito gumagana. Maghanap ng mga karaniwang ground at tiyaking ipaalam sa mga iba sa silid na sinusubukan mong unawain ang kanilang pananaw. Tandang madalas na ginagawang produktibo ng magandang pag-uugali ang pulong at upang pasalamatan ang mga nakatulong.

Kapag nakikipag-usap sa kawani ng paaralan, pinakamagtatagumpay ka kapag pinanatili mo ang iyong magandang ugali, manatiling positibo at malinaw tungkol sa iyong mga layunin, at panatilihin ang pagtuon sa pagkamit sa mga pangangailangan ng iyong anak.

“Hindi ako pumupunta doon nang mag-isa. Ang pinakaproduktong mga pulong ng IEP ay ang mga pulong kung saan mayroon ako ng mga kinakailangang moral na suporta.”

Isabel, ina sa anak na may autism, Quantico, VAA

Magulang sa Magulang

Mga Pagbabago at Accommodation

Para sa maraming batang may kapansanan, ang naaangkop na mga accommodation at pagbabago na ginawa sa kanyang tagubilin at ibang mga aktibidad sa silid-aralan ay maaaring gumawa sa kanyang karanasan sa pagkatuto na higit na matagumpay. Batay ang mga accommodation at pagbabago sa mga pangangailangang inakma sa indibidwal, estilo ng pagkatuto, at mga interes ng bata. Binibigyan nila ang bata ng mga gamit na kailangan upang i-access ang pangkalahatang curriculum at ibang mga materyal at aktibidad sa pagkatuto, at upang ipakita kung ano ang kanyang natutunan.

Ang pagbabago ay kung ano ang itinituro o inaasahan mula sa anak. Paggawa sa takdang-aralin na mas madali upang hindi ginagawa ng anak ang parehong antas ng gawain tulad ng sa mga ibang bata bilang halimbawa ng pagbabago.

Ang accommodation ay pagbabago na tumutulong sa isang batang kailangang lagpasan ang kapansanan. Ang pagpayag sa isang bata na nagkakaproblema sa pagsusulat upang ibigay ang kanyang mga sagot nang pasalita ay isang halimbawa ng accommodation. Inaasahan pa rin sa bata na malaman ang parehong materyal at sagutin ang parehong mga tanong nang ganap tulad ng ibang bata, ngunit hindi niya kailangang isulat ang mga sagot upang ipakitang alam niya ang impormasyon.

Mga Kaugnay na Serbisyo

Upang matulungan ang iyong anak na makinabang mula sa espesyal na edukasyon, maaari siyang tumanggap ng karagdagang tulong, na tinatawag na “mga kaugnay na serbisyo.” Ang mga kaugnay na serbisyo ay mga tukoy na serbisyo ng suporta na ibinibigay sa mga batang may mga kapansanan upang matulungan silang maging matagumpay sa kani-kanilang mga programa ng tagubilin. Ang pangangailangan ng bata para sa mga nauugnay na serbisyong ito ay natatasa sa pamamagitan ng proseso ng pagsusuri, at nagsasangkot sa mga tagabigay-serbisyo na may espesyal na kaalaman sa isang tukoy na larawan. Tutukuyin ng lupon sa espesyal na edukasyon kung kailangan ng iyong anak ng kaugnay na serbisyo batay sa mga resulta ng pagsusuri. Isasama ang anumang naturang mga serbisyo sa IEP.

Ibinibigay ang mga kaugnay na serbisyo nang walang bayad at maaaring magsama ng, ngunit hindi limitado sa, sumusunod:

- aparataong pantulong na panteknolohiya — anumang piraso ng kagamitan na nagpapabuti sa kakayahan ng bata na makipagkomunika, upang makapag-isa, at upang matuto (hal., karagdagang board sa komunikasyon o computer software)
- serbisyo ng teknolohiyang pantulong — anumang serbisyong direktang tumutlong sa bata sa pagpili, pagkuha, o pagamit ng aparato ng teknolohiyang pantulong
- audiology — mga serbisyo upang kilalanin ang mga batang may kawalan ng pandinig at upang tumulong sa

Maaaring magdala ang paaralan ng draft ng Programa sa Edukasyon na Inakma sa Indibidwal sa pulong. Ang draft ay ang panimulang punto para sa mga talakayan tungkol sa plan ng paaralan upang magbigay ng mga serbisyo upang matulungan ang iyong anak.

pagpapabuti ng wika, pananalita, pagbabasa ng labi, pakikipag-usap, o naanagkop na paggamit ng mga hearing aid

- pagpapayo — upang mapabuti ang pag-uugali ng anak, kontrol sa sarili, at kumpanyansa sa sarili
- medikal — mga serbisyo sa pagsusuri, pandiyagnostiko, panggagamot, at pamamahala ng isang lisensyado at/o may kredensyal na doktor
- occupational therapy — mga aktibidad na nakatuon sa mga pinong kakayahan sa pagkilos, tulad ng pagsusulat, pag-aayos, pagkain, at ibang kasanayan na tumutlong sa pagpapabuti sa pang-araw-araw na buhay
- oryentasyon at pagkilos — mga serbisyong ibinibigay sa bulag o mahina ang paningin na bata upang hayaan silang makuha ang oryentasyon sa at ligtas na paggalaw sa loob ng kanilang mga kapaligiran sa paaralan, tahanan, at komunidad
- pagpapayo at pagsasanay ng magulang — tinutulungan ang mga magulang na maunawaan kung paano nade-develop ang kanilang anak at nagre-refer din sa mga ibang pangkat na maaaring mag-alok ng pagpapalano sa pananalapi o ibang propesyonal na serbisyo
- pisikal na therapy — mga aktibidad na nakatuon sa kabuuang pag-andar sa pagkilos (ibig sabihin, malalaking paggalaw ng katawan tulad ng pag-upo, pagtayo, at paggalaw)
- psychological — mga serbisyo upang tulungan ang mga bata at kabataan sa kanilang pagkatuto, paglaki, at pag-develop sa pamamagitan ng pagbibigay ng mga serbisyong pansuporta upang tulungan silang makamit ang mga pagbabago sa akademiko at emosyon
- pagpapayo sa pagpapagaling — pagsasanay sa pag-iisa, paghahanda sa pagtatrabaho, pagsasanay na bokasyonal, at pagsasama sa lugar na pinagtatrabahuhan
- mga serbisyong pangkalusugan sa paaralan — mga serbisyo ng nurse na kailangan upang tulungan ang isang bata sa pakikinabang mula sa kayang plan na pang-edukasyon (hal., pagbibigay ng gamot, pagbibigay ng tulong sa catheterization, o therapy sa paghinga)
- gawang panlipunan — nagbibigay ng pampangkat o indibidwal na therapy at tumutlong sa mga problema sa tahanan ng anak na maaaring makaapekto sa pag-aayos ng bata sa paaralan
- pananalita at wika — sinusuri ang mga karamdaman sa pagsasalita at wika, nagbibigay ng therapy, at pinapayuhan ang mga magulang at guro patungkol sa mga problema sa pagsasalita
- transportasyon — serbisyong kinakailangan upang hayaan ang isang batang may kapansanan na tumanggap ng espesyal na edukasyon at mga kaugnay na serbisyo kapag inireseta ng IEP ng bata

Placement at Kapaligiran Pinakakaunti ang Paglilimita

Tinutukoy ng placement ang lugar kung saan tuturuan ang isang bata, kabilang ang paaralan, silid-aralan, at mga kaugnay na serbisyo, at gaano karaming oras ang igugugol ng bata kasama ang mga batang walang kapansanan. Ang mga detalye ng placement ng iyong anak ay dapat na malinaw na tinukoy sa IEP. Isang mahalagang bahagi ng IDEA ay ang konsepto ng LRE. Nangangahulugan ito na dapat na alisin ang isang batang may kapansanan mula sa pangkaraniwang silid-aralan sa edukasyon kapag kailangang gawin dahil sa kapansanan ng bata.

Kung gusto mong matuto nang higit pa tungkol sa pagtataguyod para sa iyong anak, tingnan ang Module 5, *Pagtataguyod para sa Iyong Anak.*

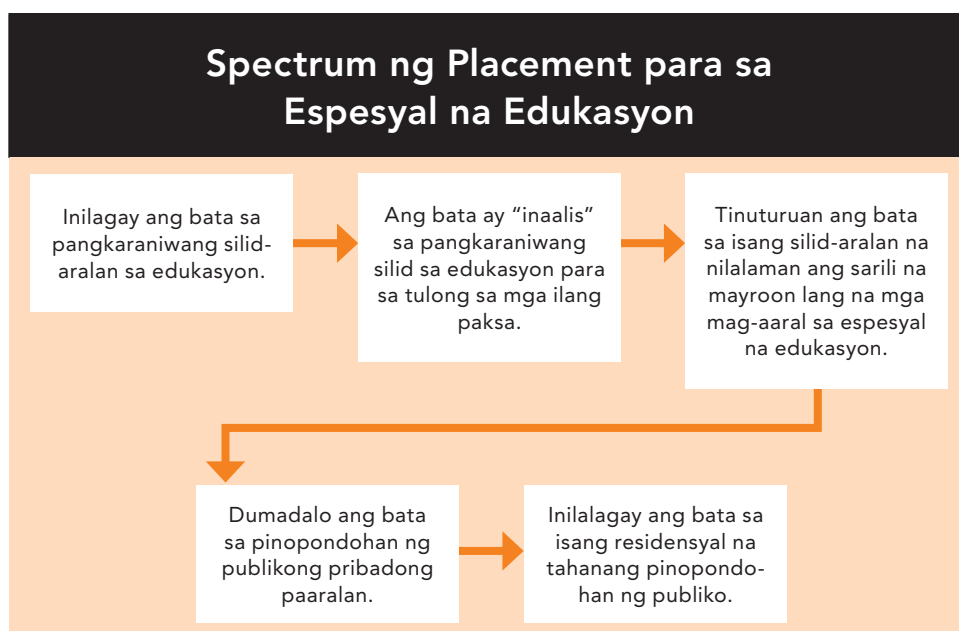
Mga Pagpipilian sa Placement

Hinihiling sa mga sistema ng paaralan na magbigay ng hanay ng mga pagpipilian sa placement upang tiyakin na maaaring makamit ang mga nag-iiba-ibang pangangailangan. Ang spectrum ng placement na ito ay nagsisimula sa pangkaraniwang silid-aralan sa edukasyon, ana gumagalaw sa oras sa isang silid ng mapagkukunan o “inaalis” na mga klase para sa ilang mga paksa, mga silid-aralan na nilalaman ang sarili na mayroon lang ng mga mag-aaral ng espesyal na edukasyon, pribadong paaralan, at panghuli sa mga placement na residensyal. Ipinapakita ng Larawan 2-2 ang mga pagpipilian sa placement sa loob ng sistema ng espesyal na edukasyon. Sa sandaling alam mo kung aling tukoy na serbisyo ang kakailanganin ng iyong anak, maaari mong tugunan ang tanong kung saan dapat ibigay ang mga serbisyong ito. Ang pagtuon ay kung paano pinakamahusay na turuan ang iyong anak sa LR E. Ipinapahiwatig din ng LR E na, kapag posible, dapat na turuan ang iyong anak sa paaralan sa kapitbahayan na normal niyang dadaluhan maliban kung kailanganin ng IEP ng isa pang pag-aayos. Kapag hindi maaaring maibigay ang naaangkop na placement ng sistema ng pampublikong paaralan, dapat na bayaran ang pribadong araw o pangresidensyal na paaralan sa gastos ng publiko.

Nasisiyahan Ka Ba sa Programa sa Edukasyon na Inakma sa Indibidwal?

Kung sumasang-ayon ka sa IEP, lagdaan ito upang ipakita na tinatanggap mo ang plan at ibinigay ang iyong pahintulot para sa paglalaan ng mga serbisyo. Kung mayroon kang mga tanong at hindi pa komportable sa paglagda sa IEP, maaari kang humiling ng karagdagang oras upang isaalang-alang ang plan. Baka gusto mo ng higit pang impormasyon tungkol sa mga serbisyo at dapat na humiling ng isa pang pulong. Sa pulong na ito, mayroon ka ng mga sumusunod na pagpipilian:

- Maaari mong lagdaan ang IEP tulad nang nakasulat, na nagbibigay ng iyong pahintulot para sa paaralan na ibigay ang pinagkasunduang mga serbisyo.

Larawan 2-2: Spectrum ng Placement ng Espesyal na Edukasyon

- Maaari mong kilalanin at bigyang pahintulot ang mga serbisyo na iyong sinang-ayunan at isinaad sa mga serbisyong iyon na hindi mo sinusupportahan. Magsisimula ang iyong bata na tanggapin ang sinang-ayunang mga serbisyo. Maaari ka at ang paaralan na magpasya sa tagal ng panahong oobserbahan at kukuha ng higit pang impormasyon tungkol sa pag-unlad ng iyong anak upang matukoy kung tumatanggap siya ng FAPE nang hindi ibinibigay ang serbisyo. Pagkatapos ng tagal ng panahong ito, makikipagpulong ka sa koponan ng IEP upang talakayin ang program ng iyong anak at mga serbisyo na hindi mo sinang-ayunan sa paunang pulong sa IEP. Maaaring sumang-ayon ang koponan ng IEP upang ibigay ang serbisyo at ipatupad ang IEP tulad nang nakasulat, o ang koponan ng IEP ay maaaring baguhin ang IEP at alisin ang serbisyo. Kung hindi ka o ang paaralan ay sumasang-ayon tungkol sa pangangailangan para sa serbisyo, maaari mong habulin ang mga diskarte sa paglutas na inilarawan sa [Module 5, *Pagtataguyod para sa Iyong Anak*](#).
- Maaari kang magpasya kung lalagdaan ang IEP at hihiling ng hindi pormal o pormal na mga diskarte sa pakikipagtulungan upang lutasin ang mga hindi pagkakasundo. Inilalarawan ang mga diskarteng ito sa [Module 5, *Pagtataguyod para sa Iyong Anak*](#).

Sa Wakas, May Plan Ka Na

Ngayon na mayroon ka nang nakasulat na plan at isang komportableng nakaugalian para sa iyong anak, isang magandang ideya upang bigyan ang guro ng iyong anak ng kaunti pang oras upang ipatupad ang programa ng iyong anak. Sa sandaling maayos na ang pagtakbo ng programa, baka gusto mong itaguyod ang isang sistema sa pakikipagtulungan sa pagitan mo at ng guro para sa pakikipagkomunika tungkol sa akademiko, pag-uugali, at aktibidad na panlipunan ng iyong anak sa silid-aralan. Nakikipag-ugnayan ang ilang mga magulang at guro sa paraan ng pagpapaspasa ng notebook araw-araw o linggu-linggo, sa pamamagitan ng telepono, sa pamamagitan ng email, o sa pamamagitan ng mga madalas na kumperensiya. Ang ilang kumbinasyon ng nasa itaas ay malamang na pinakamahusay. Maging positibo hangga't maaari at hayaan ang guro na malaman na pinapahalagahan mo ang trabahong nagawa sa ngalan ng iyong anak.

Taunang Pag-review

Isang beses sa isang taon, kailangan ng sistema ng paaralan na suriin ang IEP ng iyong anak. Tinatawag itong taunang pag-review. Kailangang abisuhan ka ng iyong sistema sa paaralan sa pulong na ito sa isang kasulatan at kung sino ang dadalo. Hindi bababa sa tatlong tao ang dapat na dumalo sa taunang pulong: ang magulang, ang guro, at isang kinatawan ng sistema ng paaralan na awtorisadong ituon ang mga mapagkukunan ng paaralan. Kung gumugol ang iyong anak ng oras sa isang pangkaraniwang silid-aralan sa edukasyon, dapat na dumalo ang guro ng klaseng iyon. Bukod pa rito, ang mga espesyalista tulad ng psychologist ng paaralan, occupational therapist, o ang nurse ng paaralan ay maaaring dumalo. Ang pulong ay dapat na sa isang oras at lugar na maginhawa para sa iyo.

May pagpipilian ang ilang mga estado na palitan ang taunang pag-review ng isang pag-review bawat tatlong taon; binabawasan nito ang dami ng oras na ginugol ng mga guro sa mga papeles. Gayunpaman, mabilis ang paglaki at maraming ipinagbabago ang mga bata sa tatlong taon, at kung hindi ka komportable sa ideyang ito maaari mong piliin ang taunang pag-review. Tulad ng sa kumperensiya ng pagsusuri at pulong sa pagiging karapat-dapat, isulat na ang iyong mga pananaw, ideya, at tanong bago magsimula ang pulong. Baka gusto mong magsama ng iba, asawa o kaibigan, na nakakita sa iyong anak na umunlad.

Ang pagsasama ay nagre-refer sa layunin ng mga paaralan na turuan ang mga mag-aaral na may mga kapansanan sa isang regular na silid-aralan kailanman posible.

Para sa higit pang impormasyon tungkol sa paglipat na may batang may espesyal na pangangailangan habang nasa militar, tingnan ang Module 4, *Mga Pamilyang Lumilipat*.

Bawat Tatlong Taong Pag-review

Hinihiling ng IDEA na muling masuri ang isang batang may kapansanan bawat tatlong taon, o mas madalas kung kinakailangan, upang matukoy kung patuloy niyang nakakamit ang pamantayn para sa “batang may kapansanan” sa ilalim ng IDEA at patuloy na nangangailangan ng espesyal na edukasyon at mga kaugnay na serbisyo. Ang diin sa muling pagsusuri ay upang sukatin ang kahusayan ng IEP ng iyong anak at upang suriin ang pag-unlad ng iyong anak at pangangailangan sa tagubilin. Sinasagot ng muling pagsusuri ang mga sumusunod na tanong:

- Ano ang mga kasalukuyang antas ng mga pangangailangan sa pagganap at edukasyon ng iyong anak?
- Kung mayroon, anong mga karagdagan o pagbabago ang kinakailangan upang matulungan ang bata na makamit ang kanyang mga taunang layunin sa IEP at upang lumahok sa, kung naaangkop, sa pangkaraniwang curriculum sa edukasyon?
- Ang bata ba ay patuloy na “batang may kapansanan?”
- Kailangan ba ng bata ng patuloy na espesyal na edukasyon at mga kaugnay na serbisyo?

Kung pinaghihinalaan ng magulang o ng paaralan ang anumang bagong larangan ng kapansanan bukod sa orihinal na nakitang karapat-dapat para sa espesyal na edukasyon, bubuo ang paaralan ng plan sa pagsusuri upang tasahin ang bata para sa pagiging karapat-dapat sa ilalim ng bago, pinaghihinalaang kapansanan.

Paano kung Hindi Ka Sumasang-ayon?

Module 5, *Pagtataguyod para sa Iyong Anak*, ay nagbibigay ng mas detalyadong mga diskarte para sa paggawa ng pagkilos kung hindi ka sumasang-ayon sa pagkilala, pagiging karapat-dapat, o IEP ng iyong anak.

Paglipat na may Programa sa Edukasyon na Inakma sa Indibidwal

Hinihiling ng IDEA sa mga paaralan na magbigay ng mga naihahambing na serbisyo sa mga batang may IEP kapag lumipat sila sa loob ng parehong estado o sa isa pang estado. Ang mga naihahambing na serbisyo ay mga serbisyong kapareho o katumbas ng mga serbisyong binalangkas sa paparating na IEP.

Mga Batang Lumipat sa loob ng Parehong Estado

Kapag lumipat ang isang batang may mga kapansanan sa mga distrito ng paaralan sa loob ng parehong taong pang-akademiko, nagpatala sa isang bagong paaralan, at may aktibong IEP mula sa isa pang paaralan sa parehong estado, ang paaralan ay magbibigay ng FAPE na kabilang ang mga

Kung lumipat ka sa isang bagong estado sa kalagitnaan ng taon ng paaralan, dapat na magbigay ang papasukang paaralan ng libre at naaangkop na pampublikong edukasyon, kabilang ang mga serbisyong naihahambing sa mga nadokumento sa Programa sa Edukasyon na Inakma sa Indibidwal (Individualized Education Program o IEP) ng paaralan hanggang sa gumawa ang bagong paaralan ng pagsusuri at bumuo ng bagong IEP, kung naaangkop.

serbisyong naihahambing sa mga inilarawan sa papasok na IEP. Ibibigay ang mga serbisyo hanggang sa oras na tanggapin ng paaralan ang papasok na IEP o bumuo, tanggapin, at ipatupad ang bagong IEP na pareho sa batas pampederal at pang-estado.

Ang Mga Batang Lumipat sa Labas ng Estado

Kapag lumipat ang isang batang may mga kapansanan sa mga distrito ng paaralan sa loob ng parehong taong pang-akademiko, nagpatala sa isang bagong paaralan, at may aktibong IEP mula sa isa pang estado, magbibigay ang paaralan ng FAPE na kabilang ang mga serbisyong naihahambing sa mga inilarawan sa papasok na IEP. Ibibigay ang mga serbisyo hanggang sa oras na magsagawa ang paaralan ng pagsusuri upang tukuyin ang pagiging karapat-dapat ang anak para sa espesyal na edukasyon ayon sa lokal na pamantayan, at bumuo at nagpatupad ng bagong IEP na pareho sa batas na pampederal at pang-estado.

Mga Talaan

Nagpapanatili ang maraming mga sistema ng paaralan ng dalawang uri ng mga talaan:

- naiipong file — naglalaman ng mga report card, ginawang pamantayang mark ang pagsusulit, mga ulat ng guro. Maaari kang makakuha ng kopya nito sa pamamagitan ng tanggapan ng iyong paaaralan (tandaan na pinagbabawalan ng mga paghihigpit sa privacy ang mga paaralan ng DoD mula sa pagsasama ng IEP ng bata sa kanilang naiipong file)
- kumpedensyal na file — maaari itong itago sa paaralan o sa isang pang-administratibong tanggapan. Kabilang dito ang lahat ng mga nakasulat na ulat tungkol sa pagsusuri ng iyong anak, kabilang ang IEP, kung nasa espesyal na edukasyon na ang iyong bata. Ang mga buod ng mga pulong ng koponan sa pagsusuri at isang talaan ng pagtugon sa paaralan ay kasama rin sa file na ito.

Hilingin sa iyong sistema ng paaralan ang tungkol sa pamamaraan para sa pagtanggap ng mga kopya ng anuman sa mga file na iyon. Kung humiling ka ng mga kopya ng mga talaan ng iyong anak, dapat na ibigay ng paaralan ang mga iyon, ngunit maaaring may singil para sa pagkopya sa mga iyon. Dapat kang humiling ng kopya ng mga talaan ng iyong anak sa kasulatan. Ang isang sample ng form ng Hiling sa Mga Talaan ng Paaralan ay nilalaman sa dulo ng module na ito.

Para sa Higit Pang Impormasyon

Basahin o i-download ang mga ibang module ng Tool Kit ng Magulang na ito sa www.militaryhomefront.dod.mil/tf/efmp/toolbox.

- *Module 1, Kapanganakan hanggang sa Edad na Tatlo*
- *Module 3, Mga Benepisyong Pangkalusugan*
- *Module 4, Mga Pamilyang Lumilipat*
- *Module 5, Pagtataguyod para sa Iyong Anak*
- *Module 6, Mga Mapagkukunan at Suporta*

Kung isinasaalang-alang mo ang pagkuha ng pag-aalaga para sa iyong anak, matutunan ang tungkol sa mga batas sa pag-aalaga sa iyong estado, at simulan ang proseso bago maging 18 ang iyong anak.

Aktibidad sa Edukasyon ng Departamento ng Depensa

Nagpaplano, nagdidirekta, nakikipag-ugnayan, at pinamamahalaan ng Aktibidad sa Edukasyon ng Departamento ng Depensa (Department of Defense Education Activity o DoDEA) ang mga programa sa edukasyon para sa mga batang walang access sa de-kalidad na pampublikong edukasyon. Binubuo ang DoDEA ng mga umaasang paaralan (DoDDS) na matatagpuan sa ibang bansa, at ang mga umaasang paaralang elementarya at sekondarya sa bansa (DDESS) na matatagpuan sa Estados Unidos at mga teritoryo nito. Nagbibigay ang DoDEA ng edukasyon sa mga karapat-dapat na militar at sibilyang umaasa sa DoD mula sa bago ang kindergarten hanggang sa ikalabindalawang antas. Para sa higit pang impormasyon, bisitahin ang www.dodea.edu.

Payo sa Magulang

The National Dissemination Center for Children with Disabilities (NICHCY) ay nag-aalok ng maraming impormasyon sa parehong Ingles at Espanyol. Upang matuto nang higit pa tungkol sa mga serbisyo ng maagang pamamagitan para sa mga sanggol at bata at mga tukoy na kapansanan, bisitahin ang kanilang website sa www.nichcy.org.

HOMEFRONTConnections, isang site sa social networking ng DoD, ay nagbibigay ng secure na lugar kung saan ang mga miyembro ng pamilya ng militar na may mga espesyal na pangangailangan ay maaaring makipagkilala at makipag-ugnayan sa online upang magbahagi ng mga karanasan, mag-post ng mga larawan at video, magslat ng mga blog, at lumikha ng mga board ng talakayan. Sumali sa isang umiiral nang pangkat o lumikha ng sarili mo. Bisitahin ang <https://apps.mhf.dod.mil/homefrontconnections>.

Impormasyon ng Iyong Mga Karapatan/Advocacy

Maaari mong i-access ang isang listahang ayon sa estado ng proteksyon at mga ahensya ng advocacy pati na rin ang impormasyon sa mga diskarte sa advocacy sa pamamagitan ng MilitaryHOMEFRONT sa www.militaryhomefront.dod.mil/tf/efmp/resources. Mag-click sa “Mga Mapagkukunan sa Estado” pagkatapos ay piliin ang link para sa iyong estado.

Isa pang mapagkukunan ay ang Sentro sa Pagsasanay ng Magulang at Impormasyon (Parent Training and Information o PTI) ng iyong estado. Ang bawat estado ay may minimum na isang Sentro ng PTI na idinisenyo upang pagsilbihan ang mga pamilya ng mga bata at batang adulto mula pagkapanganak hanggang sa edad na dalawampu’t dalawa na may anumang uri ng mga kapansanan. Maaaring magbigay ang mga sentro ng impormasyon, pagsasanay, pag-refer, at mga serbisyo ng advocacy upang tulungan ang mga magulang sa pagkuha ng mga kinakailangang mapagkukunan sa loob ng kanilang mga komunidad. Upang maghanap ng Sentro ng PTI sa iyong estado, bisitahin ang www.militaryhomefront.dod.mil/tf/efmp/resources. Mag-click sa “Mga Mapagkukunan ng Estado” pagkatapos ay piliin ang link para sa iyong estado.

Para sa higit pang impormasyon tungkol sa IDEA, pumunta sa <http://idea.ed.gov>.

Sample | Hiling para sa Pagsusuri sa Espesyal na Edukasyon

Petsa: _____

_____
Direktor ng Espesyal na Edukasyon/Punung-guro

_____
Distrito ng Paaralan

_____
Paaralan

Re: (Pangalan ng Anak) _____

Pangalan ng Anak: _____

Minamahal na _____ :
Direktor ng Espesyal na Edukasyon

Sumusulat ako upang i-refer ang aking anak sa lupon sa espesyal na edukasyon. Humihiling ako ng pagtatasa sa espesyal na edukasyon sa lahat ng mga larangang pinaghihinalaan ng kapansanan at partikular sa mga sumusunod na larangan: _____

Ang ilan sa mga alalahanin ay batay sa: _____

Kung sumasang-ayon ang distrito ng paaralan na suriin ang aking aak, nauunawaan kong papakitaan ako ng nakasulat na plan sa pagtatasa sa loob ng 15 araw at kikilalanin sa akin ng plan ang mga pagsusulit na ibibigay, mga petsa para sa mga pagsusulit at ang mga pangalan ng mga taong magsasagawa ng mga pagsusulit, pati na rin ang mga paliwanag ng mga pagsusulit at mga hangarin ng mga iyon.

Taos-puso,

_____
Lagda ng Magulang/Tagapag-alaga

_____
Naka-print na Pangalan ng Magulang/Tagapag-alaga

_____
Address

_____
Lungsod, Estado, Zip Code

_____
Numero ng Telepono

Natanggap ni: _____ Petsa: _____

Sample | Hiling para sa Pagsusuri sa Nakapag-iisang Edukasyon

Petsa: _____

_____
Direktor ng Espesyal na Edukasyon/Punung-guro

_____
Distrito ng Paaralan

_____
Paaralan

Re: (Pangalan ng Anak) _____

Pangalan ng Anak: _____

Minamahal na _____ :
Direktor ng Espesyal na Edukasyon

Humihiling ako ng Nakapag-iisang Pagtatasa sa Edukasyon dahil naniniwala ako na ang mga resulta ng Mga Pagtatasa sa Distrito ng Paaralan ng aking anak ay hindi tumpak o hindi kumpleto. Dahil may depekto ang mga resulta ng mga pagtatasang ito sa kanilang katumpakan o pagiging kumpleto, hindi sapat ang mga iyon upang gabayan ang koponan ng Programa sa Edukasyon na Inakma sa Indibidwal sa isang naaangkop na pagkakakilala sa kapansanan, mga serbisyo o placement.

Sa mga kasalukuyang pagtatasa ng aking anak, hindi ako sumasang-ayon sa: _____

_____
_____
_____

Taos-puso,

_____
Lagda ng Magulang/Tagapag-alaga

_____
Naka-print na Pangalan ng Magulang/Tagapag-alaga

_____
Address

_____
Lungsod, Estado, Zip Code

_____
Numero ng Telepono

Natanggap ni: _____ Petsa: _____

Sample | Hiling para sa Mga Talaan

Petsa: _____

_____
Direktor ng Espesyal na Edukasyon/Punung-guro

_____
Distrito ng Paaralan

_____
Paaralan

Re: (Pangalan ng Anak) _____

Pangalan ng Anak: _____

Minamahal na _____ :
Direktor ng Espesyal na Edukasyon

Dine-develop ko ang isang personal na file na pantahanan para sa impormasyon ng Espesyal na Edukasyon ng aking Anak. Humihiling ako ng kumpletong kopya ng lahat ng mga pinagsama-samang talaan ng paaralan at liham sa loob ng distrito ng paaralan na naglalaman ng pangalan ng aking anak, _____.

Mangyaring magsama ng mga kopya ng lahat ng mga pagtatasa at aktwal na mga marka ng pagsusulit, ang Pinagsama-samang Talaan, Talaan ng Kalusugan, Talaang Pandisiplina, Talaang Psychological, Lihim na Talaan, Mga Pagtatasa, Mga Plan sa Edukasyon ng Indibidwal at Talaan ng Guro.

Kung maningil ang distrito sa paaralan ng bayarin para sa serbisyong ito, mangyaring alertuhan ako sa lalong madaling panahon. Kung mayroon kang anumang mga tanong tungkol sa aking hiling, makipag-ugnayan sa akin sa _____.

Taos-puso,

_____
Lagda ng Magulang/Tagapag-alaga

_____
Naka-print na Pangalan ng Magulang/Tagapag-alaga

_____
Address

_____
Lungsod, Estado, Zip Code

_____
Numero ng Telepono

Natanggap ni: _____ Petsa: _____

Panimula

Panimula sa Module 3

Ang pangangalaga para sa isang bata na may mga espesyal na pangangailangan ay maaaring nakakapagod sa pisikal, emosyonal, at sa pananalapi. Maaaring makaipon ang iyong pamilya ng mga gastusin, tulad ng, nagaganap na medikal na panggagamot, teknolohiyang pantulong, at dalubhasang pangangalaga, ngunit ang mga hindi halatang gastusin ay naiipon din (hal., oras ng hindi pagtatrabaho upang dumalo sa mga madalas na appointment sa medikal, mga espesyal na diyeta, at higit pang oras dahil sa mga araw na may sakit). Maaaring lumahok ang mga miyembro ng iyong pamilya sa plano sa pangangalaga sa kalusugan, na kilala bilang TRICARE ng Department of Defense (DoD).

TRICARE®

Ang TRICARE ay ang pandaigdigang programa sa pangangalaga sa kalusugan na available sa mga karapat-dapat na tatanggap ng pitong serbisyong naka-uniporme at ilang miyembro ng National Guard at Reserve (tumutukoy ang “tatanggap” sa mga indibidwal na karapat-dapat sa mga benepisyong batay sa batas). Ang TRICARE ay isang pangunahing bahagi ng Sistemang Pangkalusugan ng Militar (MHS o Military Health System) ng America. Pinagsasama-sama ng MHS ang mga mapagkukunan sa pangangalaga sa kalusugan ng mga serbisyong naka-uniporme at dinaragdagan ang mga iyon ng mga propesyonal, institusyon, parmasya, at tagatustos na pangсібilyan. Para sa karagdagang impormasyon sa MHS, bisitahin ang www.health.mil.

Kapag naghahanap ng mga serbisyo sa ilalim ng TRICARE, dapat na gumamit ang mga pamilya ng awtorisado ng TRICARE, provider ng pangangalaga sa kalusugan na pangсібilyan na kasama ang

- mga network provider na may mga kasunduan sa kontrata sa mga panrehiyong kontraktor ng TRICARE (kinakailangang paggamit para sa mga nagpatala sa Prime);
- mga kalahok na provider na hindi bahagi ng network ng TRICARE ngunit sumang-ayon na tanggapin ang pinapayagang singil ng TRICARE bilang kabayaran nang buo; at
- mga hindi kalahok na provider na hindi tumatangap ng pinapayagang singil ng TRICARE bilang kabayaran nang buo.

Tandaan: Responsable ang mga tatanggap para sa pagbabayad ng lahat ng singil na hanggang sa labinlimang porsiyentong higit sa pinapayagang singil ng TRICARE; maaaring kailangan din nilang ihain ang kanilang sariling mga reklamo.

Ang TRICARE ay inayos sa apat na heyograpikong rehiyon: Hilaga, Timog, Kanluran, at Ibang Bansa. Bisitahin ang website ng TRICARE, www.tricare.mil, upang makahanap ng mga link sa mga panrehiyong website ng TRICARE at higit pang impormasyon tungkol sa mga programa at benepisyo ng TRICARE.

Pumunta sa website ng TRICARE, sa www.tricare.mil, at piliin ang "Use the Plan Finder" upang makakuha ng higit pang impormasyon tungkol sa mga opsyon sa TRICARE ng iyong pamilya.

Mga Opsyon sa TRICARE® para sa Mga Miyembro ng Pamilya na nasa Aktibong Tungkulin

Upang matugunan ang mga pangangailangan ng mga pamilya ng nasa aktibong tungkulin, nag-aalok ang TRICARE ng maraming opsyon sa pangangalaga sa kalusugan. Kasama rin sa mga tatanggap ng TRICARE ang mga pamilya ng mga isinaaktibong miyembro ng National Guard o Reserve sa mga order na pederal na pinondohan nang mahigit sa tatlung sunud-sunod na araw. Responsable ang Serbisyo ng sponsor para sa pagtukoy ng pagiging karapat-dapat sa TRICARE, hindi ang TRICARE.

TRICARE® Prime

Ang TRICARE Prime ay ang opsyon sa pinamamahalaang pangangalaga ng TRICARE, na pareho sa samahan sa pagpapanatili ng kalusugan ng sibilyan. Maaaring piliin ng mga miyembro ng pamilya na nasa aktibong tungkulin na magpatala sa Prime; kailangan ng mga miyembro ng serbisyo na magpatala sa TRICARE Prime o Prime Remote (tingnan sa ibaba).

Matatanggap ng mga nagpatala sa Prime ang kanilang pangangalaga sa kalusugan mula sa isang lokal na pasilidad sa pangagamot ng militar (military treatment facility o MTF) o sibilyan na network provider. Dapat na sundin ng mga nagpatala ang ilang mahusay na tinukoy na panuntunan at pamamaraan, tulad ng paghahanap ng regular na pangangalaga at pagkuha ng mga referral para sa pangangalagang may espesyalidad mula sa kanilang Tagapamahala ng Pangunahing Pangangalaga (Primary Care Manager o PCM), at pagkuha ng pahintulot mula sa panrehiyong kontraktor bago maghanap ng pangangalagang may espesyalidad mula sa isang sibilyang provider. Ang pagkabigong sundin ang mga hakbang na ito ay maaaring magresulta sa higit na magastos na singil sa punto ng serbisyo (point of service o POS).

Available ang saklaw ng Prime sa ibang bansa sa pamamagitan ng opsyon na Programa sa Ibang Bansa ng TRICARE (TRICARE Overseas Program o TOP) Prime. *Tandaan: Dapat na nasa sponsor ng command ang mga miyembro ng pamilya upang makapagpatala sa TOP Prime. Dapat na pahintulutan ng panrehiyong kontraktor sa ibang bansa ang lahat ng pangangalagang may espesyalidad ng sibilyan.*

Sa lahat ng mga pasilidad sa pangagamot ng militar (military treatment facility o MTF), nasa unang priyoridad ang mga miyembro ng serbisyo na nasa aktibong tungkulin para sa pangangalaga, kasunod ng mga miyembro ng pamilya ng nasa aktibong tungkulin na nakapatala sa Prime.

TRICARE® Prime Remote

Ang mga miyembro ng pamilya na nakatira kasama ng kanilang sponsor na nasa aktibong tungkulin at alinman sa nasa hindi bababa sa limampung milya o isang oras na pagmamaneho mula sa pinakamalapit na MTF, ay maaaring magpatala sa TRICARE Prime Remote. Kailangan ng pagpapatala at dapat na piliin ng mga nagpapatala ang isang

Maaaring magkwali-pika ang ilang mga miyembro ng serbisyo at kanilang mga pamilya para sa Programa sa Pamamahala ng Tulong sa Paglipat, na nagbibigay ng 180 araw ng mga benepisyo sa pangangalaga sa kalusugan sa paglipat simula sa araw pagkatapos na mawala ang pagiging karapat-dapat para sa pangangalaga sa kalusugan na pangmilitar. Bisitahin ang <http://tricare.mil/tamp> upang malaman kung sino ang karapat-dapat at para sa higit pang impormasyon sa mga benepisyo sa pangangalaga sa kalusugan sa paglipat.

lokal na network ng sibilyan na tagapamahala ng pangunahing pangangalaga kung mayroong available sa lokal na lugar. Kung walang available, maaaring gamitin ng mga miyembro ng pamilya ang anumang provider na pinahintulutan ng TRICARE para sa kanilang mga kailangan sa pangunahing pangangalaga. Makipag-ugnay sa iyong panrehiyong kontraktor ng TRICARE para sa tulong sa paghahanap ng provider.

Available ang saklaw ng Prime Remote sa ibang bansa sa pamamagitan ng opsyong TOP Prime Remote. Dapat na na-sponsor ng command ang mga miyembro ng pamilya upang makapagpatala. Dapat na pahintulutan ng panrehiyong kontraktor sa ibang bansa ang lahat ng pangangalagang may espesyalidad sa sibilyan.

TRICARE® Standard

Ang TRICARE Standard ay opsyon sa serbisyong may bayad na nagbibigay-daan sa mga miyembro ng pamilya na makita ang anumang provider na pinahintulutan ng TRICARE (hal., doktor, nurse, lab, o klinika) nang walang referral. Pakitandaang may ilang serbisyo na kailangan ng paunang pahintulot; suriin sa website ng iyong panrehiyong kontraktor o makipag-ugnay sa kanila para sa impormasyon tungkol sa kinakailangang ito dahil nag-iiba ito sa bawat rehiyon. Ang mga karapat-dapat na miyembro ng pamilya, na napapanahon ang mga talaan sa Defense Enrollment Eligibility Reporting System (DEERS), ay saklaw sa ilalim ng TRICARE Standard hanggang sa magpatala sila sa TRICARE Prime o Prime Remote. Nag-aalok ang Standard ng mas mahusay na kakayahang umangkop at mas maraming pagpipilian ng mga provider. Dapat na magbayad ang mga tatanggap ng taunang mababawas at kasalukuyang mga bahagi ng gastos para sa mga serbisyong sakop ng TRICARE. Maaaring kailanganin ng mga tatanggap ng Standard na ihain ang kanilang mga sariling reklamo.

Hindi available ang Standard para sa mga miyembro ng serbisyong nasa aktibong tungkulin ngunit sa ilang pagkakataon ay maaaring tanging opsyon para sa mga miyembro ng pamilya (hal., kapag hindi nakatira ang miyembro ng pamilya kasama ang sponsor tulad ng kinakailangan para sa Prime Remote, o kapag nasa ibang bansa ang miyembro ng pamilya ngunit hindi sponsor ng command).

TRICARE® Extra

Ang TRICARE Extra ay ginustong opsyon sa provider na nagbibigay-daan sa mga Karaniwang tatanggap na maghanap ng pangangalaga mula sa mga network provider na may mga mas mababang gastusing dapat bayaran (ang bahagi ng gastos ng tatanggap ay 5% mas mababa sa ilalim ng Karaniwan).

Sa TRICARE Extra, walang mga reklamo na ihahain ngunit limitado ang pagpipilian ng mga provider sa nasa network. Hindi available ang TRICARE Extra sa mga miyembrong nasa aktibong tungkulin at hindi available sa ibang bansa.

Para sa paghahambing ng mga opsyon ng benepisyo ng TRICARE, bisitahin ang www.tricare.mil/mybenefit/home/overview/WhatIsTRICARE/TRICAREBenefitAtAGlance.

Ang TRICARE Online ay ang portal ng Department of Defense para sa mga tatanggap na tumatanggap ng pangangalaga sa loob ng mga pasilidad sa panggagamot ng militar. Nagbibigay ang portal ng secure, interactive na access sa isang host ng natatangi at kapana-panabik na mga serbisyo, tool, at mapagkukunan. Makakagawa ka ng mga appointment para sa pangunahing pangangalaga, i-access ang isang medikal na aklatan, at maghanap ng mga link sa impormasyon tungkol sa kalusugan at kabutihan, mga pasilidad, at mga provider. Bisitahin ang www.tricareonline.com.

Ang mga form ng pagpapatala para sa TRICARE Prime at TRICARE Prime Remote ay dapat na matanggap ng panrehiyon/pang-ibang bansang kontraktor sa ika-dalawampung buwan para magsimula ang saklaw sa unang araw ng susunod na buwan. Nalalapat ang panuntunang ito sa mga miyembro ng pamilya.

Nagbibigay ang TRICARE ng walong pagbisitang outpatient para sa kalusugan ng pag-iisip bawat piskal na taon nang walang referral ng Primary Care Manager. Maaaring i-refer ng mga miyembro ng pamilya ang kanilang sarili.

Benepisyong sa Parmasya

Nag-aalok ang Programa sa Parmasya ng TRICARE ng maraming opsyon para sa pagpunan ng mga reseta. Ang opsyong may pinakamababang gastos ay ang makuha ang iyong mga reseta sa isang MTF. Mayroon ka ring tatlong ibang opsyon: (1) Paghahatid sa Tahanan ng Parmasya, (2) mga parmasya sa network ng tingi ng TRICARE, at (3) parmasyang wala sa network.

Para sa higit pang impormasyon kung paano makatipid sa mga gastos at masulit ang benepisyong ito, bisitahin ang www.tricare.mil/mybenefit/home/Prescriptions/PharmacyProgram.

Mga Benepisyong ng TRICARE® para sa Mga Pamilyang may Mga Espesyal na Pangangailangan

Upang matulungan ang mga karapat-dapat na pamilya ng nasa naka-unipormeng serbisyo sa pagharap sa mga karagdagang hamon na kasama ng pangangalaga para sa miyembro ng pamilyang may mga espesyal na pangangailangan, nag-aalok ang TRICARE ng mga karagdagang benepisyong.

Pamamahala ng Kaso

Ang pamamahala ng kaso ay isang sistema para sa pag-aayos at pagsasama-sama ng maraming serbisyong madalas na kailangan upang pamahalaan ang mga kumplikadong pisikal at emosyonal na karamdaman. Idinisenyo ito upang mapabuti ang kalidad ng pangangalaga, kontrolin ang mga gastos, at suportahan ang mga pasyente sa buong catastrophic na sitwasyong medikal sa pamamagitan ng pagbibigay ng tulay sa pagitan ng mga serbisyo sa matindi at pangmatagalang pangangalaga. Nag-aalok ang TRICARE ng pamamahala ng kaso sa mga tatanggap na mayroong makabuluhang mga isyu sa kalusugan na malala at mataas ang panganib. Ang mga tatanggap na may mga catastrophic o malalang karamdaman ay maaari ring magkwali-pika para sa pamamahala ng kaso. Maaaring i-refer ang mga miyembro ng pamilya para sa mga serbisyo ng pamamahala ng kanilang mga provider. Maaari ring hilingin ng mga magulang ang mga serbisyo ng pamamahala ng kaso para sa kanilang mga anak na may mga espesyal na pangangailangan sa pamamagitan ng kanilang Panrehiyong Kontraktor.

Pangangalaga sa Kalusugan ng Pag-iisip

Maliban kung mayroon ang tatanggap ng seryosong karamdaman sa pag-iisip na nagkukwalipika para sa pangangalaga sa ilalim ng Opsyon ng Pinalawak na Pangangalaga sa Kalusugan (Extended Care Health Option o ECHO) ([na tinalakay sa 3:5](#)), maaaring nakalilito ang mga benepisyong pangangalaga sa kalusugan. Maaari kang tulungan ng iyong panrehiyong kontraktor.

Upang malaman ang higit pa tungkol sa kung anong mga kundisyon at pangagamot ang sakop ng TRICARE, pakibisita ang mga sumusunod na website:

Mga Kundisyon: www.tricare.mil/mybenefit/home/MentalHealthAndBehavior/Conditions?

Mga Paggamot: www.tricare.mil/mybenefit/home/MentalHealthAndBehavior/TypesOfTreatments

Tawagan ang iyong panrehiyong kontraktor kung kailangan mo ng tulong sa paghahanap ng provider para sa kalusugan ng pag-iisip para sa iyong anak.

Pangangalaga sa Hospisyo

Nakadiseno ang pangangalaga sa hospisyo upang paginhawain ang mga indibidwal na mayroong malalang karamdaman at kanilang mga pamilya sa sandaling matukoy na hindi inaasahang mabuhay nang higit sa anim na buwan ang indibidwal. Ang layunin ng pangangalaga sa hospisyo ay upang magbigay ng dignidad at ginhawa sa mayroong malalang karamdaman. Ang karamihan sa pangangalaga sa hospisyo ay ibinibigay sa tahanan o sa mga tahanan sa pangangalaga. Sinasaklaw ng TRICARE ang karamihan sa mga gastos ng pangangalaga sa hospisyo, at walang mga limitasyon ang TRICARE sa mga item sa custodial na pangangalaga o personal na ginhawa sa ilalim ng mga tuntunin ng hospisyo. Dapat na piliin ng mga tatanggap na masakop sa ilalim ng benepisyong hospisyo kumpara sa mga pangunahing benepisyong TRICARE.

Opsyon ng Pinalawak na Pangangalaga sa Kalusugan (Extended Care Health Option o ECHO)

Dinaragdagan ng ECHO ng TRICARE ang pangunahing saklaw ng TRICARE. Nagbibigay ang ECHO ng tulong na pampinansyal para sa ilang mga serbisyo at panustos sa mga kwalipikadong miyembro ng pamilya ng nasa aktibong tungkulin (kabilang ang mga karapat-dapat na miyembro ng pamilya ng isinaaktibong National Guard o Reserve). Para sa detalyadong librito ng ECHO na kasama kung paano magpatala, bisitahin ang www.tricare.mil/mybenefit/home/overview/SpecialPrograms/ECHO.

Sino ang Karapat-dapat para sa ECHO?

Available ang ECHO sa mga sumusunod na tatanggap na may pangkwalipikang kundisyon:

- mga miyembro ng pamilya na nasa aktibong tungkulin, kasama ang mga miyembro ng pamilya ng mga isinaaktibong miyembro ng National Guard o Reserve sa mga order na pederal na pinondohan para sa mahigit sa tatlong sunud-sunud na araw
- mga miyembro ng pamilyang karapat-dapat para sa ipinagpatuloy na saklaw ng TRICARE sa pamamagitan ng Programa sa Pamamahala ng Tulong sa Paglipat (Transitional Assistance Management Program o TAMP)
- mga anak o asawa ng dating miyembro ng serbisyo na naging mga biktima ng pisikal o emosyonal na pang-aabuso
- mga miyembro ng pamilya ng namatay na mga sponsor ng nasa aktibong tungkulin sa panahon ng katayuan ng nabubuhay na paglipat

Tandaan: Dapat kang magpatala sa Programa sa Pambibirang Miyembro ng Pamilya (Exceptional Family Member Program o EFMP) upang maging karapat-dapat para sa mga benepisyong ECHO.

“Talagang mahalaga sa akin ang pakikipag-usap sa mga ibang ina na may mga anak na may mga espesyal na pangangailangan at tinutulungan ako nitong maging isang mas mahusay na ina. Kapag nakikipag-usap ako sa mga inang mayroong kaparehong mga hamon naghahayag kami ng emosyon, nagbabahagi ng mga ideya, at alam na hindi kami nag-iisa.”

Marcie, ina ng kambal na babae na mayroong Down syndrome, Fort Lewis, WA

magulang sa magulang

Para sa higit pang impormasyon tungkol sa mga benepisyo ng ECHO, bisitahin ang website ng TRICARE, www.tricare.mil, o tawagan ang iyong kontraktor na panrehiyon ng TRICARE.

Mga Pangkwalipikang Kundisyon

Kinakwalipika ng mga sumusunod na kundisyon ang mga miyembro ng pamilya para sa ECHO ng TRICARE:

- katamtaman o malalang kapansanan sa pag-iisip
- malalang pisikal na kapansanan
- pambihirang pisikal o psychological na kundisyon na nagsasanhi sa tatanggap na maging nakabase sa bahay
- diagnosis ng kundisyon ng pagbuti ng neuromuscular o iba pang kundisyon sa isang sanggol o bata na inaasahang mayroong diagnosis ng katamtaman o malalang kapansanan sa pag-iisip o malalang pisikal na kapansanan
- maaaring magkwalipika ang maramihang kapansanan kung mayroong dalawa o higit pang kapansanan na nakakaapekto sa magkakaibang system ng katawan

Kung naniniwala ang provider ng pamilya o miyembro ng pamilya na mayroong pangkwalipikang kundisyon, dapat niyang tawagan ang panrehiyong kontraktor upang matukoy kung kwalipikado ang miyembro ng pamilya para sa saklaw. Kung nasa ibang bansa, dapat na makipag-ugnay ang pamilya sa pinakamalapit na MTF o Tanggapan sa Lugar ng TRICARE (TRICARE Area Office o TAO). Pumunta sa www.tricare.mil/contactus para sa impormasyon sa pakikipag-ugnay.

Maaaring manatiling karapat-dapat ang mga bata para sa mga benepisyo ng ECHO na higit sa karaniwang limitasyon sa edad ng pagiging karapat-dapat ng TRICARE hanggang nananatiling nasa aktibong tungkulin ang sponsor, walang kakayahan ang bata na suportahan ang sarili dahil sa kakulangan sa pag-iisip o sa pisikal na naganap bago maabot ang limitasyon ng edad na dalawampu't isa, o dalawampu't tatlo kung isang full-time na mag-aaral, at responsable ang sponsor para sa mahigit sa kalahati ng suporta sa bata.

Tinutukoy ang kasalukuyang pagiging karapat-dapat ng TRICARE ng Serbisyo ng sponsor. Tinutukoy ng panrehiyong kontraktor ang pagiging karapat-dapat ng ECHO. Dapat na makuha ang paunang pagpapahintulot mula sa panrehiyong kontraktor o TAO sa ibang bansa bago tumanggap ang bata ng mga serbisyo ng ECHO.

Kung muling itinalaga ang sponsor, dapat na kumuha ang miyembro ng pamilya ng mga bagong pahintulot sa benepisyo ng ECHO bago tumanggap ng mga serbisyo sa bagong lokasyon. Dapat na makipag-ugnay ang mga pamilya sa kanilang panrehiyong kontraktor, lokal na MTF, TAO sa ibang bansa, o tagapamahala ng kaso ng ECHO bago sila lumipat upang matiyak ang walang problemang paglipat.

Mga Benepisyo ng ECHO

Nagbibigay ang ECHO ng mga benepisyo na hindi available sa pamamagitan ng pangunahing programa ng TRICARE, kasama ang sumusunod:

- mga serbisyong pangmedikal at pagbabalik ng kalusugan
- pagsasanay upang gamitin ang pantulong na mga device na panteknolohiya
- espesyal na edukasyon (na maaaring kasama ang Inilapat na Pagsusuri sa Pag-uugali (Applied Behavioral Analysis o ABA))
- pangangalagang pang-institusyon kapag kinakailangan ang kapaligiran na pang-residensyal

- transportasyon sa ilalim ng ilang limitadong pagkakataon (kasama ang gastos sa medical attendant kapag kailangang ligtas na ilipat ang tatanggap)
- mga pantulong na serbisyo (hal., iyong mga nagmumula sa kwalipikadong interpreter o translator)
- matibay na kagamitan, kabilang ang pagtanggap at pagpapanatili
- mga serbisyo ng pangangalaga sa pagpapahinga sa bahay (hanggang sa labing-anim na oras sa buwan kung may matanggap pang benepisyo ng ECHO)

Mga Gastos sa ECHO

Nagbabayad ang mga sponsor ng nasa aktibong tungkulin ng bahagi ng gastos na batay sa kanilang antas at hiwalay mula sa ibang bahagi ng gastos ng programa ng TRICARE. Binabayaran ng sponsor ang isang bahagi ng gastos sa bawat buwang matanggap ang benepisyo ng ECHO ng (mga) miyembro ng pamilya, anuman ang bilang ng mga miyembro ng pamilyang tumatanggap ng benepisyonang ECHO sa buwang iyon. Para sa higit pang impormasyon, bisitahin ang www.tricare.mil/mybenefit/home/overview/SpecialPrograms/ECHO/Costs.

Pangangalaga sa Kalusugan sa Tahanan ng ECHO (EHHC o ECHO Home Health Care)

Nagbibigay ang EHHC ng mga dalubhasang serbisyo na medikal na kailangan sa mga nakarehistrong tatanggap ng ECHO na nakabase sa bahay at sa pangkalahatan ay nangangailangan ng mahigit sa dalawampu't walo hanggang sa tatlungpu't limang oras bawat linggo ng mga serbisyo sa kalusugan na pantahanan o pangangalaga sa pagpapahinga. Sa pangkalahatan, itinuturing ang mga miyembro ng pamilya na nakabase sa bahay kung hindi sila regular na makaalis ng bahay para sa therapeutic, psychosocial, o medikal na paggamot, o dumalo sa kinikilala, napatunayang programang pang-umagang pangangalaga na pang-adulto. Tinutukoy ng PCM ng miyembro ng pamilya o ng doktor ang pagiging karapat-dapat para sa pangangalaga sa kalusugan na pantahananang ito at bubuo ng plano ng pangangalaga na sumasalamin sa mga serbisyo sa pangangalaga sa kalusugan na pantahanan na kailangan ng miyembro ng pamilya. Sinusuri ang planong ito ng doktor, tagapamahala ng kaso, panrehiyong kontraktor at/o kawani ng TAO bawat siyamnapung araw o kapag may pagbabago sa kundisyon ng miyembro ng pamilya. Available lamang ang benepisyo ng EHHC sa Estados Unidos, Puerto Rico, the United States Virgin Islands, at Guam. Mangyaring makipag-ugnay sa iyong tagapamahala ng kaso sa ECHO para sa higit pang impormasyon.

Mga Benepisyo sa EHHC

Ang sumusunod na mga serbisyo ay maaaring saklawin kapag ibinigay ng ahensya ng pangangalaga sa kalusugan na pinahintulutan ng TRICARE sa tahanan ng tagatanggap ng benepisyo:

- mahusay na pangangalaga ng isang nakarehistrong nurse, o ng isang lisensyado o vocational nurse sa ilalim ng direktang superbisyon ng nakarehistrong nurse
- mga serbisyong ibinigay ng health aid sa tahanan sa ilalim ng direktang superbisyon ng nakarehistrong nurse
- physical therapy, occupational therapy, at mga serbisyo sa pathology ng pananalita at wika
- mga serbisyong panlipunan ng medikal sa ilalim ng direksyon ng doktor
- mga aktibidad sa pagtuturo at pagsasanay
- mga supply na pangmedikal

Ang labing-anim na oras na benepisyo sa pagpapahinga na available sa ilalim ng ECHO ay hindi maaaring gamitin kasabay ng apatnapung oras sa isang linggo na available sa ilalim ng EHHC.

Pangangalaga sa Pagpapahinga ng EHHC

Idinisenyo ang pangangalaga sa pagpapahinga ng EHHC upang magbigay ng pansamantalang ginhawa o pahinga para sa pangunahing caregiver ng tagatanggap ng benepisyong nanatili sa tahanan na nangangailangan ng madalas na pangangalaga. Ang mga tatanggap na karapat-dapat para sa pangangalaga sa pagpapahinga ng EHHC ay maaaring tumanggap ng walang oras ng pangangalaga sa pagpapahinga, limang oras bawat linggo sa kalendaryo. Naiiba ang benepisyong ito mula sa labing-anim na oras ng pangangalaga sa pagpapahinga na available sa pamamagitan ng ECHO. Hindi maaaring magamit ang pangangalaga sa pagpapahinga ng EHHC at pangangalaga sa pagpapahinga ng ECHO sa parehong buwan. Hindi maaaring gamitin ang pangangalaga sa pagpapahinga para sa mga serbisyo ng pag-aalaga ng bata, pangangalaga sa kapatid, o kapag na-deploy ang pangunahing caregiver, naghahanap ng trabaho, o nag-aaral. Hindi naiipon ang hindi nagamit na mga oras ng pangangalaga sa pagpapahinga.

Ang layunin ng pangangalaga sa pagpapahinga ay upang makinabang ang buong pamilya sa pamamagitan ng pagbibigay ng pahinga para sa pangunahing caregiver, habang tinitiyak na inaalagaan ang iyong anak ng isang sinanay na caregiver.

Tulong at Impormasyon ng TRICARE®

Maaari kang makahanap ng impormasyon ng programa patungkol sa pagiging karapat-dapat ng TRICARE, pagpapatala ng Prime/Prime Remote, impormasyon ng benepisyo at gastos, paghahain ng mga reklamo, at higit pa sa pamamagitan ng pagbisita sa website ng TRICARE sa www.tricare.mil.

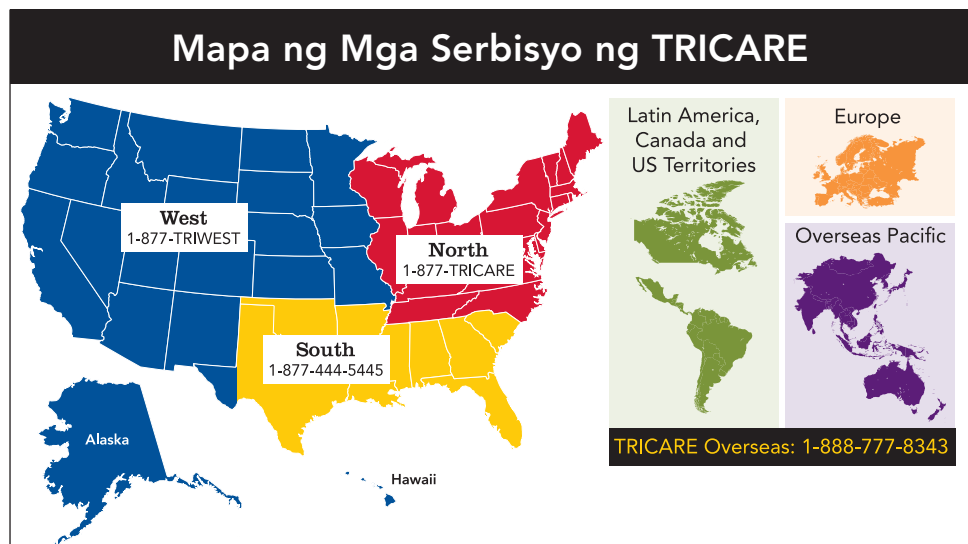

Figure 3-2: Mapa ng Mga Serbisyo ng TRICARE

Ang mga tanong na nauugnay sa mga opsyon sa plano, pagpapatala, referral at pagpapahintulot, reklamo, pagkolekta, at benepisyo ng TRICARE, ay maaaring masagot ng tanggapan ng panrehiyong kontraktor. Maaaring matagpuan ang

impormasyon sa pakikipag-ugnay at mga link sa kontraktor sa kanilang mga web page sa www.tricare.mil/contactus. Tawagan ang panrehiyong kontraktor kung mayroon kang tanong. Mayroon sila ng pinakakasalukuyang impormasyon patungkol sa mga benepisyong partikular sa iyong rehiyon. Kapag nakikipag-ugnay sa TRICARE, ihanda ang impormasyon, tulad ng mga referral, pagpapahintulot, singil sa medikal/dental, liham sa pagtanggap, at abiso sa pagkolekta ng utang, upang matulungan ang kawani sa pagtukoy kung paano pinakamahusay na magpatuloy.

Pumunta sa www.tricare.mil/contactus upang maghanap ng impormasyon sa pakikipag-ugnay para sa sumusunod:

Mga Sentro ng Serbisyo ng TRICARE®

Matatagpuan ang Mga Sentro ng Serbisyo ng TRICARE (TRICARE Service Centers o TSC) sa o sa palibot ng karamihan ng mga MTF at mayroong mga tauhan ng mga kinatawan ng serbisyo sa customer upang magbigay ng tulong sa walk-in na batayan.

Pagpapayo sa Tatanggap at Tagapangasiwa ng Tulong/Mga Tagapayo ng Benepisyong Pangkalusugan

May tauhan ang mga panrehiyong tanggapan at karamihan ng mga MTF ng mga tagapayo ng tatanggap/tagapayo ng benepisyong (beneficiary counselor/benefit advisor o BCAC) na trabaho na magbigay ng impormasyon sa pag-access ng pangangalaga sa loob ng MTF, pati na rin ang pagbibigay o pag-refer sa iyo sa tamang tanggapan para sa higit pang impormasyon sa mga opsyon sa benepisyong, tanong sa pagpapatala, reklamo, referral, pagpapahintulot, at appointment. Maaaring pangasiwaan ng BCAC ang komunikasyon sa pagitan ng mga pamilya, MTF, at kontraktor ng TRICARE.

Tulong sa Pagkolekta ng Utang

Tinutulungan ng kawani ng panrehiyong kontraktor at Mga Opisyal sa Pagkolekta at Tulong sa Utang (Debt Collection and Assistance Officer o DCAO) sa mga MTF ang mga tatanggap na may mga isyu sa pagkolekta ng utang sa TRICARE. Kung makatanggap ang pamilya ng abiso mula sa ahensya sa pagkolekta tungkol sa isang medikal na singil o nakikipagtalakayan sa isang medikal na singil, makipag-ugnay sa panrehiyong kontraktor o pinakamalapit na DCAO. Kapag naghahanap ng tulong, dalhin ang anumang dokumentong nauugnay sa reklamo at pagkilos sa koleksyon o pakikipagtalakayan sa pagsingil.

Maaari kang matulungan ng kawani na maunawaan ang isyu ng claim at proseso sa pagkolekta ng utang ngunit hindi makapagbibigay ng legal na payo o mag-ayos ng rating ng kredito. Para sa tulong sa pagkilos sa pagkolekta, makipag-ugnay sa iyong panrehiyong kontraktor o hanapin ang pinakamalapit na online na DCAO sa www.tricare.mil/bcacdcao.

Batas sa Edukasyon ng Mga Indibidwal na may Kapansanan at TRICARE®

Tinitiyak ng Batas sa Edukasyon ng Mga Indibidwal na may Kapansanan (Individuals with Disabilities Education Act o IDEA) na mabigyan ang lahat ng mga batang may mga kapansanan ng libre at naaangkop na pampublikong edukasyon (free and appropriate

Nililimitahan ng catastrophic cap ng TRICARE ang halaga ng mga gastusing dapat bayaran na binabayaran ng isang pamilya para sa mga serbisiyong sakop ng TRICARE, upang isama ang mga taunang ibabawas, mga singil sa pagpapatala sa Prime, mga co-pay sa parmasya, at ibang bahagi ng gastos na pinapayagan ng TRICARE.

Kung mawala mo ang iyong saklaw sa TRICARE dahil sa pagkakahiwalay sa militar, diborsyo, o dahil naabot na ng umaasang bata ang edad na dalawampu't isa o dalawampu't tatlo, bibigyan ka ng Katibayan ng Nakekreditong Saklaw. Ito ang patunay para sa iyong susunod na plano sa pangangalaga sa kalusugan na nagkaroon ka sa nakaraan ng pangangalaga sa kalusugan at nililimitahan nito ang tagal ng oras na maaaring ibukod ng iyong bagong plano sa pangangalaga sa kalusugan ang iyong paglahok dahil sa mga paunang umiiral nang kundisyon.

public education o FAPE). Kasama dito ang mga serbisyong kinakailangan upang matugunan ang mga layuning pang-edukasyon na inilarawan sa kanilang Programa sa Edukasyong Inakma sa Indibidwal (Individualized Education Program o IEP). Ang mga sanggol at bata na mahuli o maaaring mahuli dahil sa kapansanan ay maaaring tumanggap ng Mga Serbisyo sa Maagang Pamamagitan (Early Intervention Services o EIS). Madalas na natatanggap ng mga batang ito ng medikal, pandayagnostiko, o pangagamot na serbisyong ibinigay ng mga dalubhasa sa pangangalaga sa kalusugan. Dapat na kilalanin ang mga serbisyong ito sa saing Plano sa Serbisyo na Inakma sa Indibidwal na Pamilya (Individualized Family Service Plan o ISFP) o isang IEP. Pinapayagan ng IDEA ang mga serbisyong ito na maibigay sa mababang halaga o nang libre sa mga pamilya.

Pinagkasunduan ng lehislatura na babayaran ng TRICARE ang mga bahagi nito ng EIS na medikal o psychologically na kailangan at kung hindi man ay itinuturing na benepisyo ng TRICARE. Ginagawa ang mga pagpapasya sa pagbabahagi ng gastos sa batayang ayon sa kaso. Ang mga serbisyong kinilala sa isang IEP para sa mga mag-aaral ng espesyal na edukasyon sa pagitan ng mga edad na tatlo at dalawampu't isa ay binayaran ng mga ahensyang pang-edukasyon ng estado, at sangkot lang ang TRICARE kapag maaari itong maipakita na hindi available o hindi sapat ang mga kinakailangang serbisyo upang matugunan ang mga pangangailangan ng bata.

Para sa Higit Pang Impormasyon

Basahin o i-download ang mga ibang module ng Tool Kit ng Magulang sa www.militaryhomefront.dod.mil/tf/efmp/toolbox:

- *Module 1, Kapanganakan hanggang sa Edad na Tatlo*
- *Module 2, Espesyal na Edukasyon*
- *Module 4, Mga Pamilyang Lumilipat*
- *Module 5, Pagtataguyod para sa Iyong Anak*
- *Module 6, Mga Mapagkukunan at Suporta*

Pagpipilian sa Kalusugan ng Pinawalak na Pangangalaga at Pangangalaga ng Kalusugan sa Tahanan

Para sa karagdagang impormasyon patungkol sa ECHO at EHHC, bisitahin ang www.tricare.mil/echo o tawagan ang iyong panrehiyong tanggapan ng TRICARE (tingnan ang pahina 3:8 para sa mga numero ng telepono).

Mga Benepisyo ng TRICARE®

Para sa higit pang mga detalye tungkol sa mga benepisyo pangkalusugan ng TRICARE, pumunta sa www.tricare.mil.

USA.GOV

Nag-aalok ang pederal, pang-estado, at lokal na pamahalaan ng mga programa tulad ng Medicare, Medicaid, Programa sa Tulong ng Pangsuplementong Nutrisyon, at Mga Kababaihan, Sanggol at Kabataan na idinisenyo upang matulungan ang mga batang may

mga espesyal na pangangailangan. Ibinigay ang higit pang impormasyon tungkol sa mga benepisyong ito sa [Module 6, Mga Programang Pampederal at Pang-estado](#), at sa www.USA.gov, isang opisyal na search engine ng website ng pamahalaan na nagli-link sa mga ahensya, programa, at serbisyo ng pamahalaan.

MilitaryHOMEFRONT

Para sa higit pang impormasyon sa iba't ibang paksa, bisitahin ang seksyong mga espesyal na pangangailangan ng MilitaryHOMEFRONT sa www.militaryhomefront.dod.mil/tf/efmp.

Planuhin ang Aking Paglipat

Kasama sa buhay militar ang paglipat — hindi ito maiiwasan. Iyon ang dahilan kung bakit ipinakilala ng MilitaryHOMEFRONT ang Planuhin ang Aking Paglipat, isang makapangyarihang hanay ng mga tool upang matulungan ka at ang iyong pamilya na gawing walang problema ang iyong susunod na paglipat. Sa pamamagitan ng Planuhin ang Aking Pagkilos, makaka-access ka ng nako-customize na kalendaryo, mga listahan ng gagawin, checklist, impormasyon ng komunidad, mga pangkalahatang-ideya sa installation at impormasyong partikular sa pagkilos na may kasamang miyembro ng pamilya na may mga espesyal na pangangailangan. Bisitahin ang website ng Planuhin ang Aking Paglipat sa <http://planmymove.mhf.dod.mil>.

MilitaryINSTALLATIONS

Upang mahanap ang iyong pinakamalapit na installation ng EFMP, pati na rin ang mga ibang mapagkukunan ng installation, bisitahin ang website ng MilitaryINSTALLATIONS sa www.militaryinstallations.dod.mil.

HOMEFRONTConnections

Ang HOMEFRONTConnections, isang site sa social networking ng DoD, ay nagbibigay ng secure na lugar kung saan ang mga miyembro ng pamilya ng militar na may mga espesyal na pangangailangan ay maaaring makipagkilala at makipag-ugnayan sa online upang magbahagi ng mga karanasan, mag-post ng mga larawan at video, magsulat ng mga blog, at lumikha ng mga board ng talakayan. Sumali sa isang umiiral nang pangkat o lumikha ng sarili mo. Bisitahin ang HOMEFRONTConnections sa <https://apps.mhf.dod.mil/homefrontconnections>

Panimula

Panimula sa Module 4

Ang lahat ng mga pamilya ay nais na gumawa ng mga pagbabagong nauugnay sa paglipat, pagtatalaga, o paghiwalay mula sa militar na madali hangga't maaari para sa kanilang mga anak. Ang mga pamilya na ang kanilang mga anak ay mayroong mga espesyal na pangangailangan ay dapat na higit na magsumikap upang matulungan ang kanilang mga anak na makaraos sa mga pagbabago na mayroong kaunting stress hangga't maaari.

Programang sa Pambihirang Miyembro ng Pamilya

Pagpapatala

Kabilang sa Programang sa Pambihirang Miyembro ng Pamilya (Exceptional Family Member Program) (EFMP) ang iba't ibang paggana ng suporta ng tauhan at pamilya. Isang bahagi ng programang pagpapatala at mandatory para sa lahat ng militar na tauhan na mayroong miyembro ng pamilya na mayroong medikal na kapansanan at/o pang- edukasyon. Nangangahulugan ang pagiging nakatala na isinasaalang-alang ang medikal na pangangailan

at/o pang- edukasyon kapag ang himpilan ng tungkulin ay pinili. Itatalaga ang mga miyembro ng serbisyo sa isang lugar kung saan matutugunan ang mga pangangailangang pang- edukasyon at medikal ng kanilang miyembro ng pamilya, kung umiiral ang may-bisang kinakailangan ng tauhan para sa grade at pagkadalubhasa ng miyembro ng serbisyo.

Sa pamamagitan ng pagsumite ng nakumpletong DD2792, Medikal na Buod ng EFM, at/o ang DD 2792-1, Pang- edukasyong Buod ng EFM, tinutukoy ng miyembro ng militar na mayroong espesyal na pangangailangan ang isang miyembro ng pamilya. Ang impormasyon tungkol sa kundisyon ng miyembro ng pamilya, kabilang ang diagnosis, uri ng mga provider, dalas ng pangangalaga, gamot, at espesyal na mga accommodation, ay isinasadokumento sa mga form. Ginagamit ang impormasyon kapag isinasaalang-alang ang isang miyembro ng serbisyo para sa bagong pagtatalaga upang matiyak na makakuha ang miyembro ng pamilya ng kinakailangang pangangalaga sa bagong lokasyon.

Kahit na ang bawat Mga Serbisyon Pangmilitar ay itinuturing na medyo naiiba ang pagpapatala, mayroong ilang pagkakapareho:

- Gumagamit ang bawat Serbisyo ng mga form ng Department of Defense (DoD) (DD-2792 at DD 2792-1).
- Isinasaad ng lokasyon sa pagtanggap kung available ang pangangalaga.
- Sinusuri ang medikal na form ng DD 2792 ng tauhang medikal.
- Sinusuri ang form na pang- edukasyon ng DD 2792-1 ng tauhang pang- edukasyon.
- Ang lahat ng impormasyon ay kumpedensyal at pribado, at pinapanatili sa isang kinakailangang malaman na batayan.

Upang magpatala sa EFMP, makipag-ugnay sa pinakamalapit na tanggapan ng installation ng EFMP, na iyong mahahanap sa pamamagitan ng pagbisita sa website ng MilitaryINSTALLATIONS sa www.militaryinstallations.dod.mil. Ang mga tauhang militar o mga miyembro ng pamilya, depende sa Serbisyo, ay makukuha din ang mga kinakailangang form at tumanggap ng tulong sa pagkumpleto ng mga ito sa mga sumusunod na lokasyon:

- **Army** — Sa pabilidad ng paggamot na pangmilitar (military treatment facility) (MTF), hanapin ang tanggapan ng EFMP.
- **Marine Corps** — Sa Serbisyo sa Komunidad ng Marine Corps, hanapin ang EFMP Caseworker.
- **Navy** — Sa MTF, hanapin ang Tanggapan ng Mga Coordinator ng EFMP.
- **Hukbong Panghimpapawid** — Sa MTF, hanapin ang Tauhan ng Impormasyon sa Mga Espesyal na Pangangailangan at Koordinasyon ng Pagtatalaga (Special Needs Information and Assignment Coordination) (SNIAC). Upang mag-download ng kopya ng DD2792 at DD 2792-1, bisitahin ang www.militaryhomefront.dod.mil at ilagay ang numero ng form sa field ng paghahanap.

Suporta sa Pamilya

Maaaring kabilang sa suporta sa pamilya ng EFMP ang, ngunit hindi limitado sa

- impormasyon at referral para sa mga serbisyo sa militar at komunidad;
- tulong sa paglipat;
- pamamahalang pampinansya;
- impormasyon ng mga serbisyo sa maagap na pamamagitan (early intervention services o EIS) ng lokal na paaralan; at
- pamamahala sa kaso.

Ang sumusunod ay mga puntos ng pag-access para sa mga center ng pamilya:

- **Army** — Serbisyo sa Komunidad ng Army, Tagapamahala ng EFMP
- **Marine Corps** — Serbisyo sa Komunidad ng Marine Corps, EFMP Caseworker
- **Navy** — Mga Tagapag-ugnay ng EFMP
- **Hukbong Panghimpapawid** — Airman at Mga Center ng Pagiging Handa ng Pamilya, Mga Coordinator ng EFMP

Ang mga pamilya ng militar na mayroong mga espesyal na pangangailangan na hindi matatagpuan malapit sa installation na pangmilitar ay hinihikayat na tawagan ang Military OneSource sa (800) 342-9647 at hihilinging makipag-usap sa Pangdalubhasang Consultant ng Mga Espesyal na Pangangailangan. Ang programa ng Military OneSource ay nakadiseno upang suplementuhan ang mga programa at serbisyong available sa installation, at maaaring higit na kapaki-pakinabang sa mga

Makakahanap ka ng paglilista ng mga pag-intall ng mga tanggapan ng Program ng Pambihirang Miyembro ng Pamilya bisitahin ang website ng MilitaryINSTALLATIONS sa www.militaryinstallations.dod.mil

Guard and Reserve na pamilya na hindi nakatira malapit sa installation, o sa mga miyembrong heyograpikong nakabukod. Maaari mo ring bisitahin ang Military OneSource online sa www.militaryonesource.com.

Tandaan: Mayroong pagpipilian ang mga miyembro ng pamilya na tanggapin ang mga pagtatalaga kung saan hindi available ang mga serbisyo para sa kanilang mga miyembro ng pamilya na mayroong mga espesyal na pangangailangan. Ang pagpipili ng opsyon ay karaniwang nangangahulugan na dapat na tumira ang miyembro ng serbisyo nang malayo sa pamilya upang patuloy na matugunan ng bata ang kanyang mga pangangailangan.

Bago ka lumipat, ipaalam sa tanggapan ng installation ng EFMP (suporta sa pamilya) sa himpilan ng tungkulin ng pagkawala ng iyong nakabinbing paglipat at mga pangangailangan ng iyong pamilya. Hindi ka nila maikonekta sa tumatangap na himpilan ng tungkulin ng tanggapan ng EFMP at matulungan ka sa anumang impormasyon at mga mapagkukunang maaaring kakailanganin mo bago, sa panahon, at pagkatapos ng iyong paglipat. Maraming programa at serbisyo ang nag-iiba sa bawat estado at matutulungan ka ng EFMP sa pagtukoy at pag-access ng mga ito kapag pumunta ka sa himpilan ng tungkulin.

Paglipat

Ang paglipat ay isang mahalagang bahagi ng buhay bilang isang pamilya ng militar. I-empake mo ang iyong mga ari-arian, magplano ng paglipat, subaybayan ang mga gastos, at maghanap ng bagong tahanan. Kapag ang isang pamilya ay mayroong anak na mayroong mga espesyal na pangangailangan, maaaring mas masalimuot ang mga karanasang ito at emosyonal. Nag-aalok ang komunidad ng militar ng tulong para sa paglipat at, kung ginusto, makakatulong sa iyo ang isang isponsor sa bagong himpilan ng tungkulin. Kapaki-pakinabang ang pagsulit sa mga mapagkukunang ito sa kabuuang pamilya.

Program ng Tulong sa Paglipat

Ang Center ng Pamilya ng installation — nag-aalok ng karamihan ng mga serbisyo upang gawing mahusay ang iyong susunod na pagkilos hangga't maaari. Bilang partikular, makakapagbigay ang Program sa Tulong ng Paglipat (Relocation Assistance Program) (RAP) ng sumusunod:

- paghahanda ng impormasyon ng lugar ng patutunguhan at mga serbisyo sa pamamalagi, na binibigyang-diin ang impormasyon patungkol sa mga gastos sa paglipat, mga pagpipilian sa pabahay at tulong sa paghahanap ng tahanan, pangangalaga sa bata, mga serbisyo para sa mga miyembro ng pamilya na mayroong mga espesyal na pangangailangan, mga pagkakataon sa trabaho ng asawa, mga paaralan, paglalapat na pangkultura, at kamalayan sa komunidad
- pagpapayo tungkol sa mga hamong kaugnay ng paglipat katulad ng pagbili, pagbenta, at pagrenta, pamamahala ng ari-arian, at pagpapadala at pag-iimbak ng mga produkto ng sambahayan
- pagiging sponsor sa mga serbisyo ng pagsasanay, na binibigyang-diin ang pagkonekta sa mga sponsor ng unit at mga miyembro ng pamilya, kabilang ang mga program ng pagiging sponsor sa kabataan, upang mapadali ang paglilipat na sulit sa halaga at mahusay sa isang bagong komunidad at unit

Nakadiseno ang program ng Military OneSource upang suplementuhan ang mga program at serbisyonang available sa installation, at maaaring higit na kapaki-pakinabang sa Guard and Reserve na mga pamilya na hindi nakatira malapit sa installation, o sa mga miyembrong heyograpikong nakabukod.

Mga Center para sa Pamilya

Sa sandaling alam mo na lilipat ka, makipag-ugnay sa pinakamalapit na Center ng Pamilya at hilinging makipag-usap sa espesyalista sa paglipat. Nag-aalok ang RAP ng maraming serbisyo para sa mga miyembrong lumilipat at kanilang mga pamilya. Tiyaking talakayin ang iyong panggastos sa paglipat at unawain kung paano kinakalkula ang mga ito. Isa rin itong magandang lugar para sa mga mapagkukunan upang tulungang matugunan ang mga pangangailangan ng iyong anak. Maaari kang ikonekta ng Center ng Pamilya sa Tanggapan ng EFMP ng installation at sa available na mga program sa pangangalaga sa pagpapahinga. Upang maghanap ng Center ng Pamilya malapit sa iyo, bisitahin ang MilitaryINSTALLATIONS sa www.militaryinstallations.dod.mil.

MilitaryINSTALLATIONS

Ang MilitaryINSTALLATIONS ay isang nahahanap na direktoryo ng installation sa buong mundo at impormasyon ng militar, mga program, at serbisyo na kaugnay ng estado. Nagbibigay ito ng madaling access sa mga mabibilis na katotohanan, artikulo, direktoryo ng mapagkukunan ng website, larawan, impormasyon sa pakikipag-ugnay, pangunahing unit, panahon. at mapa. Sa mapagkukunang ito, madali kang makahanap ng may-katuturang impormasyon tungkol sa anumang installation o mga mapagkukunang pangmilitar sa iyong estado o isang estadong iyong lilipatan. Bisitahin ang website ng MilitaryINSTALLATIONS sa www.militaryinstallations.dod.mil.

Mga Paaralan

Ang Mga Serbisyon Pangmilitar at ang Aktibidad sa Edukasyon ng Department of Defense (Department of Defense Education Activity) (DoDEA) ay nais na matiyak na nakakatanggap ang iyong anak ng mga naaangkop na espesyal na serbisyo sa edukasyon kasunod ng paglipat ng iyong pamilya sa isang bagong lokasyon, kung stateside o sa ibang bansa. Bago ka lumipat, hilingin sa kasalukuyang guro ng iyong anak na sumulat ng isang liham na ipinakilala ang iyong anak sa bagong guro. Ang isang pangkalahatang-ideya ng kung ano ang nakikita ng guro bilang mga lakas at hamon, pati na rin ang isang paglalarawan kung ano ang maayos na gumagana sa iyong anak, ay makakatulong sa bagong guro.

Magdala ng kopya ng pag-uulat sa dokumento ng Naka-individualize na Program sa Edukasyon (Individualized Education Program) (IEP) ng iyong anak pati na rin ang anumang impormasyon sa pagtatasa na ginagamit ng paaralan. Makipagpulong sa paaralan upang suriin ang pagsulong na ginawa ng iyong anak simula noong huling nabuo ang IEP o humiling ng nakasulat na mga ulat ng pagsulong. Gayundin, mangalap ng impormasyon tungkol sa adaptive na kagamitan o teknolohiyang pantulong na ginamit ng iyong anak. Bago ang iyong paglipat, tiyaking ibalik ang anumang pantulong na teknolohiya pantulong na ibinibigay ng paaralan.

Kapag pumupunta sa ibang bansa, tiyaking magbibigay ka ng kopya ng IEP ng iyong anak sa Lupon sa Pag-aaral sa Kaso (Case Study Committee) (CSC). Ginagabayan ng CSC ang proseso ng espesyal na edukasyon sa mga paaralan ng DoD sa stateside o sa ibang bansa. Gayundin, magbigay sa CSC ng impormasyon tungkol sa mga kinakailangan ng teknolohiyang pantulong na kabilang sa IEP. Ipaalam sa kanila kung mayroong kanyang sariling pantulong na teknolohiya ang iyong anak na ginamit sa silid-aralan.

Mga Medikal na Alalahanin

Bago ang paglipat, suriin upang makita kung anong mga serbisyong medikal ang available sa bagong installation. Ang Direktoryo ng Provider ng TRICARE, na matatagpuan sa website ng TRICARE, ay makakatulong sa iyo na mahanap ang mga serbisyong pangdalubhasa. Kabilang ang mga numero ng telepono, kaya maaari kang makipag-ugnay sa mga provider nang mas maaga upang matiyak na mga network provider pa rin ang mga ito at kasalukuyang tumatanggap ng mga bagong pasyente. Maaari ka ring makipagtulungan sa tagapamahala ng medikal na kaso ng iyong anak kung mayroon siya.

Hilingin ang iyong mga medikal na provider (parehong pangmilitar o pribado) upang bigyan ka ng kopya ng mga medikal na talaan ng iyong anak at dalhin ang mga ito sa iyong susunod na himpilan ng tungkulin. Maaaring mayroong maliit na bayaring sisingilin para sa mga kopya.

Sabihin sa Mga Bata

Para sa ilang pamilya, pinakamabuting sabihin ang balita sa paglipat sa isang pagpupulong ng pamilya. Kilalang-kilala mo ang iyong anak. Kung iniisip mong maaaring mas madali para sa kanyang malaman ang tungkol sa paglipat sa personal na pag-uusap, maglaan ng ilang oras upang pag-usapan ang tungkol dito bago ang pagpupulong ng pamilya. Magbibigay ito sa iyo ng pagkakataong talagang marinig ang mga alalahanin ng iyong anak at maaaring mailayo ang kanyang mga pakiramdam mula sa negatibong pag-impluwensiya ng iba pang mga anak sa pagpupulong ng pamilya.

Bago sabihin sa mga bata ang tungkol sa paglipat, mag-ipon ng ilang positibong aspeto ng iyong bagong tahanan. Isaalang-alang ang sumusunod:

- Mas malapit ba ito sa mga kaibigan o pamilya?
- Magiging malapit ba kayo sa mga beach o isang amusement park?
- Nasa sapat na gulang na ba ang iyong mga anak upang tumulong sa pagpapalano ng paglalakbay? Ipakita sa kanila ang iyong bagong tahanan sa isang mapa at simulang planuhin ang iyong paglalakbay sa iyong bagong tahanan.
- Mayroon bang ilang espesyal na interes ang iyong anak? Subukang maghanap ng punto ng interes sa panahon ng iyong ruta na hindi maaaring maranasan ng iyong anak.

Isaalang-alang ang antas ng pag-develop ng iyong anak. Makakatulong ba ang visual aid upang manatiling nasusubaybayan ng iyong anak ang plano para sa iyong paglipat? Maaaring makatulong ang baligtad na pagbibilang sa kalendaryo, kasama ang isang larawan ng mga kahon sa araw na darating ang mga taga-empake, o isang truck sa araw na darating ang mga tagalipat.

Paglipat Gamit ang Checklist ng Mga espesyal na Pangangailangan	
3	Mga kopya ng mahahalagang talaan, katulad ng Plan ng Naka-individualize na Serbisyo sa Pamilya (IFSP), Naka individualize na Program sa Edukasyon ng Program (IEP), mga liham mula sa mga doktor, mga katibayan ng kapanganakan, at mga passport
3	Dalhin ang IFSP o IEP ng iyong anak
3	Mga refill ng reseta
3	Impormasyon sa pakikipag-ugnay para sa mga medikal na koneksyon sa bagong lokasyon
3	Impormasyon sa pakikipag-ugnay para sa kasalukuyang doktor ng iyong anak, sakaling nangangailangan ka ng payo mula sa isang taong kilala na ang iyong anak

Sa sandaling nakalipat na kayo, maaari kang gumawa ng appointment sa iyong bagong provider ng pangangalaga sa kalusugan upang magkaroon ang iyong anak ng pagkakataon na maging pamilyar sa kanya bago mangyari ang isang karamdaman

Pagpasyahan ang pinakamabuting paraan ng pagsasabi ng paglilipat at magbigay ng ideya kung paano mo papangasiwaan ang iba't ibang emosyonal na tugon. Makakatulong ang mga sumusunod na pagkilos upang ihanda ang iyong anak para sa paglipat:

- talakayin ang mga paraan na maaaring makipag-ugnay ang iyong mga anak sa mga kaibigan o magkaroon ng nakaplanong pagbisita bago kayo umalis upang hindi maramdamang pangwakas ang pamamaalam
- maging positibo — Kung masigla ka tungkol sa iyong paglipat, maibabalik ang katiyakan ng iyong mga anak
- unawain ang nararamdaman ng iyong anak — Kung mayroong mga alalahanin ang iyong anak o nalulungkot para sa kanyang lumang tahanan bago kayo umalis. Ipaliwanag na normal ang kanyang nararamdaman. Maaari kang magbahagi ng ilan sa iyong sariling pakiramdam ng kalungkutan o kawalan at makipag-usap din tungkol sa ilang bagay na iyong inaasahan sa iyong bagong tahanan o komunidad
- ipaalala sa kanya na, kung hindi ito ang unang paglipat ng iyong anak, ang kasalukuyang tahanan ay dating bago at nakikipagkaibigan siya at nanirahan
- gumawa ng kalendaryo at timeline na mayroong mga larawan ng mga bagay na inaasahang mangyayari, sa panahon, at pagkatapos ng paglipat upang mapanatag ang mga takot ng mga bata na umaasa sa mga pang-araw-araw na paalala upang tulungan silang maghanda para sa kung ano ang mangyayari sa bawat araw
- maghanap ng oras sa mga normal na nakasanayan, tulad ng paghahanda ng pagkain o oras ng pagtulog, upang bigyan ang iyong mga anak ng pagkakataong maibahagi ang kanilang mga iniisip at nararamdaman tungkol sa paglipat
- magplano ng party para sa pamamaalam — Kumuha ng maraming larawan at kumolekta ng mga address, email address, at numero ng telepono
- kung mas matanda ang iyong anak sa 13 taong gulang tulungan silang mag-set up ng pahina ng social networking upang manatiling nakikipag-ugnay sa kanyang mga kaibigan
- magbigay ng scrapbook upang bubuuin ng bata.

Maaaring nakakatakot ang pag-alis sa pamilyar at paglipat sa hindi alam. Bigyan ang iyong mga anak ng mga pagkakataong ipahayag ang kanilang mga nararamdaman.

Mas madaling tanggapin at pangasiwaan ang masaya at nasasabik na mga pakiramdam, ngunit ang mga negatibong pakiramdam, tulad ng kalungkutan o galit, ay may-bisa din. Kinakailangang malaman ng iyong anakna ayos

Inaabot ng website ng Military na Kabataan sa Paglipat ang kabataan sa malilikaing paraan upang makaraos sa mga isyung nangyayari sa kaganapan ng isang paglipat, gaya ng paglilipat sa isang bagong paaralan, pamamaalam sa mga kaibigan, at pakikisangkot sa isang bagong komunidad. Hinahati ang website sa tatlong pangunahing target na madla: paaralang elementarya, kalagitnaang paaralan, at mataas na paaralan. Kabilang din nito ang impormasyong tukoy na nakadiseno upang tulungan ang mga magulang na tulungan ang kanilang mga anak na kontrolin ang mga hamon gaya ng paglipat, isang bagong paaralan, o paggawa ng mga pagpapasya tungkol sa buhay pagkatapos ng mataas na paaralan. Bisitahin ang Militar na Kabataan sa Paglipat sa <http://apps.mhf.dod.mil/myom>.

lang na pag-usapan din ang tungkol sa mga nararamdamang iyon. Ang pakikipag-usap nang tapat at bukas sa mga ideya ay maaaring makatulong na matugunan ang mga alalahanin at mapanatag ang mga takot tungkol sa paglipat.

Maaaring abala ang araw ng paglipat, at hindi sanay ang mga bata sa kasabikan at pagiging ninenerbiyos na maaaring kasama nito. Isaalang-alang ang paghiling sa kaibigan na bantayan ang iyong mga anak para sa araw.

Pag-eempake

Bago dumating ang mga tagalipat, itabi ang mga item na pinaplano mong bitbitin sa iyong susunod na himpilan ng tungkulin. Malinaw na markahan ang silid o isa pang malaking lugar sa iyong tahanan ng simbolong humihiling sa mga tagalipat na hindi i-empake ang mga item na naka-imbak sa mga lugar na iyon. Dapat na isama ang mga sumusunod na item sa iyong bibitbiting mga item.

- mahahalagang dokumento gaya ng iyong mga talaan sa paaralan, dental na talaan, medikal na talaan, katibayan ng kapanganakan, patakaran ng insurance, kopya ng mga kautusan sa permanenteng pagbabago ng himpilan (permanent change of station) (PCS), at isang kopya ng form ng imbentaryo ng sambahayan
- gamot at medikal na kagamitan na kasama mo sa paglalakbay
- mga item na pampaghinhawa, tulad ng unan, paboritong musika o mga pelikula

Pagpunta sa Ibang Bansa: Alamin Bago ka Pumunta

Bago italaga sa ibang bansa o sa isang malayuang lokasyon ng tungkulin, ini-screen ang lahat ng mga pamilya para sa pagiging angkop sa ibang bansa. Mandatory ang screening at tumutukoy kung mayroong mga espesyal na pangangailangan ang mga miyembro ng pamilya na maaaring mangailangan ng espesyal na pansing pangmedikal at/ o pang-edukasyon sa lokasyon o hadlangan ang matagumpay na pagkumpleto ng pagtatalaga ng tungkulin sa ibang bansa o malayuan. Kabilang sa proseso ng screening ang mga utos ng tauhan at medikal at ang system na pang-edukasyon sa ibang bansa ng DoD. Makipag-ugnay sa iyong lokal na MTF upang matuto nang higit pa tungkol sa proseso ng pagsala sa ibang bansa ng iyong Serbisyo ng Military.

Maaaring ipadala ang medikal na kinakailangang kagamitan sa parehong paraan tulad ng mga papel at aklat na propesyunal ng sponsor at hindi ibinibilang sa panggastos ng bigat ng iyong sambahayan. Bisitahin ang iyong tanggapan ng paglalakbay para sa higit pang impormasyon. Mangangailangan ka ng liham mula sa iyong doktor na isinasaad na medikal na kinakailangan ang kagamitan.

Mayroong system ang bawat serbisyo upang i-screen ang mga pamilya upang matukoy ang anumang mga espesyal na pangangailangan at maisaalang-alang habang itinatalaga ang miyembro ng serbisyo sa isang bagong himpilan ng tungkulin.

- **Army** – Screening sa Pagtatalaga ng Miyembro ng Pamilya
- **Marine Corps** – Screening sa Pagiging Angkop
- **Navy** – Screening sa Pagiging Angkop
- **Air Force** – Proseso ng Clearance ng Paglipat ng Miyembro ng Pamilya

Kinakailangan ang sponsorship ng utos upang makalahok ang mga pamilya sa Program ng TRICARE Overseas Prime.

Paglalakbay kasama ang Mga Bata

Mahalagang tandaan ang anumang medikal o psychological na mga dahilan na gawing mahirap ang partikular na paraan ng transportasyon para sa iyong anak at nangangailangan ng ilang paunang pagsasaayos. Halimbawa, ang batang mayroong epilepsy ay maaaring mangangailangan ng mga karagdagang pahinga sa panahon ng mahabang paglalakbay upang mabawasan ang pagkapagod o stress na magpapababa ng limitasyon ng seizure ng bata. Makipagtulungan din sa doktor ng iyong anak upang matugunan ang mga pangangailangan sa gamot, lalo na kapag maglalakbay kayo sa ibang mga time zone na maaaring makaapekto sa iskedyl ng gamot at pagtulog. Magtanong tungkol sa mga kinakailangang pagbakuna na maaaring makaapekto sa mga inireresetang gamot. Isaalang-alang ang mga pangangailangang kaugnay ng panunuluyan kapag naglalakbay kasama ang iyong anak (hal., isang silid na naa-access ng wheelchair at shower stall o isang telepono ng TTY/TDD).

Alinman sa naglalakbay sa pamamagitan ng telepono, tren, o kotse, nangangailangan ng pagpapalano ang paglalakbay kasama ang mga bata. Higit na kapaki-pakinabang ang mga sumusunod na tip:

- Panatilihin naaabot ang mga item na pampaghahawa
- Magdala ng mga masustansyang snack kasama mo
- Magdala ng mga plastic bag para sa basura
- Magdala ng mga aktibidad para sa iyong anak upang matulungang mapalipas ang oras. Ang ilang bagong item ay maaaring makakuha ng pansin ng bata nang mas matagal kaysa sa lumang paborito
- Hayaan ang iyong anak na magkaroon ng pananagutan sa kanyang sariling bag sa paglalakbay; gayunpaman, kontrolin kung gaano kadami ang inilalagay sa bag na ito upang hindi ito masyadong bumigat
- Gumamit ng murang stroller na may payong; maaari itong higit na kapaki-pakinabang sa mga airport at istasyon ng tren
- Mag-tape ng impormasyon sa pakikipag-ugnay na pang-emergency sa kasuotan ng iyong anak at/o pasuotin siya ng alertong pangmedikal na bracelet
- Magdala ng nabibitbit na media player kung posible, kasama ang mga paboritong pelikula at pampaghahawang musika para sa oras ng pagtulog ng iyong anak
- Panatilihin handa ang hand sanitizer at mga pampunas para sa madalas na paglilinis ng kamay pagkatapos ng mga paghinto at bago ang pagkain

Paglalakbay sa Pamamagitan ng Eroplano

Binabawalan ng Air Carrier Access Act ang mga airline mula sa pagbubukod ng mga pasahero sa batayan ng kapansanan at hinihiling ang mga air carrier ng Estados Unidos na patuluyin ang mga pasaherong mayroong mga espesyal na pangangailangan. Para sa higit pang impormasyon, makipag-ugnay sa www.disability.gov.

Habang naghahanda ka para sa paglalakbay, huwag kalimutang isaalang-alang ang mga sumusunod na pagkilos:

- makipag-ugnay sa airline apatnapu't walong oras nang mas maaga sa flight kung kinakailangan ang mga espesyal na pangangailangan, gaya ng pagkabit ng respirator o transportasyon ng de-kuryenteng wheelchair para sa flight

- tanungin kung naa-access ng wheelchair ang mga banyo kung sasakay sa isang mas luma o maliit na aircraft
- magdala ng mga device na pantulong, na hindi ibibilang sa mga limitasyon ng carry-on at bagahe. Ang mga wheelchair (kabilang ang natutupi, pinapagana ng baterya na mga wheelchair) at iba pang mga device na pantulong ay mayroong prioridad para sa puwang ng imbakan ng in-cabin (kabilang sa mga closet) hangga't pauna kang sumakay
- magtanong sa iyong doktor tungkol sa kaligtasan ng pagsakay sa eroplano kung nakakaranas ng mga seizure ang isang miyembro ng pamilya. Kunin ang rekomendasyon ng doktor na nakasulat at dalhin ito kasama mo bilang bahagi ng mga medikal na talaan ng iyong pamilya
- isaalang-alang ang pagdadala ng stroller sa gate, dahil maaaring magsaklaw ka ng maraming lugar sa loob ng airport
- gumamit ng backpack sa halip ng diaper bag upang gawing libre ang iyong mga kamay upang mahawakan ang iyong mga anak
- magpasya kung pinakamabuting pagpipilian ang paunang pagsakay para sa iyong pamilya
- tiyaking tugma ang upuan ng iyong kotse sa mga upuan ng airline. Suriin ang website ng airline para sa impormasyon ng upuan ng kotse

Kung nangangailangan ang iyong anak ng oxygen at naglalakbay sa pamamagitan ng eroplano, dapat mong isaayos na magkaroon ng oxygen na ibinigay ng mga airline. Hindi ka papayagang gamitin ang iyong pagmamay-ari.

Paglalakbay sa pamamagitan ng Tren

Kung naglalakbay ka sa pamamagitan ng tren, tutulungan ng Amtrak iyong mga nasa mga wheelchair sa kaso ng matataas o mabababang platform o mga dalawahang level na tren. Maaaring manatili ang iyong anak sa wheelchair sa panahon ng paglalakbay o maaaring iligpit ang upuan. Kung mangangailangan ang iyong anak ng oxygen, dapat kang gumawa ng mga pagpapareserba. Dapat ka ring magbigay ng hindi bababa sa labindalawang oras na paunang notice (bago ang pagsakay) kung magdadala ka ng oxygen sa pagsakay. Tumawag sa (800) USA-RAIL ((800) 872-7245) para sa higit pang impormasyon sa pagdadala ng oxygen sa isang tren ng Amtrak at sa pagiging naa-access ng istasyon.

Nangangahulugan ang paglalakbay sa pamamagitan ng tren na posible ang higit pang interaksyon sa mga batakaysa sa isang kotse, lalo na kung mayroon lamang isang adulto. Tiyaking magdala ng mga aktibidad na nakakasiya sa iyong anak, gaya ng mga paboritong kwento at laro sa baraha, at magbalot ng mga masustansyang snack.

Pinapayagan ng Amtrak ang mga sinanay na hayop ng serbisyo na kasama ng mga pasahero na mayroong mga kapansanan sa lahat ng mga lugar para sa customer sa mga istasyon, tren, at mga coach ng motor ng Thruway ng Amtrak. Kung pinapayagan ng iskedyul ng tren, maaari mong ipasyal ang iyong nagseserbisyong hayop sa mga hintuan sa istasyon. Gayunpaman, kung pinaplano mong ipasyal ang iyong hayop sa panahon ng paglalakbay, paki-notify ang konduktor kapag sasakay ka pa lang sa tren.

Maaaring makatulong sa iyo kung ihahanda mo ang iyong mga anak para sa pagsasailalim sa seguridad. Lalo na sa mga mas batang anak, sanayin ang paglalakad sa pamamagitan ng isang pinto nang isa-isa at pagbibigay ng mahalagang backpack upang i-X-ray.

Kung malamang na tatakbo o gagala ang iyong anak, tiyaking mayroon kang dalang isang kopya ng impormasyon ng pagkakakilanlan ng iyong anak sa lahat ng oras. Kung hindi verbal ang iyong anak, maaaring naisin mong maglagay ng impormasyon ng pagkakakilanlan sa bata Tandaang gumamit ng numero ng telepono maliban sa telepono sa tahanan.

Paglalakbay sa pamamagitan ng Kotse

Ang paglalakbay sa pamamagitan ng kotse ay nagbibigay sa pamilya ng mas malaking kakayahang umangkop kaysa sa eroplano o tren. Maaari kang huminto at maglalugad o mag-unat ng iyong mga binti sa iyong sariling iskediyul. Upang masulit ang paglalakbay, magplano ng ruta na mayroong mga punto ng interes upang maglalugad sa panahon ng paglalakbay. Magbigay sa mas nakatatandang mga bata ng mapa na nagpapakita ng ruta sa bagong tahanan at malinaw na markahan ang mga hintuan sa panahon ng paglalakbay. Makakatulong ang mga laro sa kotse upang mapalipas ang oras.

Pansamantalang Panunuluyan

Para sa impormasyon sa pansamantalang panunuluyan, bisitahin ang MilitaryINSTALLATIONS sa www.militaryinstallations.dod.mil. Gumawa ng mga pagpapareserba nang mas maaga hangga't maaari at magtanong kung inaalok ang discount sa military. Banggitin na nangangailangan ang iyong pamilya ng mga espesyal na accommodation. Tiyaking magtanong kung mayroon silang mga silid na naa-access ng wheelchair o mga silid na mayroong telepono ng TTY para sa bingi o mayroong kapansanan sa pandinig kung kinakailangan.

Pabahay

Mayroong ilang salik na isasaalang-alang kapag nagpapasyang tumira o umalis sa installation. Limang porsyento sa pabahay ng installation ang mayroong accessibility sa wheelchair, isang tampok na maaaring mahirap hanapin sa komunidad ng sibilyan. Ang buhay sa installation ay mayroong karagdagang kalamangan ng pagkakaroon ng iba pang malalapit na pamilya ng militar. Maaaring mas madali ang pagiging bahagi ng matulunging komunidad sa installation kung saan talagang nauunawaan ng mga kapitbahay ang paraan ng pamumuhay ng military. Gayunpaman, maaaring isang malaking salik ang paghihintay para sa pabahay ng installation sa pagpapasyang ito. Nag-aalok ang ilang Mga Serbisyo ng prioridad na pabahay sa mga karapat-dapat na pamilyang nakatala sa EFMP sa batayang ayon sa kaso.

Mga Paaralan

Isa pang mahalagang salik ang mga paaralan sa iyong pagpapasya sa pabahay. Siyasatin ang mga paaralang matatagpuan sa parehong loob at labas ng installation. Makipag-ugnay nang mabuti sa mga paaralang ito nang mas maaga bago ang paglipat upang talakayin kung paano matutugunan ang mga natatanging pangangailangan ng iyong anak. Makipag-ugnay sa Opisyal sa Pakikipag-ugnay ng Paaralan (School Liaison Officer) (SLO) ng iyong bagong installation at bagong paaralan ng iyong anak upang tumulong sa paglipat. Ibinibigay ang higit pang impormasyon sa Mga SLO sa [Module 6, Mga Mapagkukunan at Suporta](#).

Dapat na magbigay ang nilipatang paaralan ng mga serbisyong naihahambing sa mga inilalarawan sa IEP ng nakaraang paaralan hanggang sa magsagawa ang bagong paaralan ng pagsusuri at bubuo ng isang bagong IEP.

Para sa mga mapagkukunan at impormasyon sa edukasyon ng estado, bisitahin ang MilitaryHOMEFRONT sa www.militaryhomefront.dod.mil/tf/efmp.

Pangangalaga sa Bata

Para sa mga nagtatrabahong magulang, isang mataas na prioridad ang paghahanap ng pangangalaga sa bata na mayroong mataas na kalidad. Bilang isang militar na magulang ng isang batang mayroong mga espesyal na pangangailangan, ang paghahanap ng pangangalaga sa bata na matutugunan ang palipat-lipat na trabaho, pinapalawak na mga oras, at trabaho sa sabado at linggo at matutugunan ang mga natatanging pangangailangan ng bata ay maaaring mapanghamon.

Maghanap ng pangangalaga sa bata na kasama ang nabanggit. Karapat-dapat ang bawat bata sa parehong pagkakataong makisalamuha sa iba pang mga bata. Binibigyang-daan ng pangangalaga sa bata na kasama ang nabanggit ang mga bata na matuto nang magkasama sa isang paligid na pang-edukasyon na sumusuporta at itinataguyod ang mga indibidwal na lakas ng bawat bata. Hinihikayat ng pangangalaga sa batang kasama sa nabanggit ang bata na lumahok sa pang-araw-araw na mga kasanayan at aktibidad maliban sa kabila ng mga kapansanan sa pag-iisip at pisikal.

Mayroong mga koponan sa pagsasali ang karamihan sa installation ng militar upang tulungan ang mga magulang ng mga batang mayroong mga espesyal na pangangailangan na matukoy ang mga pinakamabuting suporta sa pagsasaayos, at mga accommodation na kinakailangan upang magbigay ng naaangkop na pangangalaga. Maaaring binubuo ang mga koponang ito ng mga espesyalista sa pangangalaga sa bata, miyembro ng tauhan ng EFMP, isang pampublikong nurse sa pangangalaga, at ang mga magulang. Ginagalugad ng koponan ang mga aktibidad ng bata at kabataan para sa mga batang mayroong mga tukoy na espesyal na pangangailangan na kabilang sa mga program ng bata o kabataan ng installation. Tinutukoy ng koponan ang mga pagpipiliang pinakamahasag na natutugunan ang mga pangangailangan ng bata at isinasaalang-alang ang anumang mga makatuwirang accommodation na maaaring kinakailangan.

Para sa higit pang impormasyon tungkol sa pangangalaga sa bata, suriin ang Tanggapan ng Mapagkukunan at Referral ng installation. Magagabayan ka ng espesyalista sa mapagkukunan at referral sa pamamagitan ng pagpaparehistro, akreditasyon at mga bayarin, at tutulungan kang maggalugad ng mga pagpipilian ng pangangalaga sa bata sa loob at labas ng installation. Ang mga installation ay mayroong iba't ibang pangalan para sa tanggapan namamahala ng mga program sa pangangalaga sa bata. Magsimula sa Center sa Pag-develop ng Bata (Child Development Center) (CDC). Magtanong kung aling tanggapan ang nagbibigay ng lokal na mapagkukunan ng pangangalaga sa bata at mga serbisyo sa referral. Upang mahanap ang Mga CDC at mga programa sa edad na nag-aaral, bisitahin ang MilitaryINSTALLATIONS sa www.militaryinstallations.dod.mil.

Paglipat

Kapana-panabik ang araw ng paglipat. Nagsisimulang maramdamang katulad ng tahanan ang bagong bahay, at nagiginhawahan ang lahat sa pagkakarong muli ng mga pamilyar na bagay. Dahil sa kasabikan, magtuon ng espesyal na pansin sa mga batang maaaring gumala o nasa panganib sa hindi pamilyar na mga kapaligiran.

Isang kumprehensibong tool ang Planuhin ang Aking Pagkilos na kabilang ang impormasyon para sa mg pamilya ng militar na mayroong mga espesyal na pangangailangan. Makakalikha ka ng naka-customize na mga tool sa paglipat gaya ng mga kalendaryo, listahan ng gagawin, at mga checklist sa pagdating, na nilalayong tulungan kang manatiling nasa ayos at gagawing mahusay ang iyong susunod na pagkilos hangga't maaari. Bisitahin ang Planuhin ang Aking Pagkilos sa www.militaryhomefront.dod.mil/tf/movingandrelocation

Ang programa ng pangangalaga sa bata ay mayroong Lupon sa Pagpapayo ng Magulang kung saan maaaring ipahayag ng mga magulang ang mga alalahanin at rekomendasyon sa alok para sa pagpapabuti ng serbisyo.

Mga Maaari Mong Naising Itanong Tungkol sa Pangangalaga sa Bata

1. Ano ang mga priyoridad para sa pagsasaayos sa listahan sa installation na ito?
2. Mayroon akong mahigit sa isang anak. Ano ang iyong patakaran sa paglalagay ng mga kapatid?
3. Anong proseso ang iyong ginagamit para sa pagpapanatiling napapanahon ng aking impormasyon?
4. Makikipag-ugnay ka ba sa akin, o mayroon ba akong pananagutan para sa regular na pag-update sa iyo?
5. Ano ang saklaw ng oras na maaari kong hintayin para sa isang puwang na magbubukas sa pangkat ng edad ng aking anak?
6. Mangangailangan ako ng pangangalaga sa bata ng pansamantala. Tutulungan mo ba akong hanapin ito?
7. Ano ang iyong ratio sa bata/provider?
8. Tatanggapin ba ng center ang pisikal na kapaligiran upang matugunan ang mga pangangailangan ng aking anak sa layuning mapataas ang kanyang pakikilahok?
9. Tatanggapin ba ng mga provider ang mga materyal at curriculum upang itaguyod ang pagsasarili at makinabang sa mga paboritong aktibidad ng aking anak?
10. Mayroon bang karanasan ang mga provider sa pagtatrabaho gamit ang mga adaptive device?
11. Anong mga uri ng pagsasanay na mayroon ang mga provider?
12. Papayagan ba ako ng c na magtrabaho kasama ang mga provider ng pangangalaga upang magpakita ng wastong pagpoposisyon, paggamit ng kagamitan, pagbibigay ng gamot, atbp.?
13. Mayroon bang tahimik na lugar ang mga therapist upang pagtrabahuan kasama ang aking anak?
14. Paano itataguyod ng center ang paglalagay ng diaper? (Minsan walang mga mesa sa pagpapalit sa mga silid para sa 3 at 4 na taong gulang ang mga center.)
15. Mayroon ba kayong mga miyembro ng tauhan na alam ang American Sign Language (ASL) o mayroong karanasang magtrabaho gamit ang mga device sa pagpapalawak ng pakikipag-ugnay?
16. Ano ang inong mga medikal na pamamaraan na pang-emergency? Gaano kayo kalapit sa isang medikal na pasilidad? Mayroon ba kayong nurse sa tauhan?
17. Mayroon bang patakaran sa disiplina ang center? (Humingi ng kopya.)
18. Mayroon bang pamamaraan ang center para sa paghahain ng mga reklamo? Kanino ako makikipag-usap kung mayroon akong reklamo?
19. Nagbibigay ba kayo ng pangangalaga sa pagpapahinga na pang-emergency?

Kaligtasan sa Bagong Tahanan at Kapit-bahayan

Suriing mabuti ang bagong tahanan para sa mga panganib gaya ng mga abalang daan o sapa sa malapit. Magsagawa ng pagpupulong ng pamilya upang talakayin ang mga panganib na ito kasama ang mga bata at magtatag ng matitibay na hangganan na tinutukoy kung saan sila pinapayagang pumunta.

Kung malamang na gagala ang isang bata nang malayo mula sa bahay, ipaalam sa lokal o military na ahensya sa pagpapatupad ng batas, pati na rin ang departamento sa sunod o lokal na mga serbisyo sa pagtugon sa emergency. Bigyan sila ng kasalukuyang larawan at isang paglalarawan ng bata. Ipaliwanag kung paano maaaring mag-react ang iyong anak kung tatanungin. Tiyaking isama ang lahat ng impormasyon sa pakikipag-ugnay. Tandaang i-update ang larawan at impormasyon sa pakikipag-ugnay kung kinakailangan.

Maaaring naisin mong gumawa ng ilang mga kopya ng impormasyong ito upang dalhin sa kaso ng emergency at dadalhin mo kapag maglalakbay ka. Kung nag-aalala ka na, sa kabila ng iyong mga pinakamabuting pagsisikap, maaaring umalis sa bahay ang bata nang hindi napapansin, isaalang-alang ang pag-install ng mga karagdagang lock o isang system ng alarm. Hilingin ang iyong doktor para sa isang liham na nagpapaliwanag sa medikal na kinakailangan para sa mga pagbabagong ito at dalhin ito, kasama ang isang nakasulat na kahilingan, sa Tanggapan ng Pabahay ng installation o landlord kapag humihingi ng pahintulot upang mag-install ng mga karagdagang lock.

Makipag-usap sa mga kapitbahay tungkol sa iyong mga alalahanin. Ibigay sa kanila ang iyong numero ng telepono at hilingin silang tumawag kung makikita nila ang iyong anak na umaalis sa bahay nang mag-isa. Kung ang bata ay bingio bulag, makipag-ugnay sa installation o mga lokal na awtoridad at humiling ng simbolo na inaalertuhan ang mga driver sa presence ng isang bingi o bulag na bata.

Ito ang aming anak na lalaki na si Michael.

Nagsusumikap kami upang panatilihin siyang ligtas, ngunit minsan lumalabas siya sa bahay

nang hindi namin alam. Kung makikita mo siya, pakitawagan kami, dahil hindi siya kailanman dapat lumabas nang mag-isa. Autistic siya, at maaaring hindi tumugon kung makikipag-usap ka sa kanya. Maaari siyang tumakbo papalayo sa iyo kung takot siya. Mayroon siyang hika at mayroong allergy sa mga mani at mga langis ng mani. Kung nahihirapan siyang huminga, tumawag sa 911 at huwag mag-alok sa kanya ng mga snack na naglalaman ng mga mani o mga produkto ng mani.

Pangalan: Michael Smith

Mga medikal na kundisyon:
Autism, Asthma, at allergy
sa mani

IMPORMASYON SA PAKIKIPAG-UGNAY

Telepono sa tahanan:

Ina: Mary Smith
Telepono sa trabaho:
Cell phone:

Ama: Joe Smith
Telepono sa trabaho:
Cell phone:

Maraming salamat.

“Bilang mga magulang, kami ang mga pinakamabuting tagapagtaguyod ng aming pamilya.”

Katrina, ina sa isang batang babae na mayroong Down syndrome, Quantico, VA

Magulang sa Magulang

Kung nasa tahanan ang mga tangke ng oxygen, kinakailangang malaman ng lokal na departamento sa sunog ang tungkol sa mga ito. Dapat mo ring sabihin sa departamento sa sunog kung malamang na magtago ang bata sa isang emergency. Kung hindi verbal ang bata o nahihirapang makipag-ugnay, isaalang-alang ang pagpapanatili ng impormasyon sa pagkakakilanlan at pakikipag-ugnay sa bata, maaaring sa isang bracelet o itinahi sa kasuotan.

Trabaho ng Asawa

Kung sakali man ay nais mong magtrabaho dahil sa pinansyal na pangangailangan o upang tuparin ang personal na mga layunin sa karera, madalas na paglipat, mga pinapalawak na pagtatalaga, at iba pang mga natatanging hamong nauugnay sa paraan ng pamumuhay ng militar ay maaaring lumikha ng mahalagang mga hadlang sa karera at trabaho para sa mga asawa ng militar. Ang pagkakaroon ng batang mayroong mga espesyal na pangangailangan ay nagdadala ng mas malaking mga hamon.

Lumikha ang DoD ng mga program upang makatulong. Ang dalawang pangunahing mapagkukunan ay ang Program sa Tulong sa Trabaho at Military OneSource. Nakadiseno ang mga mapagkukunang ito upang mag-alok sa mga asawa ng militar ng tulong sa pag-abot ng kanilang mga layunin sa trabaho at karera. Nagbibigay din sila ng mga tool upang tulungang matugunan ang mga natatanging hamon na hinaharap ng mga asawa ng militar kapag nagsisimula sa paghahanap ng trabaho.

Program sa Tulong sa Trabaho

Ang programang ito, na mayroong bahagyang naiibang pangalan sa bawat isa sa mga serbisyo, ay nagbibigay sa mg asawa ng mga tool at kasanayang kinakailangan upang tukuyin at aktibong itaguyod ang trabahong tumutugma nang mabuti sa kanilang mga pangangailangan at kasanayan. Kabilang sa ilan sa mga serbisyong ibinigay ang sumusunod:

- naka-personalize na pagtasa sa kasanayan sa trabaho at pagpapayo sa karera
- paghahanda ng résumé at cover letter
- access sa Internet at printer
- impormasyon sa mga pagkakataon sa lokal na trabaho
- mga seminar sa karera
- tulong sa pagtukoy ng mga layunin sa karera at mga paghahanap ng trabaho
- impormasyon sa epekto ng paglipat sa trabaho at mga diskarte sa pagraos
- suporta at panghihimok

Bisitahin ang seksyon ng Trabaho ng Asawa sa MilitaryHOMEFRONT sa www.militaryhomefront.dod.mil/tf/spouseemployment.

Military OneSource

Sa pagsusumikap na suportahan ang mga asawa ng militar sa pagtugon ng kanilang mga layunin sa personal, edukasyon at karera at paghahanap ng nabibitbit na mga karera, nag-aalok ang Military OneSource ng sumusunod na mga mapagkukunan sa edukasyon, karera at pinansyal:

- Paggalugad ng MyCareer — tulong sa paggalugad ng mga interes at kakayahan sa karera, mga trabahong mayroong mataas na paglaki at mataas na pangangailangan ng nakaplanong nabibitbit na karera, mga kinakailangan sa edukasyon at pagsasanay, at mga pagpapalano ng sahod
- MyEducation at Pagsasanay — tulong sa paggawa ng mga pagpipilian sa edukasyon at pagsasanay at mga program ng pag-aaral, pagtukoy ng mga pinagkukunan ng federal, estado, at pribado ng tulong-pinansyal, mga scholarship, at mga diskwento sa tuition; at pagtukoy ng mga lisensya, kredensyal, at mga mapagkukunan ng pagsubok na kinakailangan ng mga nabibitbit na karera na mataas ang pangangailangan at mataas ang paglaki
- Pagiging Handa ng MyCareer — tulong sa pag-develop ng mga kasanayan sa panayam, pagsusulat ng resume, mga application sa trabaho, at pagtukoy ng mga kinakailangan sa kapaligiran sa trabaho (hal., virtual, part-time o full-time, pangangalaga sa bata, at transportasyon)
- Mga Koneksyon ng MyCareer — tulong sa pagkonekta sa trabaho upang magsama ng natatanging mga awtoridad sa appointment ng hindi nakikipagkumpitensyang federal ng asawa ng military, prioridad na pagsasaayos sa loob ng DoD, lokal at virtual na mga job fair, at mga pakikipagsosyong pangkorporasyon sa mga palakaibigang nagpapasuweldo ng militar
- Program na MyCAA — program sa tulong-pinansyal na pinopondohan ng DoD na nakadiseno upang suportahan ang mga asawang nagtataguyod ng edukasyon, pagsasanay, mga lisensya, o mga kredensyal na kinakailangan para sa nabibitbit na karera. Ang mga asawa ng militar na mayroong asawang mga miyembro ng serbisyo ng aktibong tungkulin sa mga pay grade na E1-E5, W1-W2, at O1-O2 ay karapat-dapat para sa program, pati na rin ang mga asawa ng mga miyembro ng National Guard and Reserve Component, kung naglilingkod ang miyembro ng serbisyo sa aktibong tungkulin sa mga kautusan ng Pamagat 10

Maaaring kumuha ang Mga Asawa ng mga serbisyo sa pamamagitan ng pagtawag sa (800) 342-9647 o sa pamamagitan ng pagbisita sa Military OneSource online sa www.militaryonesource.com.

Pagtatalaga

Mahirap para sa mga bata pati na rin sa mga asawa ang paghihintay na maitalaga ang isang taong minamahal. Maaaring hindi maunawaan ng mga bata kung bakit dapat na umalis ang isang magulang at maaaring matakot na aalis nang magpakailanman ang magulang. Dahil hindi makapagpahayag anumang oras ang mga bata ng kanilang mga pag-aalala nang verbal, ipapahayag nila ang mga ito sa pamamagitan ng pag-uugali. Tiyaking mayroong maraming pagkakataon ang iyong mga anak na maipahayag kung ano ang kanilang nararamdaman. Isaalang-alang ang sumusunod upang tulungan ang iyong pamilyang maghanda para sa at makaraos sa pagtatalaga.

- Gamitin ang iyong mga sariling salita upang tulungan ang mga batang mahanap ang sa kanila. Halimbawa, “Hindi ko nais na umalis si Daddy, at ang paghihintay sa kanyang umalis ay nagbibigay sa akin ng pakiramdam ng bahagyang kalungkutan at pag-aalala. Nakaramdam ka na ba ng ganoon?”

Makipag-usap sa iyong mga anak tungkol sa pagtatalaga bago mangyari ito. Madaling makaramdam ang mga bata kapag mayroong isang bagay na mangyayari at higit na mag-aalala kapag kinimkim ang impormasyon.

- Ipaliwanag na maraming bagay ang magiging iba, maraming kasanayan ang magiging pareho.
- Gumamit ng hindi totoong laro upang himukin ang iyong mga anak na ipahayag ang kanilang mga nararamdaman. Kung naglalaro ang mga bata ng mga manika o mga hayop, subukang ipakilala ang ideya ng isang miyembro ng pamilya ng manika na aalis. Hayaang magsalita ang iba pang mga manika kung ano ang nararamdaman ng mga ito.
- Gumamit ng mapa o globo upang ipakita kung saan pupunta ang magulang ng miyembro ng serbisyo.
- Gumamit ng kalendaryo upang ipakita sa mga bata kung kailan mangyayari ang pagtatalaga, maaaring hindi nila maunawaan kung ano ang ibig sabihin ng tatlong linggo.
- Magsagawa ng pagpupulong ng pamilya tungkol sa mga paraan upang manatiling nakikipag-ugnay sa panahon ng pagtatalaga. Mga mabuting paraan ang mga liham, larawan, tape, at pelikula upang manatiling nakikipag-ugnay.
- Sulitin ang mga site ng social networking at mga program ng protokol ng Internet sa voice over, gaya ng Skype, sa talakayan sa video.
- Maghanap ng pinakamabuting paraan upang mamarkahan ng mga bata ang wakas ng pagtatalaga. Maaaring ito ay paggawa ng mga X sa kalendaryo o paalun-along mga link sa chain na papel.
- Tandaan na dahil hindi ipinapahayag ng bata ang kanyang mga nararamdaman, hindi ito nangangahulugan na hindi sila nagkakaproblema. Maaaring kumilos ang bata bilang resulta sa hindi ipinahayag na mga emosyon. Tulungan ang batang pangalanan ang mga nararamdamang ito.
- Itago ang mga matinding emosyon mula sa mga bata, dahil ang makakita ng pinakamatinding pag-uugali ay maaaring nakakatakot sa isang bata.
- Paalalahanan ang mga bata na ligtas pa rin sila, at miyembro pa rin ng pamilya ang kanilang itinalagang magulang.
- Tiyaking mayroong oras ang aalis na magulang sa bawat bata bago ang pagtatalaga. Yumakap nang madalas. Kumuha ng mga larawan nila nang magkasama.
- Tiyaking alam ng guro ang tungkol sa pagbabago sa mga dynamic ng pamilya, at
- Tandaang paminsan-minsang magpadala sa mga bata ng kanilang sariling mga liham. Nasisiyahan ang mga bata na makatanggap ng kanilang sariling mail! Ang isang liham sa alaga ng pamilya ay magdadala din ng ngiti sa mukha ng bata.

Available ang Tulong

Kung mayroon ka o iyong mga bata ng partikular na mahirap na oras sa pag-angkop sa pagtatalaga, nakahandang available ang pagpapayo sa pamamagitan ng ilang mga pinagkukunan. Nag-aalok ang Military OneSource ng labingdalawang libreng personal na mga session ng pagpapayo sa bawat tao. Ang mga session ay panandalian, nakatuon sa problema, at tumutugon sa iba't ibang isyu na hindi medikal ang katangian. Maaaring isaayos ang mga pagkonsulta sa telepono, at mga online na pagkonsulta para sa hindi magawang dumalo sa personal na pagpapayo. Para sa higit pang impormasyon sa mga pagpipilian sa pagpapayo ng Military OneSource, bisitahin ang kanilang website sa www.militaryonesource.com. Nag-aalok ang TRICARE ng walong session sa pagpapayos nang walang referral mula sa iyong pangunahing tagapamahala ng pangangalaga (primary care manager) (PCM); maaaring pahintulutan ang higit pang mga session kung kinakailangan. Isa ring mahusay na pinagkukunan ng suporta ang mga

paring militar upang tumulong sa pangangasiwa ng mga isyung kaugnay sa pagtatalaga.

Mayroong mabigat na dalahin ang magulang sa tahanan. Bilang magulang ng batang mayroong mga espesyal na pangangailangan, maaaring sapat na mahirap ang mga bagay kapag available ang parehong mga magulang, ngunit ngayon malamang na maaaring napakabigat nito. Napakalahaga ng pangangalaga sa iyong sarili. Huwag mag-atubiling makipag-ugnay sa tanggapan ng EFMP ng iyong installation upang humiling ng pangangalaga sa pagpapahinga. Gayundin, suriin ang impormasyon sa mga pagpipilian sa pangangalaga sa pagpapahinga sa [Module 3, Mga Benepisyo sa Kalusugan](#). Makikinabang ang kabuuang pamilya kung ang magulang sa tahanan ay mayroong pagkakataong mag-recharge ng kanyang mga baterya.

Pag-uwi sa Tahanan

Kapag babalik ang itinalagang magulang, maaaring mag-alala ang mga bata at ma-stress, pati na rin ang pagiging masaya at nasasabik. Depende sa antas ng pag-develop ng bata, maaaring makaramdam siya ng hindi maginhawa sa bumabalik na magulang, halos parang siya ay isang dayuhan. Para sa ilang mga bata, kahit na ang mabuting bagay ay hindi nakakapanatag. Tulungan ang iyong bumabalik na asawa na mauunawaan na ang pag-uugali ng bata ay isang reaksyon sa pagbabago, at hindi pagtangga sa kanya.

Tiyaking mayroon oras ang mga bata na mailabas ang kanilang kasabikan sa bumalik na magulang bago magkaroon ng tahimik na oras sa iyong asawa, gayunpaman, sa sandaling humupa na ang kasabikan, mag-iskedyul ng oras upang muling kumonekta. Ang pagpapanatili ng matibay na pag-aasawa ay isa sa mga pinakamabuting bagay na magagawa ng mga magulang para sa kanilang mga anak.

Pagiging Handa sa Sakuna

Bilang pamilya ng militar maaari kayong tumira sa mga lugar na malapit sa mga natural na sakuna. Bilang pamilya na mayroong mga espesyal na pangangailangan, dapat kayong maging handa para sa paglikas o iba pang mga emergency. Makakabawas sa stress at kahirapan ang maingat na paghahanda. Tandaang maaaring mangangailangan ka ng higit na oras upang lumikas kaysa sa karamihan sa mga pamilya.

Isaalang-alang ang pagsasama ng sumusunod kapag nag-eempake para sa paglikas.

- tatlumpung araw na supply ng gamot
- mahahalagang dokumento (hal., mga medikal na talaan, mga papel sa insurance, at mga katibayan ng kapanganakan)
- sapat na mga diaper at kasuotan para sa pitong araw
- isang pangharang sa higaan
- mga espesyal na kasangkapan sa pagkain
- espesyal na pagkain

Sa sitwasyon ng isang paglikas, magkaroon ng nakahandang plano para sa mga alaga ng iyong pamilya at tiyaking alam ng iyong pinapalawak na pamilya kung saan ka mahahanap.

- mga aktibidad para sa mga bata (hal., mga laro, baraha, at aklat)
- mga item na pampaghahawa
- flash light at radyo na pinapagana ng baterya
- isang kasalukuyang larawan at isang paglalarawan sa pisikal, pag-uugali, at medikal ng iyong anak kasama ang isang listahan ng kinakailangang gamot
- impormasyon sa pakikipag-ugnay para sa doktor ng iyong anak

Sa sitwasyon ng isang paglikas, magkaroon ng nakahandang plano para sa mga alaga ng iyong pamilya at tiyaking alam ng iyong pinapalawak na pamilya kung saan ka mahahanap. Maaaring hindi gumana ang mga mobile phone dahil maaaring bumagsak ang mga network. Subukang magpadala ng text message kung hindi ka makakagawa ng isang tawag.

Mga Hayop ng Serbisyo

Pinapayagan ng federal na batas ang mga aso sa paggabay sa mga tirahang pang-emergency. Sa iyong pakete ng mahahalagang papel, tiyaking isama ang rabies tag at lisensya ng aso. Tandaang sa isang sakuna, maaaring malito ang aso sa paggabay, at maaaring mangangailangan ng higit na pansin kaysa sa karaniwan.

Dalhin ang sumusunod kapag lumilikas kasama ang hayop ng serbisyo.

- pagkain
- mga mangkok
- mga talaan ng paglilisensya at mga bakuna ng rabies
- mga naitataponing bag

Kawalan ng Kuryente: Magplano nang Mas Maaga

Sa mga oras ng sakuna, maaaring tumagal ng ilang linggo ang mga pinalawak na kawalan ng kuryente. Kung nakatira ka sa pabahay ng militar at nangangailangan ng kuryente para sa mahalagang medikal na kagamitan, makipag-ugnay sa tanggapan ng EFMP ng installation o ang tagapamahala ng pabahay. Kung available ang mga generator, makipag-ugnay sa iyong PCM upang talakayin kung dapat na ilipat ang iyong anak sa isang ospital o iba pang pasilidad kung saan available ang kuryente sa panahon ng sakuna.

Mayroong komprehensibong impormasyon ang disability.gov sa pagiging handa sa emergency, pagtugon, at mga plano sa pagbawi na isinasaalang-alang ang mga pangangailangan ng mga taong mayroong mga kapansanan. Bisitahin ang www.disability.gov.

Maraming karamdaman sa respiratory ang mapapalala ng stress. Magplanong magkaroon ng mga tulong sa paghinga, gaya ng mga inhaler, nebulizer, o tangke ng oxygen, na naaabot.

Paglipat sa Pagiging Adulto

Kung ang iyong anak ay nasa system ng espesyal na edukasyon sa ilang taon, mayroon kang mabuting pang-unawa ng proseso ng IEP. Ang paglipat mula sa hindi pag-aaral at patungo sa mga aktibidad pagkatapos ng pag-aaral, gaya ng trabaho, ay mayroong ibang pagtuon. Sa halip na pagtukoy at pagtatrabaho upang mabawasan ang mga hamon ng iyong anak, tumitingin ka sa hinaharap at ginagalugad kung ano ang gagawin ng iyong anak upang matuto ng trabaho o mamuhay nang independiyente.

Sa sandaling nagtatapos ang isang bata o umalis sa system ng paaralan, walang ginagarantiyang program na kukunin kung saan umaalis ang Mga Indibidwal na Mayroong Mga Kapansanan (IDEA), gayunpaman, simula sa pagitan ng mga edad na labing-apat at labing-anim, sisimulang tugunan ng IEP ng iyong anak ang proseso ng paglipat. Ang mga serbisyo sa paglipat ay magkaugnay na hanay ng mga aktibidad na tutulong sa bata na mayroong kapansanan habang lumilipat siya mula sa paaralan patungo sa mga aktibidad pagkatapos ng pag-aaral. Dapat na batay ang mga aktibidad na ito sa mga pangangailangan ng bata, na isinasaalang-alang ang kanyang mga kalakasan at interes.

Dapat na tulungan ang iyong anak sa pag-develop ng mga layunin sa pamumuhay pagkatapos ng pag-aaral na nauugnay sa trabaho, pang-araw-araw na pamumuhay o mga kasanayang panlipunan. Ang oras sa paaralan ay maaaring ginugol na binibigyang-diin ang mga bagay sa praktikal na buhay, tulad ng mga application sa trabaho o menu at pagkatutuo sa mga kasanayan sa pera. Tanungin ang iyong anak kung anong uri ng trabaho ang gusto niyang gawin. Makatotohanan ba ito? Mayroon bang kompromiso na magagawa upang matugunan ang mga kagustuhan ng iyong anak? Maaaring ang isang batang nagnanais na maging veterinarian ay magtatrabaho sa isang tanggapan ng veterinarian.

Dapat na magsimula ang mga serbisyo sa paglipat na ito nang hindi mas matagal kaysa pagkakabisa ng unang IEP kapag nagiging labing-anim ang bata, at dapat na taunang i-update magmula noon. Gayundin, hindi mas matagal sa isang taon bago ang pag-abot sa tamang edad sa ilalim ng batas ng estado, dapat na ipaalam sa iyong anak ang kanyang mga karapatan sa ilalim ng IDEA, kabilang ang anumang ililipat sa kanya sa panahon ng pag-abot sa tamang edad.

Isaalang-alang ang sumusunod na mga pagpipilian para sa iyong anak:

- Kolehiyo — Alinman sa dalawa o apat na taon, nag-aalok ang mga kolehiyo ng mga pagkakataon para sa mga estudyanteng mayroong mga kapansanan upang ipagpatuloy ang kanilang edukasyon. Ipinagbabawal ng Americans with Disabilities Act (ADA) ang mga kolehiyo mula sa pag-discriminate laban sa mga kwalipikadong estudyanteng mayroong mga kapansanan.

Kung nakakaranas ka ng kahirapang pampinansya dahil sa natural na sakuna o iba pang krisis, ang iyong lipunan sa tulong sa militar o ang Red Cross ng America ay maaaring magawang makatulong.

Lipunan ng Agarang-tulong na Pang-emergency ng Army
(866) 878-6378

Lipunan ng Agarang-tulong ng Navy/Marine Corps
(703) 696-4904

Lipunan ng Tulong ng Hukbong Panghimpapawid
(800) 769-8951

Ang Red Cross ng America
(202) 303-4498

- Pagpapatuloy at edukasyong pang-adulto — Sumasaklaw ang mga kursong ito mula sa mga kasanayan sa computer hanggang sa pagluluto at nag-aalok ng paraan upang mapalawak ang mga kakayahan ng iyong anak.
- Pagsasanay na pangbokasyonal — Karaniwang inihahanda ng mga paaralan sa kalakalan ang mga estudyante para sa tukoy na mga trabaho, gaya ng beautician o electrician, at nangangailangan ng diploma ng mataas na paaralan upang makadalo.
- On-the-job na pagsasanay — Pinapayagan ng panandaliang pagsasanay na ito ang bata na matuto ng trabaho habang nagtatrabaho sa lugar. Maraming ahensya ng rehabilitasyong pangbokasyonal, samahan ng mayroong kapansanan, at malaking kumpanya ang nagbibigay ng ganitong uri ng pagsasanay at pagsasaayos.
- Competitive na trabaho — Mga pangunahing kalakaran na mga trabaho ang mga ito kung saan babayaran ang iyong anak ng kalakarang rate. Ipinagbabawal ng ADA ang diksriminasyon at hinihiling ang nagpapasuweldo na gumawa ng mga makatuwirang accommodation kung ang isang taong mayroong kapansanan ay kwalipikado para sa trabaho.
- Suportadong trabaho — Ito ay binayarang trabaho para sa mga taong mayroong mga malalang kapansanan, na mayroong coach sa trabaho na nagbibigay ng patnubay sa pamamagitan ng pagtulong sa empleyado na mapabuti ang mga kasanayan sa trabaho o matugunan ang anumang iba pang mga pangangailangang kaugnay sa trabaho. Ang coach ay higit na sangkot sa simula ng trabaho, ngunit hindi masyadong sangkot habang nakakakuha ang empleyado ng kasanayan at ginhawa.
- Mga program sa araw na pang-adulto — Nagbibigay ang mga program na ito ng kapaligiran sa trabaho sa isang pinamamahalaang setting kasama ang iba pang mga manggagawa na mayroong mga kapansanan. Karaniwang silang nakakatanggap ng pagsasanay sa mga kasanayan sa buhay at paglilibang.

Independiyenteng Pamumuhay

Bilang magulang, sinimulan mong turuan ang iyong anak ng mga kasanayan sa pagtulong sa sarili nang mas maaga sa buhay ng iyong anak. Mahalaga din ang mga kasanayan sa pagtataguyod sa sarili. Kapag posible, hayaang magsalita ang bata para sa kanyang sarili. Hikayatin ang bata na umorder ng kanyang sariling pagkain sa isang restaurant, o ipaliwanag sa bagong guro ang kanyang pangangailangang i-tape record ang mga aralin o magkaroon ng karagdagang oras para sa mga takdang-aralin.

Ang isa sa pinakamamahalagang program para sa mga adulto, Mga Serbisyo sa Rehabilitasyon na Pangbokasyonal, ay available sa karamihan ng estado. Kabilang sa Mga Serbisyo sa Rehabilitasyon na Pangbokasyonal ang pagpapalano, tulong, suporta, at pagsasanay na nakakatulong sa taong maghanda para sa paghahanap ng trabaho. Makipag-ugnay sa Center sa Pagsasanay at Impormasyon para sa Magulang (Parent Training and Information (PTI) Center) ng iyong estado at magtanong tungkol sa pampubliko o pribadong mga program na nakakatulong sa paglipat. Matatagpuan ang impormasyon sa pakikipag-ugnay sa www.taalliance.org.

Mahalagang tandaan na hindi kapareho sa system ng espesyal na edukasyon, hindi karapat-dapat ang isang taong mayroong mga kapansanan sa libreng mga serbisyo sa rehabilitasyong pangbokasyonal. Dapat na matugunan ng isang tao ang tukoy na pamantayan, at naniningil din ang ilang mga ahensya ng mga bayarin para sa kanilang mga serbisyo. Dahil walang pangunahing system ng mga serbisyong pang-adulto katulad ng mayroon para sa espesyal na edukasyon, maaaring kailangang makipag-ugnay ang isang estudyante at kanyang pamilya sa kumplikadong pagkaka-uri ng mga serbisyong pang-adulto at mga programa ng pamahalaan.

Pangangalaga para sa Iyong Adultong Anak

Ang mga magulang ng mga malusog na anak ay karaniwang makakapagplano sa kanilang mga anak na mamuhay nang independiyente at magiging hindi umaasa sa pampinansyal. Kung ang iyong anak ay mayroong panghabambuhay na kapansanan, kinakailangan mong magplano para sa parehong pangangalagang pangbata at pang-adulto. Makakagawa ba ang bata ng mga pagpapasya tungkol sa pangangalaga sa kalusugan o mga pananalapi? Upang maging kuwalipikado ang isang adultong anak na tumanggap ng Kita sa Pangsuplementong Seguridad (SSI) o Medicaid, hindi siya maaaring magkaroon ng mahigit sa \$2,000 sa mga ari-arian. Paano ka makakatiyak ng kagalingan at seguridad na pampinansyal ng bata?

Kita sa Pangsuplementong Seguridad at Medicaid

Ang program ng SSI ay isang minimum na buwanang pagbabayad ng pera para sa tiyak na matanda, bulag, mayroong kapansanang mga indibidwal. Nababatay ang pagiging karapat-dapat sa limitasyon ng mga ari-arian at hindi dapat na malito sa iba pang mga benepisyo ng Seguridad na Panlipunan.

Ang Medicaid, na nagbibigay ng pangangalaga sa kalusugan para sa tukoy na mababang kita o mga indibidwal na mayroong mga kapansanan o mga pamilya, ay kadalasang nakatali sa pag-apruba ng SSI. Hindi ipinapamahagi ang Medicaid sa pera; sa halip, direktang ipinapadala ang pagbabayad sa mga provider ng pangangalaga sa kalusugan. Hihilingin ka ng ibang mga estado na magbayad ng maliit na bahagi ng gastos (co-payment) para sa ilang mga serbisyong pangmedikal. Mayroong mga program ng Medicaid ang maraming estado para sa mga taong mayroong mga kapansanan, at hindi lahat ay batay sa kita.

Ang Trust ng Mga Espesyal na Pangangailangan

Ang mga trust ng mga espesyal na pangangailangan ay diskresyonaryo na mga trust na nilikha para sa mga taong mayroong mga kapansanan upang suplementuhan, ngunit hindi papalitan, ang mga pampublikong benepisyo. Binibigyang-daan ng ganitong uri ng trust ang isang indibidwal na mayroong kapansanan na tumanggap ng SSI, Medicaid, pabahay ng Seksyon 8, at iba pang mga pampublikong program habang nagbebenepisyo mula sa pera ng pondo ng trust. Magagamit ang pera mula sa trust na ito upang bumili ng mga espesyal na wheelchair, mga van na naa-access ng may kapansanan, pati narin ang pagbabayad para sa mga bakasyon, isang personal attendant, o mga karanasan sa paglilibang at pangkultura. Nakadiseno ang SSI upang magbayad para sa pagkain, kasuotan, at tirahan. Magbabayad ang Medicaid para sa mga pagsingil na pangmedikal. Magagamit ang pondo ng trust para sa lahat ng iba pang mga pangangailangang tinukoy sa dokumento ng trust. Makipag-ugnay sa Military OneSource para sa isang listahan ng mga abogado na kwalipikado upang pangasiwaan ang mga trust ng mga espesyal na pangangailangan. Huwag mag-atubiling kumilos dahil sa mga alalahanin tungkol sa pagbabayad para sa serbisyo. Gumawa ng ilang mga pagtawag at ipaliwanag ang iyong sitwasyon. Maraming abogado ang magsasaalang-alang ng pagbabawas ng kanilang mga bayarin o pagpayag ng pagbabayad sa buwanang batayan para sa kanilang mga serbisyo. Kung iniisip mong wala kang mga ari-arian na kinakailangan upang punan ang trust, tandaang isang asset ang life insurance, tulad ng isang tahanan kung pagmamay-ari mo ito.

Liham ng Layunin

Kahit na ang liham ng layunin ay hindi legal na pag-iisa, hinahayaan nito ang mga magulang na magbahagi ng iba't ibang impormasyon sa taong itinalagang mangalaga at gumawa ng mga pagpapasya para sa kanilang anak pagkatapos nilang mamatay. Maaaring isa itong trustee para

Nakatuon ang Mga Center para sa Independiyenteng Pamumuhay para sa, at binibigyang-daan ang mga taong mayroong mga kapansanan na gumawa ng mga pagpipilian sa paraan ng pamumuhay sa pamamagitan ng pagtataguyod ng pamumuno, pagsasarili at pagiging produktibo.

Ang mga trust ng mga espesyal na pangangailangan ay diskresyonaryo na mga trust na nilikha para sa mga taong mayroong mga kapansanan upang suplementuhan, ngunit hindi papalitan, ang mga pampublikong benepisyo.

sa trust ng mga espesyal na pangangailangan. Maaaring naisin mong magsama ng kwento ng iyong anak sa liham, kabilang ang medikal na kasaysayan at background sa edukasyon.. Ilarawan ang mga paboritong aktibidad, pagkain, at tao ng bata. Magsama ng mga lugar na napuntahan na niya at mga lugar na gusto niyang bisitahin.

Talaang Pangsamahan ng Espesyal na Pangangailangan para sa Mga Batang mayroong Mga Espesyal na Pangangailangan sa Pangangalaga sa Kalusugan

Ang isang tool upang tulungan ka sa iyong Liham ng Layunin ay ang Talaang Pangsamahan ng Espesyal na Pangangailangan (Special Care Organizational Record) (SCOR) para sa Mga Batang mayroong Mga Espesyal na Pangangailangan sa Pangangalaga sa Kalusugan. Sa loob ng SCOR, maaari ding tumukoy ang mga magulang ng impormasyon ng ari-arian, kabilang ang impormasyong pampinansya, advanced na mga kautusan, impormasyon ng patakaran sa life insurance, at pagiging tagapangalaga. Maaari mong i-download ang SCOR mula sa MilitaryHOMEFRONT sa www.militaryhomefront.dod.mil/tf/efmp/toolbox o mag-order ng hardcopy mula sa Military OneSource sa www.militaryonesource.com.

Pagiging Tagapangalaga at Pagdedeklara ng Kakulangan ng Kakayahan

Kapag umaabot ang isang bata sa tamang edad, labingwalo sa karamihan sa mga estado, ipinagpalagay na makakagawa siya ng mga pagpapasya tungkol sa kalusugan, mga pananalapi, at ang hinaharap. Para sa ilang bata, hindi ito ang kaso. Sa sandaling umaabot ang iyong anak sa tamang edad, wala ka nang kontrol sa mga pagpapasya kaugnay sa edukasyon, pananalapi, o kalusugan na maaaring gawin ng iyong anak. Kung nag-aalala ka na walang kakayahan ang iyong anak sa paggawa ng mga pagpapasyang ito nang responsable, isaalang-alang ang pagpepetisyon ng iyong lokal na hukuman para sa pagiging tagapangalaga. Nag-iiba ang tamang edad sa bawat estado. Bisitahin ang MilitaryHOMEFRONT sa www.militaryhomefront.dod.mil/tf/efmp upang maghanap ng impormasyon tungkol sa iyong estado.

Isang ugnayang pinahintulutan ng hukuman ang pagiging tagapangalaga sa pagitan ng legal na tagapangalaga at ang taong mayroong kapansanan. Tutukuyin ng hukuman ang antas ng legal na awtoridad ng tagapangalaga sa ngalan ng taong mayroong kapansanan. Kakailanganin ang detalyadong dokumentasyon mula sa doktor upang ipakita na walang kakayahan sa pag-iisip ang iyong anak ng pagiging independiyente.

Nag-iiba ang mga batas kaugnay sa pagiging tagapangalaga sa bawat estado. Kung lilipat ka sa isa pang estado, kakailanganin mong mag-apply muli para sa pagiging tagapangalaga sa bagong estado. Tawagan ang Military OneSource o pumunta sa Legal na Tanggapan ng iyong installation upang makita kung may alam silang sinumang mga abogado na handang gumawa ng pro bono na trabaho.

Mga Identification Card para sa Mga Adultong Anak

Ang mga hindi pa nag-asawang anak ng miyembro ng serbisyo na mayroong edad na dalawampu't isa at higit pa, mayroong malalang kapansanan, at nagkaroon ng kapansanan dahil sa isang kundisyon na umiiral bago ang ika-dalawampu't isang kaarawan ng bata ay karapat-dapat sa mga benepisyo ng TRICARE at karapat-dapat upang panatilihin ang kanilang mga identification card ng militar. Sa Navy at ang Marine Corps, tinatawag ang program na ito na Program ng Mga Umaasang Walang Kakayahan. Sa Army ang program ay tinatawag na Mga Batang Walang Kakayahan na Mas Matanda sa 21.

Maaari mong gamitin ang sumusunod na mga puntos sa pakikipag-ugnay upang kumuha ng impormasyong tukoy sa Serbisyo sa pagpapanatili ng mga identification card ng militar:

- **Army** (317) 212-1621
- **Marine Corps** (703) 784-9529/30 (Kung ikaw ay nakaretiro o dating asawa, tumawag sa (800) 336-4649.)
- **Navy** (888) 332-7411 x Sekondaryang Pagiging Umaasa
- **Hukbong Panghimpapawid** (317) 212-0129

Kung isinasaalang-alang mo ang pagkuha ng pagiging tagapangalaga para sa iyong anak, dapat mong simulan ang proseso bago umabot sa edad na labingwalo ang iyong anak.

Pangangalaga sa Hospisyo

Available ang pangangalaga sa hospisyo para sa mga pasyente at kanilang mga pamilya kapag ang pasyente ay binigyan ng prognosis na malala, at nililimitahan ang buhay. Nagbibigay ang pangangalaga sa hospisyo ng dignidad at ginhawa sa malapit nang mamatay. Kung nakatira ka sa installation at ang iyong anak ay nasa pangangalaga sa hospisyo, hilingin ang iyong tagapamahala ng EFMP na magsaayos ng pagpupulong kasama ang tagapagpatupad ng lokal na batas, iyong unit o paring-militar ng installation, isang kinatawan ng MTF, at coordinator ng serbisyo ng hospisyo upang matiyak na nauunawaan ng lahat ng mga partido ang iyong mga ninanais para sa iyong anak. Kung wala ang pagpupulong na ito, maaaring walang alam na susubukan ng tagapagpatupad ng batas ng militar o mga tagatugon sa emergency na i-resuscitate ang iyong anak na labag sa iyong mga ninanais. [Ang Module 3, Mga Benepisyo sa Kalusugan](#), ay naglalaman ng detalyadong impormasyon tungkol sa pangangalaga sa hospisyo at pangmatagalan.

Para sa Higit Pang Impormasyon

Basahin o i-download ang iba pang mga module ng Tool Kit para sa Magulang na ito sa www.militaryhomefront.dod.mil/tf/efmp/toolbox.

- [Module 1, Kapanganakan hanggang sa Edad na Tatlo](#)
- [Module 2, Espesyal na Edukasyon](#)
- [Module 3, Mga Benepisyo sa Kalusugan](#)
- [Module 5, Pagtataguyod para sa Iyong Anak](#)
- [Module 6, Mga Mapagkukunan at Suporta](#)

Para sa higit pang impormasyon tungkol sa mga pagkukusa, pagiging tagapangalaga, at Mga Trust ng Mga Espesyal na Pangangailangan, makipag-ugnay sa STOMP sa (800) 5-PARENT.

Habang ang mga anak ng mga retirado ay karapat-dapat pa rin sa pangangalaga sa kalusugan sa ilalim ng TRICARE, kasalukuyan silang hindi karapat-dapat sa Pagpipilian sa Kalusugan ng Pinalawak na Pangangalaga (Extended Care Health Option (ECHO) o mga benepisyo ng Pangangalaga ng alusugan ng ECHO. Nakalaan ang mga benepisyong ito para sa mga miyembro ng serbisyo ng aktibong tungkulin, at mga miyembro ng National Guard and Reserve na -activate para sa mahigit sa tatlong araw bilang suporta sa posibilidad o pagkukusang pinondohan ng federal.

Panimula

Panimula sa Module 5

Kapag marami ka nang nagawa upang tulungan ang iyong anak, na tumutuklas na mayroon ka pang isa pang trabahong gagawin ay maaaring nakakapanghina ng loob. Maaaring talagang totoo ito para sa mga magulang ng militar na nakaraos na sa madadalas na paghihiwalay at paglipat. Maaaring hindi mo ito nalalaman, ngunit malamang na nagtataguyod ka na para sa iyong anak. Ang pagtataguyod ay pagkatuto tungkol sa iyong anak at kanyang kundisyon, na sinusubaybayan ang mga talaan at pagkakatugma, at pagtitiyak na nakakatanggap ang iyong anak ng pangangalaga sa kalusugan at edukasyon kung saan siya karapat-dapat.

Tandaan na habang nagtataguyod ka para sa iyong anak na walang perpektong magulang. Ang mga pagpupulong ay nakakaligtaan minsan at nawawala ang mga papel. Makipag-usap sa iba pang mga magulang, ngunit magtiwala sa iyong sarili. Ang pagpapanatili ng positibong pananaw ay maaaring isang hamon kapag pagod at bigo ka. Unawain na hindi karapat-dapat ang iyong anak sa bawat pamamagitan na maaaring kapaki-pakinabang sa kanya, at ang mga propesyunal sa pangangalaga sa kalusugan at edukasyon kung saan ka nakikipag-ugnay ay makakatulong na lumikha ng mga positibong resulta para sa iyong anak.

Mabisang Pakikipag-ugnay

Kung sakali man na nakikipag-ugnay ka sa provider ng pangangalaga sa kalusugan ng iyong anak o sa system ng paaralan, ang mabisang pakikipag-ugnay ay ang batayan ng matagumpay na pagtataguyod Magsalitag nang malinaw, ngumiti kung kaya mo, at tandaang ang kaaya-ayang asal ay higit na produktibo kaysa sa negatibo.

Manatiling Mahinahon, Makipag-ugnay nang Malinaw

Kabilang sa mabuting pakikipag-ugnay ang direktang pagtingin sa mata, matatag at maayos na boses, at bukas na body language. Kapag nakikipag-ugnay sa mga propesyunal na medikal at tauhan ng paaralan, pansinin ang mga emosyon. Maaaring balisa ka o nag-aalala. Panatilihin positibo ang iyong asal hangga't kaya mo. Kung kaaya-aya kang kasama sa trabaho, hindi ka lamang makakakuha ng higit na mga tao sa iyong paraan ng pag-iisip, ngunit magiging mas mabuti ang iyong pakiramdam tungkol sa iyong sarili. Mayroong pagkakaiba sa pagitan ng pagiging magalang sa isang tao at pagsang-ayon sa kanila. Ang pananatiling mahinahon, kaaya-aya, at nakatuon ay maaaring isang hamon para sa mga magulang na nagsisikap sa ngalan ng kanilang anak.

Kung hindi ka nakakaunawa o sumasang-ayon sa kung ano ang sinabi ng isang tao, magalang na magtanong, “Nauunawaan ba kitang sinabi mo na _____?” Mapapalinaw nito ang hindi pagkakaunawaan nang maaga o makatulong na tumukoy ng lugar ng hindi pagsang-ayon. Huwag mahiyang magtanong para sa karagdagang

Kung posible, ituon ang iyong liham sa isang tukoy na recipient, sa halip na "Para sa Kinauukulan." Maaaring mangangailangan ito ng ilang mga tawag sa telepono bago ang inaasahang oras.

paliwanag. Trabaho ng isang magulang na unawain hangga't maaari ang tungkol sa edukasyon at medikal na kundisyon ng kanyang anak. Maghanap ng parehong pang-unawa at tiyaking alam ng iba pa na sinusubukan mong unawain ang kanilang pananaw. Pasalamatang mga iyong naging matulungin.

Sa kabila ng kabiguan at galit na maaaring maramdaman mo kung ang isang sitwasyong kaugnay sa iyong anak ay hindi nalutas tulad nang iyong inasahan, manatiling mahinahon. Hindi mo ninanais na makitang hindi makatuwiran, paiba-iba, o pabagu-bago. Ang silakbo ng galit ay magpapahina ng iyong kredibilidad at gayundin ang iyong kakayahang tumuon.

Pagsulat ng Liham

Maaaring kakailanganin mong sumulat ng liham para sa ilang mga dahilan, katulad ng upang humiling ng mga kopya ng mga talaan ng paaralan, upang humiling ng isang pagpupulong, o upang isadokumento ang isang problema. Ang ilang mga tao ay napakaginhawa sa pagsusulat, ngunit kung ikaw ay hindi, makakatulong sa iyo ang sumusunod na mga tip upang sumulat ng isang mabisang liham:

- gumamit ng malinaw, pang-araw-araw na wika
- panatilihin itong maiksi
- isaad ang iyong layunin sa unang talata
- ipaliwanag kung anong pagkilos ang gusto mong makita
- magalang na wakasan ang liham
- magsama ng impormasyon sa pakikipag-ugnay

Tandaan na sa sandaling naipadala na ang liham, hindi mo na ito muling makukuha. Kung isusulat mo ang liham kapag galit ka, maghintay ng ilang mga raw bago ipadala ito. Maaaring makatuwiran kang nababalisa, ngunit ang pagpapahayag ng iyong galit ay maaaring makasira sa iyong layunin (hal., pagpapatuloy ng edukasyon ng iyong anak o pagtitiyak ng naaangkop na pangangalaga sa kalusugan).

Kung hindi ka makakatanggap ng tugon pagkatapos ng dalawang linggo, sumulat muli at magsama ng kopya ng unang liham. Kung hindi nagdadala ng tugon ang liham na ito, pumunta nang mas mataas sa chain ng kautusan.

Pagiging nasa Ayos

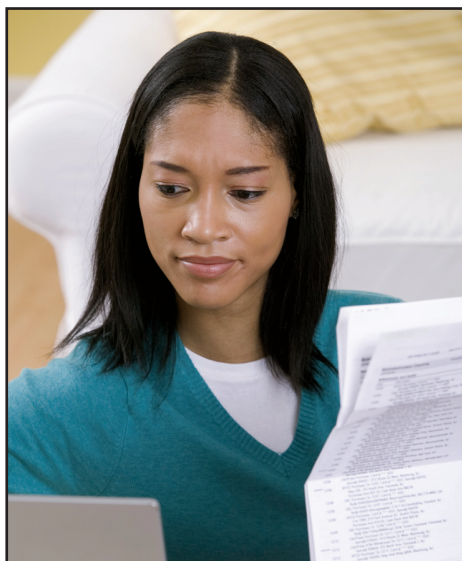
Ang pagtugon sa mga ahensya ng pangangalaga sa kalusugan at mga system ng paaralan ay bumubuo ng maraming papel. Upang higit na gawing kumplikado ang mga bagay, lumilipat ang mga pamilya ng militar bawat ilang mga taon na nangangahulugan na dapat na madalas mong kontrolin ang bagong system ng paaralan. Nagdadala ang bawat paglipat ng posibilidad ngnawawalang papeles. Mangangailangan ka ng system para sa pag-aayos ng mga papel na ito dahil ito ay kritikal na bahagi ng epektibong pagtataguyod para sa iyong anak.

Isang mapagsaalang-alang na aktibidad ang pagtataguyod. Isang aktibo at emosyonal na aktibidad ang pagiging magulang. Maaaring mahirap ang pagsasama ng dalawa. Kapag nagawa nang maayos, ang mga magulang na edukado, nasa ayos, at mapagmahal ay magiging mga kahanga-hangang tagapagtaguyod.

Para sa mga may kaunting papel lamang, maaaring isa itong simpleng folder na pagtataguan ng mga sulat mula sa paaralan. Ang iba ay maaaring mayroong maramihang binder. Sa mahusay na inayos na mga talaan, higit na kampante ka sa mga pulong patungkol sa kalusugan o edukasyon ng iyong anak.

Bago mo umpisahan ang pag-aayos sa mga file na ito, pag-isipan ang mga pangangailangan ng iyong anak. Ang mga ito ba ay pisikal o pang-edukasyon? Ilang ahensya ang may mga indibidwal na talaan para sa iyong anak? Gumawa ng listahan ng mga tao at mga ahensya kung kanino at saan makikipag-ugnayan para sa mga talaan kung kinakailangan. Kung may anak kang nangangailangan ng espesyal na edukasyon at pati na rin madalas na pangangailangang medikal, pag-isipan ang pagsisimula ng mga file sa dalawang hiwalay na binder: medikal at pang-edukasyon.

Ang Talaan sa Pagsasaayos ng Espesyal na Pangangalaga (Special Care Organizational Record)

Ang DoD na Talaan sa Pagsasaayos ng Espesyal na Pangangalaga (Special Care Organizational Record o SCOR) para sa mga Batang may Espesyal na Pangangailangan sa Pangangalaga sa Kalusugan ay isang tool para sa mga caregiver, na nagbibigay ng isang sentral na repositoryo para sa pagtatala at pagsubaybay ng impormasyon tungkol sa kasalukuyang pangangailangan pangsuporta at pangkalusugan ng mga miyembro ng kanilang pamilya. Magagamit ng mga pamilya ang kanilang SCOR sa maraming paraan:

- susubaybayan ang mga pagbabago sa mga gamot at paggagamot
- ilista ang mga numero ng telepono para sa mga provider ng pangangalaga sa kalusugan at mga samahan ng komunidad
- maghanda para sa mga appointment
- mag-file ng impormasyon tungkol sa kasaysayan ng kalusugan
- magbahagi ng impormasyon sa mga pangunahing doktor sa pangangalaga, nurse sa paaralan, kawani ng day care, at iba pang mga caregiver

Ang bawat SCOR ay nakaakma para sa natatanging pangangailangan ng miyembro ng pamilya na may espesyal na pangangailangan Halimbawa, kasama sa SCOR ang mga seksyon para sa mga kopya ng mga papel na Naka-indibidwal na Plano sa Serbisyo ng Pamilya (Individualized Family Service Plan o IFSP) o Naka-indibidwal na Programa ng Edukasyon (Individualized Education Program o IEP). Makaka-order ang mga pamilyang militar ng hard copy ng SCOR para sa mga

Ang matitibay na ugnayan sa mga provider ng healthcare at sa school system ay mahalaga sa iyo at sa iyong anak. Ang paglikha at pagpapanatili ng mabubuting ugnayan ay nakakabenepisyo sa lahat.

Ang log ng telepono ay mahalagang bahagi ng iyong file. Sa log ng telepono mo itatago ang mga note patungkol sa kung kailan at kanino ka nakipag-usap tungkol sa mga appointment at saklaw ng healthcare. Ang mga kaunting note na isinulat ay makakatulong sa iyo na magtago ng tumpak na talaan.

Batang may Espesyal na Pangangailangan sa Pangangalaga ng Kalusugan mula sa Military OneSource o sa pagtawag sa (800) 342-9647. May kasama ring CD ang hard copy ng SCOR na mayroong mga file ng SCOR at *Tool Kit ng DoD Mga Magulang ng may Espesyal na Pangangailangan*. Ang SCOR ay nasa isang may propesyunal na disenyo na binder na may mga bulsa para sa mga card na pangnegosyo, resibo, at iba pang mahahalagang item. Maaari mo ring ma-download ang isang kopya ng SCOR mula sa MilitaryHOMEFRONT sa www.militaryhomefront.dod.mil/tf/toolsforfamilies/scor.

Makakatulong sa iyo ang pagtago ng mga nakaayos na talaan upang mas maging epektibo kang tagapagtaguyod.

Mga Medikal na Talaan

Maaaring hingin ang mga medikal na talaan mula sa sa pasilidad sa paggagamot ng militar (military treatment facility o MTF). Ang unang kopya ay dapat na ibigay nang libre. Ang patakaran para sa pagtanggap ng mga kopya ng mga talaan ay nag-iiba-iba sa bawat isa sa mga pasilidad, ngunit palagi nitong ginagawa ang iyong kahilingan para sa mga talaan nang pasulat. Maaaring paghintayin ka nang hanggang anim na linggo bago mo matanggap ang mga kopya ng iyong mga talaan.

File na Pang-edukasyon

Dapat na naglalaman ng kasaysayan ng edukasyon ng iyong anak ang file na Pang-edukasyon. *Module 2, Espesyal na Edukasyon*, naglalaman ng halimbawang liham para sa paghiling ng mga talaang pang-edukasyon ng iyong anak. Maaari mong naisin na magsimula ng talaan ng mga larawan ng iyong anak sa isang binder, sa pamamagitan ng pagdaragdag ng larawan sa paaralan para sa bawat taon. Kapag lumilikha ng file, isaalang-alang ang mga sumusunod na seksyon para sa pag-aayos ng impormasyon:

- log ng telepono
- pagtatasa/pagsusuri
- Naka-indibidwal na Programa ng Edukasyon (Individualized Education Program o IEP)
- mga ulat ng disiplina
- mga card ng ulat/mga ulat ng interim
- pakikipag-ugnay sa system ng paaralan
- pakikipag-ugnay mula sa system ng paaralan
- mga talaan sa imunisayson at kalusugan
- impormasyon sa pakikipag-ugnay para sa mga provider ng serbisyo at ahensya

Huwag kalilimutan na magtago ng mga kopya ng lahat ng iyong mga liham sa paaralan at ilaga ang mga ito sa iyong file. Isaalang-alang na gumamit ng sertipikadong mail kapag nakikipag-ugnay sa system ng paaralan upang hindi na magkaroon ng tanong patungkol sa kung natanggap o kung kailan natanggap ng paaralan ang iyong mail. Huwag balewalain ang halaga ng tumpak na log ng telepono. Mag-follow up ng mahahalagang pag-uusap gamit ang isang tala na nagpapasalamat sa kawani ng paaralan sa pakikipag-usap sa iyo. Halimbawa, “Salamat sa pakikipag-usap sa akin ngayong araw tungkol sa edukasyon ng aking anak na babae. Nauunawaan ko na sumang-ayon ka na (lagyan/baguhin) sa o bago mag-(petsa). Mangyaring ipaalam sa akin kung hindi tumpak ang aking pag-unawa.” Itago ang iyong mga tala mula sa mga pagpupulong na IEP sa file na ito, pati na rin ang anumang mga papel o slip ng pagsususpende mula sa paaralan. Itago ang lahat ng mga dokumento na nakaayos ng magkakasunod ayon sa petsa.

Medikal na Pagtataguyod

Habang nag-a-adjust ka sa balita na mayroong pisikal o pang-edukasyon na diagnosis ang iyong anak, maaaring makaramdam ka ng panlulumo. Maraming magulang ang tumutugon sa pamamagitan ng paag-aral ng lahat ng kaya nila tungkol sa kapansanan ng kanilang anak. Makipag-usap sa provider ng pangangalaga sa kalusugan ng iyong anak at sa ibang mga propesyunal na nakakakilala sa iyong anak. Isulat ang mga tanong kahit kailan mo man ito maisip, pagkatapos ay itanong ang mga ito sa susunod na appointment. Makakatulong sa iyo ang pag-unawa sa kundisyon ng iyong anak upang malaman mo kung ano ang aasahan.

Maaaring mas mapapanatag ka sa pag-aaral ng lahat ng kaya mo, ngunit huwag sanang manlumo sa mga bagong impormasyon. Magdahan-dahan sa pag-adjust sa emosyonal na epekto ng isang bagong diagnosis. Alalahanin na ang diagnosis ay hindi mismong tumutukoy sa iyong anak.

Pagkuha ng Referral na Iyong Kailangan

Maaaring mangailangan ka ng referral para sa isang partikular na therapy o para sa espesyal na kagamitan para sa iyong anak. Huwag ipagpalagay na epektibong makakapagsulat ng hiling ang iyong provider ng pangangalaga sa kalusugan nang mag-isa. Ang malapitang pakikipagtulungan sa provider ng pangangalaga sa kalusugan ng iyong anak upang sumulat ng referral ay makakatulong na matiyak ang pag-apruba sa iyong referral.

Ikaw at ang iyong provider ng pangangalaga sa kalusugan ay maaaring humiling ng kagamitin o partikular na therapy na kailangan ng iyong anak. Halimbawa, kung kailangan mo ng matibay na kagamitan para sa iyong anak, makipagtulungan sa iyong provider ng pangangalaga sa kalusugan upang makasulat ng mabusisi at kumpletong paglalarawan kung paano mababawasan ng kagamitan ang mga depekto sa katawan na sanhi ng kapansanan.

Sa iyong log ng telepono, isama ang petsa, isang paglalarawan ng napag-usapan, at ang pangalan ng taong iyong nakausap.

Mag-post ng paglalarawan ng iyong problema sa HOMEFRONT-Connections at tingnan kung paano hinarap ng ibang mga pamilya ang katulad na sitwasyon.

Pag-apela sa mga Pagpapasya ng TRICARE

Kung ang isang aplikasyon para sa Pagpipilian sa Kalusugan ng Pinawalak na Pangangalaga (Extended Care Health Option o ECHO) o Pangangalaga ng Kalusugan sa Tahanan ng ECHO (ECHO Home Health Care o EHHC) ay natanggihan, kasama sa sulat ng pagtanggap ang mga partikular na impormasyon na kailangan mo upang malaman ang pagiging karapat-dapat para sa pag-apela. Kung karapat-dapat, kasama rin ang impormasyon kung saan ipapadala ang sulat ng pag-apela at ang mga limitasyon sa oras. Iba-iba ang mga proseso ng apela depende sa dahilan ng pagtanggap. Kahit na nakasaad sa sulat na hindi karapat-dapat para sa pag-apela ang pagpapasya, maaaring mong naisin na pag-usapan pa rin ito. Ipinapahagay ba ng sulat ang dahilan para sa pagtanggap? Tumpak ba ito? Maipapaliwanag ba nang mas malinaw sa TRICARE ang kalagayan ng iyong anak? Tanungin ang pangrehiyon na kontraktor ng TRICARE kung bakit ka natanggihan.

Matutulungan ka ng iyong pangrehiyon na kontraktor ng TRICARE sa iyong mga apela. Maaari ka ring makipag-ugnay sa Tagapag-ugnay sa Pagpapayo at Tulong (Beneficiary Counseling and Assistance Coordinator o BCAC) sa pangrehiyon na tanggapan ng TRICARE o sa iyong installation MTF. Para sa higit pang impormasyon, bisitahin ang www.tricare.mil.

Mga Serbisyo ng Maagang Pamamagitan

May karapatang-legal ang mga pamilya kapag sumali sila sa ibinibigay na Mga Serbisyo para sa Maagang Pamamagitan (Early Intervention Services o EIS) nang ayon sa Batas sa Edukasyon ng Mga Indibidwal na Mayroong Mga Kapansanan (Individuals with Disabilities Education Act o IDEA). Ang mga pansanggalang na pamamaraan at ang mga karapatan sa tamang proseso na ito ay sinadya upang maprotektahan ang mga interes ng mga pamilya at ang mga batang may espesyal na pangangailangan, pati na rin ang mga system ng maagang pamamagitan. Ang mga pansanggalang na pamamaraan ay hindi isang hiwalay na system, ngunit bahagi ng probisyon ng EIS. Ang bawat karapatan at pansanggalang ay nakaugnay sa karanasan ng iyong pamilya sa EIS at ipinabatid ang mga prinsipyo ng batas para sa mga tungkulin ng mga pamilya bilang mga nakaalam na miyembro ng koponan ng maagang pamamagitan. Kasama ang mga sumusunod na karapatan sa iyong mga pansanggalang na pamamaraan:

- **Karapatan sa pagiging kumpendensyal at sa paglabas ng impormasyon.** Ang programa sa maagang pamamagitan ay hindi makakapagbahagi ng impormasyong kaugnay mo at ng iyong anak sa kahit kanino, maliban kung ibinigay mo ang iyong pahintulot. Bilang karagdagan, kailangan ang iyong pahintulot para sa programa ng maagang pamamagitan upang makakuha ng impormasyon at mga talaan mula sa iba pang mga programa at mga propesyunal.
- **Karapatang suriin ang mga talaan.** Mayroon kang karapatang tingnan ang kahit ano sa mga talaan sa programa ng maagang pamamagitan tungkol sa iyo at sa iyong anak.
- **Karapatan sa paunang nakasulat na notice.** Dapat kang makatanggap ng nakasulat na notice, nang maaga, sa tuwing ipapanukala ng EIS na umpisahan o baguhin ang anumang mga serbisyo.

Kapag kailangan mo ng paliwanag sa impormasyon na ibinigay ng mga provider ng pangangalaga sa kalusugan at mga propesyunal, huwag mag-atubiling magtanong ng kahit ano upang matiyak na nauunawaan mo ang impormasyon.

- **Karapatang maunawaan.** Mayroon kang karapatang maunawaan ang impormasyon tungkol sa lahat ng mga aktibidad ng EIS at mga nakasulat na talaan. Magbibigay ang programa ng maagang pamamagitan ng impormasyon sa isa pang wika o paraan ng pakikipag-ugnayan, kung posible man, upang maging isa kang nakakaalam na miyembro ng koponan.
- **Karapatang tumanggap o tumanggi.** Boluntaryo ang lahat ng EIS. Bago ang pagsusuri o mga serbisyo, hihingin sa iyong ibigay ang iyong pahintulot nang pasulat. Maaari mong tanggapin o tanggihan ang anumang o ang lahat ng EIS. Kung hindi mo pipiliing lumahok sa isang serbisyo, hindi ito makakaapekto sa mga serbisyong pipiliin mong tanggapin.
- **Karapatang hindi sumang-ayon.** Mayroon kang karapatang hindi sumang-ayon tungkol sa anumang aspeto ng EIS na natatanggap ng iyong anak at pamilya. Mayroon ka ding karapatan sa napapanahong resolusyon ng iyong mga reklamo.
- **Karapatan sa mga pinapatuloy na serbisyo sa panahon ng pagtatalo.** Patuloy ka at iyong anak na makakatanggap ng EIS na kasalukuyang ibinibigay sa panahon ng anumang uri ng resolusyon ng pagtatalo.

Minsan, magkaiba ang mga ideya ng mga magulang at mga provider tungkol sa EIS ng isang bata. Kung magkaroon ka ng alalahanin o tanong, agaran itong pag-usapan kasama ang iyong coordinator o provider ng serbisyo. Maaari kang humingi ng pagpupulong na pang-IFSP anumang oras upang makipag-usap tungkol sa kung ano ang napapakinabangan o kung anumang ang dapat baguhin. Malulutas ang karamihan ng di-pagkakaunawaan sa pag-uusap nang masinsinan.

Kapag nagpatuloy ang isang di-pagkakaunawaan, ang lahat ng mga estado at nasasakop ng batas, pari na rin ang mga programang

Mga Serbisyo sa Pamamagitan sa Edukasyon at Pag-develop (Educational and Developmental Intervention Services o EDIS), ay may proseso sa paglunas ng mga pagtatalo o paraan ng tamang proseso. Pangkalahatan na inaalok ang pagpapagitna bilang isang boluntaryong unang hakbang upang matulungan ka at ng programa ng maagang pamamagitan na makakamit ng isang kasunduan na ikasisiya ninyo pareho. Kapag hindi nagtagumpay ang mga impormal na pag-uusap, maaari kang magsumite ng nasusulat ng kahilingan para sa isang pagdinig sa tamang proseso. Para sa mga partikular na impormasyon tungkol sa estado ng mga pansanggalang na pamamaraan ng EIS at mga pamamaraan sa tamang proseso, pumunta sa www.nectac.org/topics/prosafe/stateonlinec.asp.

Para sa impormasyon tungkol sa mga militar na pansanggalang na pamamaraan ng EDIS EIS at mga pamamaraan sa tamang proseso bumisita sa www.edis.army.mil/safeguards.htm.

Bisitahin ang www.militaryinstallations.dod.mil, para sa partikular na impormasyon tungkol sa iyong lokal na programang EDIS.

Iwasan ang pagsulat nang direkta sa iyong mga orihinal na dokumento dahil maaari mong kailanganin ang mga ito para sa mga opisyal na gawain sa hinaharap, maaari bilang mga patunay sa isang pagdinig sa tamang proseso. Sa halip, gumamit ng mga stick on note para sa iyong mga komento.

Ang ilang bata na hindi kwalipikado para sa espesyal na edukasyon sa ilalim ng Act sa Edukasyon ng Mga Indibidwal na Mayroong Mga Kapansanan ay maaaring maging kwalipikado para sa tulong sa ilalim ng Seksyon 504.

Pagtataguyod na Pang-edukasyon

Mahalagang mabatid ang pagsasabatas na makakaapekto kung paano pag-aaralin ang mga anak mong may espesyal na pangangailangan.

Pagsasabatas

Nagbibigay ang [Module 2, Espesyalna Edukasyon](#), ng detalyadong impormasyon tungkol sa IDEA, ang gumagabay na pagsasabatas sa espesyal na edukasyon para sa mga system ng paaralan sa buong Estados Unidos, ang mga teritoryo nito, at mga paaralan ng DoD. Tinitiyak ng IDEA na may access ang lahat ng mga batang may mga espesyal na pangangailangan sa isang libre at naaangkop na pampublikong edukasyon (free and appropriate public education o FAPE), tinitiyak na pinoprotektahan ang mga karapatan ng bata at ng mga magulang ng bata, at tinitiyak na mayroon ang mga guro at magulang ng mga kinakailangang gamit upang tulungan ang batang makamit ang kanyang mga layunin sa edukasyon at upang tasahin ang pag-unlad ng bata.

Ang Seksyon 504 ng Batas ng Rehabilitasyon ay isang batas ng karapatang sibil na nagpoprotekta sa mga kwalipikadong indibidwal mula sa diskriminasyon batay sa kanilang kapansanan. Binabawalan nito ang mga samahan at empleyado na hindi ibilang o itanggi sa mga indibidwal na may kapansanan ang patas na pagkakataong makatanggap ng mga benepisyo at serbisyo ng programa. Nalalapat ang batas ng mga pangangailangang walang diskriminasyon sa mga pampublikong paaralan pati na rin sa mga pinamamasukan o mga samahan na tumatanggap ng tulong-pinansyal mula sa mga federal na departamento o mga ahensya. Kasama sa mga samahan at mga pinamamasukan na ito ang maraming ospital, tahanan sa pangangalaga, center sa pangangalaga ng pag-iisip, at programa para sa serbisyong-pantao.

Sa ilalim ng batas na ito, ang mga indibidwal na may kapansanan ay natutukoy tulad ng sumusunod:

- mga taong may kapansanan sa pangangatawan o pag-iisip na malaki-laki ang paglilimita sa isa o higit pang mga pangunahing aktibidad sa buhay.
- mga taong may kasaysayan ng, o mga tinuturing na may kapansanan sa pangangatawan o pag-iisip na malaki-laki ang paglilimita sa isa o higit pang mga pangunahing aktibidad sa buhay. Kinabibilangan ang malalaking aktibidad ng buhay ng pag-aalaga sa sarili, paglalakad, pagtingin at pagdinig, pagsasalita, paghinga, pagtatrabaho, pagsasagawa ng mga manu-manong gawain, at pagkatuto.

Dahil mas malawak ang kahulugan ng kapansanan sa Seksyon 504 kaysa sa depeniyon nito sa IDEA, may ilang bata na hindi kwalipikado sa espesyal na edukasyon sa ilalim ng IDEA ang maaaring kwalipikado para sa espesyal na tulong sa ilalim ng Seksyon 504. Kapaki-pakinabang ito lalo na sa mga batang may hindi nakikitang mga kundisyon, gaya ng mga kapansanan sa pagkatuto o Karamdamang Kulang sa Atensyon at Sobrang Kalikutan (Attention Deficit Hyperactivity Disorder). Para sa higit pang impormasyon tungkol sa Seksyon 504 ng Act ng Rehabilitasyon pumunta sa www.militaryhomefront.dod.mil/tf/efmp.

Ang Act para sa mga taga-America na may mga Kapansanan (Americans with Disabilities Act o ADA) ay nagbibigay ng proteksyon ng mga karapatang sibil sa mga indibidwal na may mga kapansanan na hawig sa mga ibinibigay sa mga indibidwal batay sa lahi, kulay, kasarian, pinanggalingang bansa, edad, at relihiyon. Ginagarantiya nito ang patas na pagkakataon sa mga indibidwal na may mga kapansanan sa mga pampublikong panuluyan, sa trabaho, transportasyon, mga serbisyo ng estado at lokal na pamahalaan, at mga telekomunikasyon. Para

sa mas higit pang impormasyon tungkol sa ADA, bisitahin ang www.militaryhomefront.dod.mil/tf/cfmp.

Directive 1020.1 ng Department of Defense (DoD), “Walang diskriminasyon Batay sa Balakid sa mga Programa at mga Aktibidad na Tinutulungan o Pinangangasiwaan ng Department of Defense,” ay nagbabawal sa diskriminasyon batay sa kapansanan sa mga programa at mga aktibidad na tumatanggap ng federal na pondo sa pamamagitan ng DoD. Para sa higit na impormasyon tungkol sa Directive na ito, pumunta sa www.dtic.mil.

Para sa karagdagang impormasyon o tulong, makipag-ugnay sa Ahensya ng Proteksyon at Pagtataguyod sa iyong estado. Nililista ng Network ng Mga Pambansang Karapatan sa Pagkakaroon ng Kapansanan ang mga ahensya ng estado sa www.napas.org.

Ang System ng Paaralan

Ang isa sa mga pangunahing prinsipyo ng IDEA ay dapat nasa lugar na ang mga pansanggalang na pamamaraan upang matiyak na protektado ang mga karapatan ng mga bata at kanilang mga magulang at may mga malinaw na hakbang sa kaso ng mga di-pagkakaunawaan patungkol sa pagsusuri, pagiging karapat-dapat at programa ng alituntunin ng bata. Bilang isang magulang, may karapatan ka na maging isang ganap na kasaling miyembro ng koponan ng paaralan sa kabuuan ng proseso ng espesyal na edukasyon. Minsan, nakakalito at nakakainis ang proseso para sa mga pamilya. Hinihimok ka na gampanan ang isang aktibong tungkulin sa edukasyon ng iyong anak at alamin ang iyong mga karapatan sa loob ng proseso ng espesyal na edukasyon.

Magandang ideya na basahin at maging pamilyar sa mga resulta ng anumang pagsusuri nang matagal pa bago ang pagpupulong na IEP. Hindi mo dapat asahan na mabasa at maunawaan ang mga masalimuot na mga pagtatasa kasabay ng pagtatangkang maging may kabuluhan na kalahok sa isang pagpupulong.

Mga Tungkulin ng Magulang

Ang iyong mga karapatan bilang magulang ay may kaakibat na mga tungkulin. Sa pagiging aktibo sa pakikisali sa proseso ng pagplaplano ng edukasyon, matitiyak mo na makatatanggap ang iyong anak ng mga serbisyo na kailangan niya upang magtagumpay sa paaralan at sa tahanan. Bilang magulang, dapat kang:

- sumali sa mga pagpupulong patungkol sa iyong anak at maging handa na pag-usapan ang mga isyung mahahalaga
- magtanong upang matiyak na nauunawaan mo kung ano ang nangyayari
- magbigay ng lahat ng mga kaugnay na impormasyon para sa pagplaplano at pagpapaunlad ng programa
- magbigay-alam ng anumang pagbabago sa buhay ng iyong anak sa mga tauhan ng paaralan, positibo at maging negatibo man, kasama ang mga nasusukat na pag-unlad, mga pagbabago sa kalusugan at medikasyon, at mga paghihirap na nararanasan ng iyong anak
- magtuto ng sarili patungkol sa mga alituntunin at regulasyon na sumasakop sa mga serbisyo ng espesyal na edukasyon

Kung mayroon kang anumang alalahanin kaugnay ng programa ng espesyal na edukasyon ng iyong anak, o sa ilang pagkakataon ay hindi ka sang-ayon sa isang rekomendasyon ng paaralan, may ilang pagpipilian na umiiral upang alalayan kang makipagtulungan sa paaralan nang

Bilang aktibong miyembro ng koponan ng espesyal na edukasyon ng iyong anak, may boses ka sa paghubog ng kanyang Naangkop na Programang ng Edukasyon. Para sa higit pang impormasyon, mag-refer sa Module 2, *Espesyal na Edukasyon*.

mas epektibo upang makakamit ng resolusyon. Ang unang hakbang ay ang pakikipag-usap sa regular o espesyal na edukasyon na guro ng iyong anak. Available rin ang administrator ng paaralan na tumulong sa pagresolba ng mga isyu sa antas ng paaralan. Madalas na pinakamadali kung mareresolba ang anumang alalahanin sa pinaka-hindi pormal na setting. Kasama ang mga sumusunod sa mga diskarte sa pagtulong sa iyo sa paghanap ng maagang resolusyon bago pa humantong sa mga mas pormal na hakbang sa proseso ng pagtatalo:

- **Lsaayos ang iyong mga naiisip.** Bago pumunta sa isang pagpupulong, tanungin ang iyong sarili tungkol sa pangkalahatang-ideya. Ano ang aking pananaw o punto-de-bista tungkol sa aktwal na alalahanin o potensyal na pagtatalo? Paano makakaapekto ang alalahanin o pagtatalo na ito sa aking anak? Ano ang maaaring gawin na magpapabuti sa sitwayson? Paano ko lilinawin ang mga punto ng pagsang-ayon at hindi pagsang-ayon?
- **Lsangalang-alang ang pananaw ng kabilang panig.** Makinig nang mabuti at subukang isaalang-alang ang sitwasyon mula sa guro o sa pananaw ng paaralan. Bigyan sila ng pagkakataong ipaliwanag ang kanilang posisyon at tiyaking mauunawaan mo kung ano ang ang kanilang sinasabi. Ano ang nagdudulot sa paaralan o guro na mapunta sa posisyong ito? Ano ang humahadlang sa pagkamit ng resolusyon?
- **Lbilangkas muli ang mga isyu.** Tanungin ang iyong sarili kung paano mo muling ipapahayag ang problema sa paraang hindi nagbibintang. Paano magiging mas madaling pamahalaan ang isyung ito? Paano pagbabahagian ng lahat ang tungkulin at kredito para sa tagumpay?

Paglutas sa Problema

Kapag ang pamilya at paaralan ay hindi sang-ayon sa ibang isyu na nakakaapekto sa edukasyon ng bata, mahalaga na pag-usapan ng dalawang panig ang kanilang mga alalahanin at subukang makipagkompromiso. Mayroong ibang impormal na pamamaraan na maaaring gamitin ng mga magulang at kawani ng paaralan upang makatulong sa pagresolba ng alalahanin. Ang unang pagpipilian ay upang suriin ang IEP ng bata at ang pangalawa ay ang magsagawa ng pinadaling pagpupulong na IEP.

Impormal na Paglunas sa Problema

Naka-indibidwal na Edukasyon Review ng Programa

Kung may mga alalahanin ka tungkol sa rate ng pag-unlad ng iyong anak, mga serbisyong ibinibigay, o ang pagsasalugar ng iyong anak sa edukasyon, may karapatan kang humiling ng pagpupulong na IEP anumang oras. Sa pagpupulong na ito, maaari mong talakayin ang iyong mga alalahanin kasama ang paaralan, bilang mga nagtutulungang miyembro ng koponan ng IEP, magtutungan patungo sa isang solusyon na sang-ayon sa bawat isa.

Ang solusyon na nakamit sa isang pagpupulong na IEP na pagsusuri ay hindi kinakailangan na maging permanente. Hindi bihira para sa mga koponan ng IEP sumang-ayon sa isang panandaliang kompromiso, gaya ng pagsubok sa isang partikular na plano ng pagtuturo o paglulugar sa silid-aralan para sa isang nakatakdang oras. Habang nasa takdang panahon na iyon, makikita mo at ng paaralan

Pinaka-epektibo na magresolba ng anumang alalahanin sa pinaka-hindi pormal na setting hangga't maaari.

kung gaano tinutugunan ng panandaliang kompromiso ang iyong alalahanin. Ang panahon ng pagsubok na ito ay makatutulong sa iyo at sa paaralan na makagawa ng kasunduan na kumportable sa bawat isa at natutugunan pa rin ang pangangailangan ng iyong anak.

Pinadaling Pagpupulong ng Programa ng Naka-indibidwal na Edukasyon

Ang pinadaling pagpupulong na IEP ay ginagamit upang tulungan ang mga koponan ng IEP na makagawa ng mga kasunduan sa pagpapasya ng espesyal na edukasyon. Kasama sa pagpupulong na ito ang walang kinikilingan na facilitator na hindi isang miyembro ng koponan ng IEP, bagkus ay nandoon upang panatilihin ang pagtuon ng pansin ng koponan sa pag-develop ng programa ng bata habang tinutugunan ang mga alalahanin habang sumusulpot ang mga ito. Tumutulong ang facilitator sa pagtataguyod ng komunikasyon sa pagitan ng mga miyembro ng koponan at tumutulong as pagsuporta ng ganap na pakikilahok ng magulang at ng paaralan sa pagtutulong upang makakamit ang isang solusyon sa nakasaad na alalahanin. Hindi nagpapataw ng pagpapasya ang facilitator sa koponan. Kanyang nililinaw ang mga punto ng pagsang-ayon at hindi pagsang-ayon, at nagiging epektibong batayan ng mga kahusayan sa komunikasyon at pagdinig para sa mga miyembro ng koponan. Kapag may mga hindi pagsang-ayon na lumitaw, ikaw at ang paaralan ay hihimukin facilitator na tumingin sa mga bagong pagpipilian. Higit na mahalaga, tinitiyak ng facilitator na walang kinikilingan na ang pagpupulong ay mananatiling nakatuon sa bata.

Kapag naghahanda sa alinmang pagpupulong, mahalaga na pag-isipan kung paano matutugunan ang mga alalahanin. Tanungin ang iyong sarili kung may mga pag-aakala na mukhang hindi angkop sa sitwasyong ito, kung paano ka at ang paaralan makapagtataguyod sa mga layunin at mga prioridad ng bawat isa, at kung anong mga benepisyo para sa iyong anak ang maasahan mo sa pakikipagtulungan sa paaralan bilang kasosyo.

Kung sakali na hindi naresolba ang mga alalahanin sa pamamagitan ng mga impormal na pamamaraan na ito, pwede kang gumawa ng mga karagdagang hakbang para matugunan ang mga iyon, kasama ang pormal na kumperensya, paghiling ng pagpapagitna o pagdinig sa tamang proseso, at pag-file ng reklamo sa estado. Para sa mga pamamaraan sa tamang proseso, makipag-ugnay sa iyong paaralan o sa lokal na ahensya na pang-edukasyon (tanggapan pang-districto). Maaari ka ring makipag-ugnay sa Sentro ng Pagsasanay ng Magulang at Impormasyon (Parent Training and Information o PTI Center) ng iyong estado o sa iyong Sentro ng Pamamaraan ng Magulang ng Komunidad para sa impormasyon sa proseso ng pagresolba ng mga pagtatalo.

Pormal na Paglunas sa Problema

Kumperensya

Nagbibigay ng pagkakataon ang kumperensya na matugunan ang anumang mga isyu o mga alalahanin at kasama sa pangkalahatan ang isang administrator ng paaralan at ang mga guro o provider ng serbisyo ng iyong anak. Ang mga kumperensya na ito at ang ibang mga komunikasyon sa paaralan ay pinaka-produktibo kapag naihahayag ang mga katotohanan na ang mga batayan ng iyong mga alalahanin at ang partikular na lunas na iyong hinahanap. Dapat kang malapitan na makipagtulungan sa mga tauhan ng paaralan upang malinaw na matukoy ang mga punto ng hindi pagsang-ayon at ang mga posibleng solusyon. Kapag ang isang kumperensya ay nagbunga ng mga solusyon na sinang-ayunan ng dalawang panig, maghahanda ng isang memorandum ang paaralan para gawing record na bumabalangkas sa mga hindi pagsang-ayon at pagpapaliwanag kung paanong mahinahong naresolba ang

Nagbibigay-daan ang pagpapagitna sa iyo at sa paaralan na magkaroon ng ganap na kontrol sa mga proseso at pinapahintulutan ka at ang paaralan na makamit ang mga kasunduan na pareho kayong may buong paninindigan.

hindi pagsang-ayon. Kung nabigo ang kumperensya na magbunga ng solusyon na sinang-ayunan ng dalawang panig, sinuman sa inyo ng tahan ng paaralan ang maaaring humiling ng pagpapagitna sa kasulatan, o maaaring magpairal ng isang waiver para sa proseso ng pagpapagitna at humiling ng pormal na pagdinig sa tamang proseso.

Pagpapagitna

Nagbibigay-daan ang pagpapagitna na maresolba ang isang pagtatalo nang walang paglilitis. Kapag ikaw ay pumagitna, mayroon kang dalawang layunin: upang resolbahin ang pagtatalo at upang protektahan ang iyong ugnayan sa sytem ng paaralan. Maaari kang humiling ng pormal na pagpapagitna sa tulong ng isang walang kinikilangan na pangatlong tao upang matulungan ka at ang paaralan na makamit ng pagsang-ayon sa mga pagtatalo patungkol sa mga serbisyo ng espesyal na edukasyon ng iyong anak. Boluntaryo ang pagpapagitna at isinasagawa nang walang gastos sa iyo. Ang mga talakayan na naganap sa panahon ng proseso ng pagpapagitna ay kumpedensyal at hindi maaaring gamitin bilang ebidensya sa anumang hahantungang pagdinig sa tamang proseso o mga pamamaraang sibil.

Hinihimok ng Sentrong Pang-nasional para sa Resolusyon ng Pagtatalo (National Center on Dispute Resolution o CADRE) ang paggamit ng pagpapagitna at iba pang mga diskarte sa pagtutulongan upang maresolba ang hindi pagsang-ayon. Bisitahin ang CADRE sa www.directionservice.org/cadre.

Reklamo ng Tamang Proseso

Ang isang reklamo ng tamang proseso ay isang nasusulat na reklamo na hinain ng isang magulang o isang distrito ng paaralan kasangkot ang anumang bagay na kaugnay sa pagkakakilanlan, pagsusuri, pang-edukasyon na pagsasalugar, o pagbibigay ng isang FAPE sa isang mag-aaral na may kapansanan. Ang mga reklamo ng tamang proseso ay dapat na mahain sa loob ng dalawang taon mula sa bagay na pinagtatalunan, maliban na lang kung nag-set ng ibang limitasyon sa panahon ang estado.

Session ng Resolusyon (Pagpupulong)

Nagbibigay sa iyo ang IDEA ng pagkakataong makipagpulong sa paaralan upang ipaliwanag ang iyong reklamo sa tamang proseso at nagbibigay ng pagkakataon sa paaralan na maresolba ang iyong reklamo. Sa loob ng labinlimang araw sa pagtanggap ng iyong petisyon na paghiling ng tamang proseso (kilala rin bilang notice o reklamo), dapat na magsagawa ng session ng resolusyon ang isang paaralan. Ang session na ito ay isang pagpupulong na kasangkot ka (ang mga magulang), mga kaugnay

Maaaring naisin mo na i-record sa tape ang pagpupulong, lalo na kung wala kang kasama. Kahit na hindi naisaad sa Batas sa Edukasyon ng Mga Indibidwal na may Mga Kapansanan, maraming estado ang may mga regulasyon sa pagre-record sa tape ng mga pagpupulong. Makipag-ugnay sa iyong Center ng Pagsasanay ng Magulang at Impormasyon para sa mga impormasyong partikular sa estado. Kung pinapayagan ng iyong estado ang pag-tape sa mga pagpupulong, dapat mo pa ring i-notify ang distrito ng paaralan, nand advance, para sa iyong mga balak. Pagkatapos na malaman ng paaralan ang balak ng magulang na i-record ang pagpupulong, maaari na ito na ang magdala ng pang-record at tape sa pagpupulong.

na miyembro ng koponan ng espesyal na edukasyon ng iyong anak na may partikular na kaalaman sa mga patotoo na tinukoy sa reklamo, at isang kawatan ng system ng paaralan na may kakayahan na gumawa ng isang pagpapasya patungkol sa iyong petisyon. Ang session ng resolusyon ay dapat maganap maliban na lang kung pareho kayong sumang-ayon ng paaralan sa kasulatan na ipagpaliban ang session ng resolusyon o upang lumahok sa pagpapagitna sa halip na sa session ng resolusyon.

Pagdinig sa Tamang Proseso

Kapag ang pagkukumperensya at pagpapagitna ay nabigo na maresolbahan ang hindi pagsang-ayon na nauugnay sa pagkakakilanlan, pagsusuri, pagsasalugar, IEP, o karapatan sa isang FAPE ng iyong anak, maaari kang humiling ng pagdinig sa tamang proseso.

Reklamo ng Estado

Ang reklamo ng estado ay isang nakasulat na reklamo na maaaring i-file ng anumang samahan o indibidwal na nagpapatang na ang isang distrito ng paaralan sa loob ng estado ay hindi sumunod sa alinman sa isang kailangan sa Bahagi B ng IDEA (ang bahagi na kasama ang lahat ng mga kailangan hinggil sa paghahatid ng mga serbisyo ng espesyal na edukasyon) o ang mga batas o mga regulasyon ng estado sa espesyal na edukasyon. Dapat na mahain ang mga reklamo ng estado sa loob ng isang taon mula nang naparatang na paglabag.

Pagsusuri sa Nakapag-iisang Edukasyon

Kung ikaw, bilang isang magulang ng batang may kapansanan, ay hindi sumasang-ayon sa pagsusuri ng iyong anak, may karapatan kang humiling ng pagsusuri sa nakapag-iisang edukasyon (independent educational evaluation o IEE) na gastos ng publiko. Ang isang IEE ay isang pagsusuri na pinangasiwaan ng isang kwalipikadong tagasuri na hindi pinasusuweldo ng paaralan na may pananagutan sa edukasyon ng iyong anak. Kung tatanungin mo ang isang IEE, ang paaralan ay dapat magbigay sa iyo, bukod sa iba pang bagay, ng impormasyon tungkol sa kung saan maaaring kumuha ng IEE. Naglalaman ang [Module 2, *Espesyal na Edukasyon*](#), ng isang halimbawang Hiling para sa Pagsusuri sa Nakapag-iisang Edukasyon.

Maaaring pagbigyan ng paaralan ang iyong hiling at bayaran ang para sa IEE, o maaari itong magpatawag ng isang pagdinig upang ipakita na angkop ang sarili nitong pagsusuri. Kung sinimulan ng paaralan ang isang pagdinig at ang pinal na pagpapasya ng opisyal sa pagdinig ay angkop ang pagsusuri ng paaralan, mayroon ka pa ring karapatan sa isang IEE ngunit hindi na gastos ng publiko. Kung nakakakuha ka ng independenteng pagsusuri na gastos ng publiko o pribado man, isasangalang-alang ng paaralan ang pagsusuri sa anumang pagpapasya kaugna ng FAPE ng iyong anak. Gayunpaman, ang pagkuha na IEE ay hindi nangangahulugan na dapat gumawa ng pagpapasya ang paaralan na kaalinsunod sa nga natuklasan ng iyong IEE. Dapat na isangalang-alang ng paaralan ang lahat ng available na impormasyon sa paggawa ng pagpapasya na makakaapekto sa pagkakwalipikado, pagsasalugar, IEP, mga serbisyo o FAPE ng iyong anak.

Pagkakansela ng Pagpayag para sa mga Serbisyo

Maaaring tanggalin ng mga magulang, nang sa kanilang panig lamang, ang kanilang mga anak mula sa mga kaugnay na serbisyo ng espesyal na edukasyon sa pamamagitan ng pagkansela ng kanilang pagpayag sa patuloy na pagbibigay ng lahat ng mga serbisyo o ng isang partikular na serbisyo. Dapat na nakasulat ang pagkansela ng magulang sa kanilang pahintulot. Dahil ang paghinto sa mga serbisyo ay isang pagbabago sa pang-edukasyon na pagsasalugar ng isang bata,

Sa pakikipagtulungan sa guro ng silid-aralan, ikaw ay makapagbibigay ng mga mapaghamong pagkakataon sa tahanan na magma-maximize ng antas na makakamit ng iyong anak.

kapag natanggap ng paaralan ang notice ng pagkansela ng pagpayag, dapat na i-notify nila ang mga magulang nang nakasulat bago ihinto ang pagbibigay ng espesyal na edukasyon at mga kaugnay na serbisyo. Aabisuhin ng notice ang mga magulang ng sumusunod:

- pagbabago sa pagsasalugar at mga serbisyo na magreresulta mula sa pagkansela ng pagpayag
- kung naniniwala ang paaralan na ang pagtanggap ng mga serbisyo ay hindi sang-ayon sa magagandang interes ng bata
  - Kung ang mga magulang at ang komite ng espesyal na edukasyon ay sumasang-ayon na ang bata ay bibigyan ng isang FAPE kung hindi natanggap ng bata serbisyo, ang IEP ng isang bata a maaaring baguhin upang tanggalin ang serbisyo.
  - Kung ang mga magulang at ang komite ng espesyal na edukasyon ay dinagkakaunawaan kung ang bata ay bibigyan ng isang FAPE kung hindi natanggap ng bata ang isang partikular na serbisyo, maaaring gamitin ng magulang ang mga pamamaraan ng tamang proseso upang maghanap ng pag-uutos na hindi naaangkop ang serbisyo para sa kanyang anak.
- ang petsa kung kailan wawakasan ng paaralan ang espesyal na edukasyon ng anak at ang mga kaugnay na serbisyo
- ang bata ay maaaring idisiplina bilang isang mag-aaral ng pangkalahatang edukasyon at hindi na masasama sa mga proteksyong pangdisiplina ng IDEA
- pinanghahawakan ng mga magulang ang karapatang humingi ng paunang pagsusuri upang matukoy kung ang bata ay sang batang may kapansanan a nangangailangan ng espesal na edukasyon at mga kaugnay na serbisyo; hindi makakatanggap ng espesyal na edukasyon ang bata at mga kaugnay na serbisyo hanggang sa matukoy ang pagiging karapat-dapat pagkatapos ng kasunod na pagsusuri
- hindi na hahabulin ang paaralan, sa pagpapagitna o pagdinig sa tamang proseso, ang pagkansela ng pagpayag sa mga ibinibigay ng espesyal na edukasyon o mga kaugnay na serbisyo

Pagtulong sa Iyong Anak na Maging Matagumpay sa Pagkatuto

Pumapasok ang mga bata sa paaralan na may likas na pagkamausisa para sa pagkatuto at pagtuklas sa mundo nila. Ang mga karanasan sa pagkatuto ay dapat makahulugan at matatuturan, na tumutulong sa mga bata na gumawa ng mga koneksyon sa pagitan ng mga tinuturo sa kanila at mga nararanasan nila sa buhay. Maaari mong gabayan ang iyong anak sa pagtuklas at pagkatuto mula sa mga karanasan sa edukasyon at paglalapat ng kaalamang ito sa pang-araw-araw na buhay sa labas ng silid-aralan.

Maraming magulang ang nakatuklas na ang mga pagpupulong sa IEP at pagkakwalipikado ay positibo at produktibo, dahil ang mga guro at mga tagaturo ay lubos na nagmamalasakit sa tagumpay ng bawat bata.

Magkaroon ng Aktibong Interes sa Pang-Araw-Araw na Buhay ng Iyong Anak

Mananabik ang iyong anak tuwing siya ay umuwi mula sa paaralan bawat araw. Maglaan ng oras upang makipag-usap sa iyong anak tungkol sa mga karanasan sa paaralan. Ipadama mo na mahalaga ang anumang sasabihin niya. Tanungin ang iyong sarili kung paano matutulungan ang iyong anak na gawing makabuluhan ang mga pang-araw-araw na aktibidad na ito. Magtanong tungkol sa mga aktibidad at hayaan ang iyong anak na ipaliwanag kung ano ang mga pinaggagagawa niya at kung paano nakumpleto ang mga aktibidad. Magresulta sa positibong disposisyon sa paaralan ang iyong gana at interes.

Suriin ang Gawaing-Paaralan

Ipagmamalaki ng iyong anak ang kanyang gawaing-paaralan. Maglaan ng oras upang tingnan ito at upang magtanong tungkol sa kung paano niya nakumpleto ang mga ito. Bigyang-papuri ang iyong anak at bigyang-diin na dapat niyang ipagmalaki ang kanyang gawain. Kung ang gawain niya ay hindi katanggap-tanggap, gabayan siya sa pagsasangalang-alang kung paano ito papagandahin. Hayaang malaman ng iyong anak na normal lang ang magkamali, at na dapat tayong matuto mula sa ating mga pagkakamali nang sa gayon ay mas mapapaganda natin ang gawain sa susunod na pagkakataon. Magagalak ang iyong anak kapag ipinapakita mo ang kanyang ginawa sa bahay ninyo (e.g., pagsabit ng kanyang mga gawaing yari sa papel sa pintuan ng ref).

Suportahan ang Pagkamausisa at Motibasyon

Patuloy na gagalugarin ng iyong anak ang mundo at magkakaroon ng mga tanong tungkol sa mga natutuklasan sa araw-araw. Himukin ang likas na pagkamausisa sa pamamagitan pagtulong sa anak mo na makahanap ng mga sagot sa kanyang mga katanungan. Gawing masaya at makahulugan ang pagkatuto Kung makakita ang iyong anak ng adhikain sa pagkatuto, mas malamang na maging kawili-wili ito sa kanya at makatuklas siya ng mga bagong interes.

Itaguyod ang Pang-unawa

Upang lubos na maunawaan ng iyong anak ang layunin ng pagkatuto, kailangan niyang mapagtanto kung paano ito nalalapat sa kanyang sariling buhay. Tulungan ang iyong anak na malaman ito sa pamamagitan ng pagbibigay ng mga karanasan sa mga orasan, pera, mga kalendaryo, pagsunod sa mga panuto, pagbasa ng mga senyales o mga direksyon, pagsulat ng mga maiikling note o listahan, at mga larong-pananalita.

Magbasa, magbasa, at magbasa pa araw-araw!

Maging Handa

Ang mga batang organisado ay mas may kakayahan na matuto. I-develop ang mga nakakagawiang paggawa ng malinis na takdang-aralin at magbigay ng balangkas para sa iyong anak. Mag-set up ng pang-araw-araw na iskedyul ng takdang-aralin. Tiyakin na ang lugar na pinaggagawan ay maliwanag at tahimik. Ang pagiging available ng mga materyal ay nakakapag-maximize ng oras ng pagkatuto. Hayaan ang iyong anak na umako ng tungkulin para sa pagkumpleto ng takdang-aralin. Kung makalimutan niya ang nakasanayang pamamaraan, naaangkop ang isang paalala.

“Ang realidad ay malamang na mabuhay ng mas matagal ang mga anak natin kaysa sa atin. Kung hindi natin sila bibigyan ng mga kahusayan upang mabuhay kapag tayo ay wala na, ano ang ginagawa natin?”

Heather, nanay na may dalawang anak na lalaki, ang isa ay may Downs syndrome at ang isa ay may mga kapansanan sa pagkatuto, Ft. Lewis, WA

Magulang sa Magulang

Pagtuturo sa Iyong Anak na Itaguyod ang Sarili

Bilang isang magulang, alam mo kung gaano kahalaga ang pagturo sa iyong anak na pangalagaan ang kanyang sarili hangga't maaari. Maaaring mangahulugan ito ng pagtuturo ng kalinisan sa pangangatawan, paano tumawid sa daan nang ligtas, o kung paano iiwasan ang kamag-aral na palaging pinagmumulan ng gulo. Ang pagtuturo ng pagtataguyod sa sarili ay hindi lubos na naiiba. Kung aasahan natin na lumaki ang mga anak natin na lumaki bilang tao, dapat natin silang bigyan ng pagkakataon na magsalita para sa kanilang sarili at gumawa ng sarili nilang pagpapasya.

Ang pagtataguyod sa sarili ay nagsisimula sa pagtuturo sa anak mo na humingi ng tulong at tumanggap ng tungkulin para sa kanyang sariling mga kilos. Bahagi nito ang pagiging aktibong kalahok sa pagpapalano ng kanyang buhay. Nangangahulugan ito sa pagtulong sa anak mo na maging kampante sa pagsasabi kapag may bagay na bumabagabag sa kanya. Maaari itong isanay sa bahay o sa paaralan. Maraming maaaring maging anyo ang pagtataguyod sa sarili, tulad ng pagpapaliwanag sa bagong guro na kailangan niyang i-record ang leksyon sa tape, pagsabi sa tagasilbi na nagkamali siya sa order, o pagkatuto na gumamit ng pampublikong transportsyon. Maaaring magsimula ito sa pagpapabaya sa iyong anak na bayaran ang mga napamili o pagplano ng isang birthday party. Napakahalaga para sa mga mag-aaral na may kapansanan na mapaunlad o mapahusay ang kakayahang itaguyod ang sarili dahil kakailanganin nila ang mga kakayahang ito sa lahat ng aspeto ng buhay.

Makakatulong ang proseso ng transisyon sa paaralan ng iyong anak. Nangyayari ang transisyon kapag ang pagtuon sa edukasyon ng iyong anak ay magsimulang lumipat mula sa pagkilala at pag-minimize ng mga pagsubok na kanyang kinakaharap patungo sa pagtanaw sa hinaharap at paggalugad sa kung ano ang maaaring gawin upang matuto ang iyong anak ng isang trabaho o mamuhay nang mag-isa. Dapat na malaki ang bahagi ng iyong mag-aaral sa prosesong ito, sa pagpapahiwatig ng mga pangangailangan, gusto at ninanais. Upang magkaroon ng ganap na buhay, dapat na bahagi ng proseso ng pagpapalano ang iyong anak. Para sa higit pang impormasyon tungkol sa transisyon, tingnan ang [Module 4, Mga Pamilya na nasa Transisyon](#), ng Tool Kit para sa Magulang na ito.

Ang isa sa pinakamahalagang serbisyong pang-adulto ay ang bokasyonal na rehabilitasyon. Kasama sa mga serbisyong bokasyonal na rehabilitasyon ang pagplaplano, pagtulong, pagsuporta, at pagsasanay upang matulungan ang mga taong may kapansanan na maging handa para sa at makahanap ng isang trabaho. Mayroon ang karamihan sa mga estado ng ahensya ng bokasyonal na rehabilitasyon na may mga pang-rehiyon na tanggapan na nagbibigay ng mga ganitong serbisyo. Kung alam mo na magreretiro sa ibang estado, makipag-ugnay sa ahensya sa estadong iyon nang advance.

Pagtataguyod ng Mga Benepisyo

Bilang karagdagan sa mga benepisyon militar, maaaring kwalipikado ang iyong anak para sa mga benepisyon federal at pang-estado.

Pandagdag na Kita na Pangseguridad

Ang Pandagdag na Kita na Pangseguridad (Supplemental Security Income o SSI) ay buwanang bayad para doon sa mga may maBABababang kita at kaunting pagkukunan na may edad na animnapu't lima o mas matanda pa, para sa bulag, o sa may kapansanan. Maaaring maging kwalipikado ang mga bata. Kung sa tingin mo na ikaw o ang iyong anak ay maaaring

kwalipikado, bumisita sa iyong pinakmalapit na Tanggapan ng Social Security o tumawag sa Administration ng Social Security sa (800) 772-1213. Kung tinanggihan ang iyong aplikasyon, dapat mong pag-isipan ang pag-apela sa pagpapasya. Pakitandaan na dapat na nasa tiyempo ang pag-apela, hindi lalagpas ng tatlong araw mula sa petsa ng notice, o sampung araw kung hihingi ka ng mga benepisyo habang nag-aapela. Inuturing ito bilang “nakabinbin na pantulong na bayad.” Tandaan na maaaring ipasauli sa iyo ang mga benepisyo kung wala sa iyong pabor ang magiging kahinatnan. Sa paglipat-lipat mo sa mga estado, tandaan na ang mga kinakailangan sa pagiging karapat-dapat ay nag-iiba-iba.

Sa maraming estado, ang pagiging karapat-dapat para sa Pandagdag na Kita na Pangseguridad ay nagkwalipika sa isang indibidwal para sa Medicaid.

Medicaid

Nagbabayad ang Medicaid para sa pangangalaga sa kalusugan para sa ilang indibidwal at mga pamilya na may mabababang kita at kaunting pinagkukunan. Ito ay isang pambansang programa na may malalawak na alituntunin, ngunit nagtatakda ng sariling mga patakaran sa pagiging karapat-dapat ang bawat estado at napapasya kung anong mga serbisyo ang ibibigay. Tandaan ito habang palipat-lipat ka sa mga estado. Maaari ring piliin ng mga estado na isama sa saklaw ang ibang pangkat ng mga bata na mas mababa ang edad sa labingsiyam o mga miyembro ng pamilyang may mas mataas na kita.

Maraming estado ang nagkwalipika sa mga bata sa ilalim ng Batas noong 1982 na Pagkakapantay-pantay ng Buwis at Piskal na Pananagutan, na kilala rin sa tawag na Waiver ni Katie Beckett o Waiver ng Mga Serbisyo na Nakabase sa Tahanan at Komunidad. Nagbibigay-daun ito na magkwalipika ng mga bata nang hindi isinasaalang-alang ang kita ng kanilang mga magulang. Upang makahanap ng impormasyon sa Medicaid at mga waiver ng Medicaid sa iyong estado, pumunta sa www.militaryhomefront.dod.mil/tf/efmp/resources.

Dapat pag-isipan ng mga pamilyang militar na nahihirapan sa gastos ng pangangalaga para sa isang miyembro ng pamilya na may kapansanan na mag-apply para sa Mga Serbisyo na Nakabase sa Tahanan at Komunidad ng Medicaid. Maaaring mahigitan ng mga benepisyo iyong mga inaalok ng TRICARE.

Pag-impluwensya sa Pamublikong Batas

Sa pagiging abala sa pang-araw-araw na pamumuhay, maaaring nasa ibaba ng listahan ng mga dapat mong gawin ang pagsubaybay sa mga bago at iminumungkahing pagsasabatas. Gayunpaman, mayroon kang kapangyarihan na maimpluwensyahan ang pagsasabatas na makakaapekto sa edukasyon, kalusugan at kalidad ng buhay ng iyong anak.

Ano ang magagawa ng isang abalang magulang? Ang unang hakbang ay ang pagiging maalam. Maraming magulang ang nakatuklas na ang mga discussion board sa online ay isang makabuluhang pinagkukunan para sa pagbabahagi ng mga tip kung paano malalampasan ang isang araw at ng mga kaalaman tungkol sa mga pamublikong isyu na makakaapekto sa kanilang anak. Ang PTI Center sa iyong estado ay maaari ring magandang pagkukunan ng mga kasalukuyang impormasyon sa mga isyu na may-katuturan sa iyo at sa iyong pamilya.

Kapag may mahalagang isyu na lumitaw, isang agarang tawag sa telepono o liham na may isang pahinan sa isang binotong opisyal ang kailangan upang maipaabot ang iyong mga opinyon at alalahanin.

Maraming mga magulang ang nakatuklas na ang mga discussion board sa online ay isang di-matumabsan na pinagkukunan para sa parehong pagbabahagi ng mga tip kung paano malalampasan ang isang araw at para maging maalaman tungkol sa mga pampublikong mga isyu na maaaring makakaapekto sa kanilang anak.

Binibigyan ng atensyon ng mga naihalal na opisyal ang mga komunikasyon mula sa kanilang mga mamboboto. Isalaysay ang kwento ng iyong pamilya. Kung magpapadala ka ng liham o email, magsama ng larawan ng iyong pamilya. Maglalagay ito ng mukha sa isyu para iyong kawatan na maaaring alam ang mga detalye ng pagsasabatas ngunit maaaring kailangan na marinig tungkol sa kung paano ito makakaapekto sa mga buhay ng kanyang mga maboboto.

Maaari mong ibahagi ang mga personal na kwento tungkol sa kung ano ang mga nagawa para sa iyong pamilya ng pampublikong edukasyon at ibang mga serbisyo ng pamahalaan. Bilang karagdagan, maipapaliwanag mo ang tungkol sa mga kinakailangang dagdag na serbisyo at pagpopondo para sa iyong anak.

Para sa Higit Pang Impormasyon

Basahin o i-download ang ibang mga module ng Tool Kit ng Magulang na ito sa www.militaryhomefront.dod.mil/tf/efmp/toolbox.

- *Module 1, Kapanganakan hanggang sa Edad na Tatlo*
- *Module 2, Espesyal na Edukasyon*
- *Module 3, Mga Benepisyong Pangkalusugan*
- *Module 4, Mga Pamilyang Lumilipat*
- *Module 6, Mga Mapagkukunan at Suporta*

Hanapin ang Ibang Magulang ng Mga Batang may Kapansanan

ng tanggapan ng installation ng EFMP ay makatutulong sa iyo upang makahanap ng ibang mga pamilya na humarap sa mga katulad na pagsubok. Ang malaman na hindi ka nag-iisa ay maaaring magdulot ng napakalaking kaginhawaan sa kalooban. Maghanap ng impormasyon ng pakikipag-ugnay para sa iyong tanggapan ng EFMP sa pamamagitan ng pagbisita sa MilitaryINSTALLATIONS sa www.militaryinstallations.dod.mil.

HOMEFRONTConnections

Ang HOMEFRONTConnections, isang site sa social networking ng Department of defense (DoD), ay nagbibigay ng secure na lugar kung saan ang mga miyembro ng pamilya ng militar na may mga espesyal na pangangailangan ay maaaring makipagkilala at makipag-ugnayan sa online upang magbahagi ng mga karanasan, mag-post ng mga larawan at video, magslat ng mga blog, at lumikha ng mga board ng talakayan. Sumali sa isang umiiral nang pangkat o lumikha ng sarili mo. Bisitahin ang HOMEFRONTConnections sa <https://apps.mhf.dod.mil/homefrontconnections>.

Hanapin ang Iyong Pang-estadong Sentro ng Pagsasanay sa Magulang at Impormasyon

Ang bawat estado ay tahanan sa bawat isang Sentro ng PTI. Pinagsisilbihan ng mga ito ang mga pamilya ng mga bata at batang adulto mula pagkapanganak hanggang sa edad na dalawampu't dalawa na may anumang uri ng mga kapansanan: pisikal, pang-cognitive, emosyonal, at pagkatuto. Tinutulungan ng mga ito ang mga pamilya na makakuha ng naaangkop na mga serbisyo para sa kanilang mga anak, nagsisikap na mapabuti ang mga resulta ng edukasyon para sa lahat ng bata; sinasanay at binibigyan ng impormasyon ang mga magulang at mga propesyonal sa iba't-ibang paksa; malutas ang mga problema sa pagitan ng mga pamilya at mga paaralan o ibang mga ahensya; at pinag-uugnay ang mga batang may kapansanan at mga mapagkukunang komunidad na makatutugon sa kanilang mga pangangailangan. Para sa higit pang impormasyon, bumisita sa www.militaryhomefront.dod.mil/tf/efmp/resources.

Ang Sentro para sa Naaangkop na Resolusyon ng Pagtatalo sa Espesyal na Edukasyon

Ang Center para sa Naaangkop na Resolusyon ng Pagtatalo sa Espesyal na Edukasyon (Center for Appropriate Dispute Resolution in Special Education o CADRE), isang inisyatibo na pinopondohan ng Departamento ng Edukasyon, ay nagsisilbi bilang Pambansang Central sa Resolusyon ng Pagtatalo sa Espesyal na Edukasyon at gumagamit ng pagpapagitna at iba pang diskarte sa pakikipagtulungan upang resolbahin ang mga di-pagkakaunawaan tungkol sa espesyal na edukasyon at mga programa ng maagang pamamagitan. Upang makipag-ugnay sa CADRE, pumunta sa www.directionservice.org o kaya ay tumawag sa (541) 686-5060 o sa (541)284-4740 (TTY).

Mga Aklat

Nag-aalok ang Military OneSource ng ilang bilang ng mga aklat sa pagtataguyod. Ang mga aklat na ito ay libre at maaaring ma-access sa pamamagitan ng kanilang library ng pagkukunan. Para sa higit pang impormasyon, bumisita sa Military OneSource sa online sa www.militaryonesource.com.

Panimula

Panimula sa Module 6

Ang buhay militar ay mapaghamon. Lalo na kapag may anak ka na may espesyal na pangangailangan. Ang mga pamilya sa militar ay may maraming mapagkukunan na available sa kanila, mula sa loob at labas ng komunidad ng militar. Tulungan ang iyong sarili at ang iyong pamilya sa pamamagitan ng pagkakaroon ng kaalaman tungkol sa mga serbisyo ng suporta at mga available na mapagkukunan.

Mga Mapagkukunan sa Komunidad ng Militar

Mga Center ng Pamilya

Nag-aalok ang mga Sentro para sa Pamilya, na nakatalaga sa mga installation na militar, ng iba't-ibang libheng serbisyo at suporta na nakadiseno upang tulungan ang mga miyembro ng serbisyo at mga pamilya na may matatanging paghamon ng buhay militar. maaaring mag-iba ang mga serbisyo nang ayon sa laki at sa misyon ng installation. Maaaring kasama ang mga sumusunod sa mga serbisyonang inaalok:

- pagpapayo tungkol sa relokyon at pagpapahiram ng mga locker
- mga serbisyo ng impormasyon at referral
- mga workshop para sa trabaho
- pag-coordinate ng mga nagboluntaryo
- mga klase para sa magulang
- pang-indibidwal at pampamilyang pagpapayo
- personal na pangangasiwa ng pera
- edukasyon ng asawa at mga programang pang-suporta
- suporta sa pag-deploy
- edukasyon at mga workshop ng buhay may-pamilya

Mauugnay ka ng mga Center ng Pamilya sa tanggapan ng Programa ng Pambihirang Miyembro ng Pamilya (Exceptional Family Member Program o EFMP). Nagbibigay ang EFMP ng impormasyon tungkol sa mga lokal na samahan at sumusuporta sa mga referral ng mga pangkat, tulong sa mapagkukunan, at mga serbisyo ng pamamahala ng kasong hindi medikal para sa mga pamilya na may marami, kumplikadong pangangailangan. Para sa higit na impormasyon tungkol sa EFMP, sumangguni sa [Module 4, Mga Pamilyang Lumilipat](#). Upang mahanap ang iyong pinakamalapit na tanggapan ng installation EFMP, bumisita sa www.militaryinstallations.dod.mil.

Ang mga mapagkukunan at mga referral na ito mula sa Center ng Pag-develop ng Bata ay available upang matulungan ang mga magulang na makahanap ng childcare kapag ang mga pagsasaayos ay hindi maaaring makamit sa installation.

Programa sa Suporta para sa mga Bagong Magulang

Ang Programa sa Suporta para sa Mga Bagong Magulang (The New Parent Support Program o NPSP) ay umaalalay sa mga magiging at bagong magulang sa pamamagitan ng pagbibigay ng iba't ibang serbisyo. Ang mga serbisyo ay itinutugma sa pangangailangan ng bawat pamilya at kasama ang mga pagbisita sa tahanan, edukasyon, pagpapayo at mga referral sa ibang mga mapagkukunan na isama ang mga samahan para mga espesyal na pangangailangan at mga serbisyo sa loob at labas ng installation. Nag-aalok din ang NPSP ng mga klase sa pangangalaga ng bagong panganak na sanggol at positibong pamamahala ng pagiging magulang/pagkilos para sa parehong mga nanay at mga tatay. Ang mga materyal na pang-edukasyon tulad ng mga aklat, mga librito, at mga pulyeto ay available sa mga installation na tanggapan ng NPSP, at ang ilang mga programa ay mayroon ding mga library na mapaghihiraman ng iba't ibang media tungkol sa pagiging magulang at sa buhay-may-pamilya.

Programang Nagtataguyod sa Pamilya

Ang komunidad ng militar ay hindi na bago sa mga isyu na personal o pampamilya. Ang mga isyu ay maaaring sumaklaw mula sa mga problemang kaugnay ng pag-deploy na sanhi ng tensyon hanggang sa karahasan sa tahanan kasama ang pang-aabuso sa asawa o sa anak. Ang mahahalagang serbisyo at mga suporta ay available sa mga pamilyang militar. Nagtatangkilik ang Programang Nagtataguyod sa Pamilya (Family Advocacy Program o FAP) ng mga aktibidad at mga serbisyo kasama ang mga pag-uulat para sa pampublikong kaalaman, pagpapayo sa mga indibidwal at mga magka-biyak, pamamagitan sa krisis, pagtataguyod ng biktima, mga pangkat pang-suporta, at pamamahala ng tensyon at iba pang mga worksop para sa kalusugan ng katawan at pag-iisip. Maaaring mahanap ang mga serbisyo ng FAP sa mga pasilidad sa paggagamot na pangmilitar o sa mga installation na mga Center ng Pamilya. Para sa higit pang impormasyon, pumunta sa www.militaryinstallations.dod.mil.

Mga Programa para sa Bata, Kabataan, at Teen

Kinakaharap ng mga pamilyang militar ang mga papalit-palit na iskedyul sa trabaho na madadalas na mahaba sa karaniwang 8-oras na araw at dapat na maging handa na maitalaga sa kahit saang bahagi ng mundo sa isang iglap na notice. Ang mga hamong ito kasama ang pangangalaga ng batang may espesyal na pangangailangan ay posibleng magpahirap sa paghanap ng de-kalidad na pangangalaga sa bata. May kakayahang umangkop ang system sa pag-develop ng bata ng Departamento ng Depensa (Department of Defense o DoD), gayunpaman, nakakapagpanatili ito ng mga mataas na pamantayan, at kasama ang mga sumusunod na serbisyo:

- Mga Center sa Pag-develop ng Bata — Nagbibigay ang Mga Center sa Pag-develop ng Bata (Child Development Centers o mga CDC) ng DoD ng pangangalaga para sa mga batang may edad na anim na linggo hanggang labingdalawang taon. Ang ilang Serbisyo ay mayroong mga kasamang mayroong

Kapag nakatanggap ka ng mga kautusan para sa bagong panungkulang istasyon, maaari kang humiling at matokahan ng tagatangkilik bago ka lumipat. Hingan ang iyong lokal na o ang inistallation na tanggapan ng Programa ng Pambihirang Miyembro ng Pamilya sa iyong bagong panungkulang istasyon ng isang pamilyang tatangkilik na may mga katulad na espesyal na pangangailangan.

mga koponan upang tukuyin ang mga naaangkop na accommodation at mga serbisyo para sa iyong anak, at tumulong na matiyak na natutugunan ang pangangailangan ng iyong anak sa setting ng daycare. Upang mahanap ang pinakamalapit na CDC, bumisita sa MilitaryINSTALLATIONS sa www.militaryinstallations.dod.mil.

- Pampamilyang Pangangalaga sa Bata — Ang mga tahanan ng Pampamilyang Pangangalaga sa Bata na nagbibigay ng mga serbisyo sa loob ng kampo militar ay sertipikado ng programa ng militar sa pag-develop ng bata. Naghahatid ang mga provider na ito ng mga kritikal na serbisyo upang pagsilbihan ang mga miyembro sa shift work, nagtatrabaho sa pinahabang mga oras o sa Sabado at Linggo, at para sa mga mas gusto ng lugar na base sa tahanan para sa kanilang mga anak. Ang isang tahanan sa pampamilyang pangangalaga sa bata ay maaaring ang pinakamahusay na pagpipilian para sa mga batang may mga espesyal na pangangailan na nangangailangan ng patuloy na serbisyo ng isang caregiver na pamilyar sa mga kumplikadong pamamaraang kinakailangan para sa kanyang pangangalaga.
- Mga Center ng Kabataan — Nag-aalok ang mga Center ng Pamilya ng hanay ng mga programa na makakatulong sa iyong anak na makisangkot at makakilalal ng mga kaibigan. Ang mga installation ay madalas na nag-aalok ng mga liga ng sports at isang center kung saan makakapaglaro ang iyong anak ng ping-pong, video game o iba pang mga nakalilibang na aktibidad. Para sa impormasyon patungkol sa mga serbisyo sa Bata, Kabataan, at Teen, makipag-ugnay sa www.militaryhomefront.dod.mil.
- Mga Summer Camp at Paglilibang — May ilang installation ang nag-aalok ng mga camp at mga aktibidad para sa may mga espesyal na pangangailangan. Halimbawa, ang Camp Lejeune ay nag-aalok ng *Camp Special Time* sa loob ng ilang Sabado at Linggo bawat taon, na nagbibigay sa mga magulang ng ilang libreng oras na karapat-dapat matanggap. Inaalok ng Fort Campbell ang *Camp We Can*. Bisitahin ang iyong installation na Center ng Pamilya at magtanong tungkol sa mga camp na available sa iyong installation o sa iyong komunidad.

Mga Opisyal sa Pakikipag-ugnay ng Paaralan

Ang Mga Opisyal sa Pakikipag-ugnay ng Paaralan (School Liaison Officers o SLO) ay nagne-network, nagtuturo, at nakikipagtulungan sa mga lokal na paaralan bilang kasosyo upang payuhan ang mga magulang na militar ng mga batang may tamang edad para pumasok ng paaralan sa mga isyu at panganailangan na pang-edukasyon at upang makatulong sa paglutas sa mga problemang kaugnay ng edukasyon. Ang mga layunin ng programa ay tukuyin ang mga balakid sa pagtatagumpay sa pag-aaral at maka-develop ng mga solusyon; isulong ang pagkasangkot ng mga magulang sa edukasyon ng kanilang anak; i-develop at i-ugnay ang mga pagsasama sa edukasyon; bigyan ang mga magulang ng mga tool na kailangan upang mapanaigan ang mga hadlang sa edukasyon na sanhi ng kanilang pamumuhay-militar; at upang maisulong at maturuan ang mga lokal na komunidad at mga paaralan patungkol sa mga pangangailangan ng mga anak ng militar. Upang mahanap ang iyong installation SLO, bisitahin ang www.militaryinstallations.dod.mil.

Mga Samahan para sa Agarang-Tulong

Naipagmamalaki ng mga komunidad ng militar sa kanilang mga sarili na kaya nilang pangalagaan ang sa kanila. Umiiral ang mga samahan para sa agarang-tulong upang tulungan ang mga pamilya na nagkaroon ng hindi-inaasahang mga problema o pagkagipit sa pera. Nagbibigay ng tulong ang Mga Samahan para sa Agarang-tulong para sa mga sumusunod na pangangailang:

Magtanong sa iyong Center sa Pag-develop ng Bata tungkol sa mga summer camp at mga aktibidad. Maaari kang makahanap ng hanay ng mga aktibidad para sa iyong mga anak na sumasaklaw mula mga camp ng sports hanggang mga torneo ng pangigingda.

“Isang kasangguni ng Military OneSource ang mahinahong nakipag-usap sa akin nang may kaunting pagbibiro, at nakatulong upang maalala kong marunong pala akong tumawa. ung hindi dahil sa kanila, malamang na ako ay palaging tensyonado pa rin.”

Mga nasa hukbong pandagat na magulang sa bata na may mga di kanais-nais na pag-uugali.

Magulang
sa Magulang

- pang-emergency na transportsyon
- mga kailangang pagkumpuni ng sasakyan
- mga babayaran sa pagpapalibing
- mga di-inaasahang kagipitan sa pamilya
- agarang-tulong tuwing may sakuna
- pagkain, upa at mga kagamitan
- mga babayaran sa childcare
- bayarin medikal/dental (ang ibinahagi ng pasyente)

Ang bawat sangay ng Hukbong Sandatahan (Armed Service) ay suportado ng isang pribadong non-profit na samahan ng mga mapagkawangawa na nagbibigay ng rulong-pinansyal sa oras ng kagipitan sa mga aktibo at retiradong mga miyembro ng serbisyo at kanilang mga pamilya.

- **Samahan para sa Agarang-Tulong ng Army sa oras ng kagipitan**
www.aerhq.org
(866) 878-6378
- **Samahan para sa Agarang-Tulong ng Navy/Marine Corps**
www.nmcrs.org/intfreeloan.html
(703) 696-4904
- **Samahan para sa Pagtulong ng Air Force**
www.afas.org
(800) 769-8951

Mga Website na Naka-sponsor ng Serbisyo

Ang bawat Serbisyo ay nagso-sponsor ng isang website na nagbibigay ng impormasyon sa mga programa para sa kalidad ng buhay ng mga pamilyang militar. Ang mga website na ito ay nagbibigay din ng mga artikulo ng balita, impormasyong kaugnay ng militar na pamumuhay, at mga online na tutorial.

- **Army OneSource**
www.myarmyonesource.com
- **Mga Serbisyo ng Komunidad ng Marine Corps**
www.usmc-mccs.org
- **Programang Suporta sa Fleet at Pamilya**
www.cnic.navy.mil/CNIC_HQ_Site
- **Pagtatagpong Landas ng Air Force**
www.afcommunity.af.mil

Mga Karagdagang Mapagkukunan ng Militar

Seksyon para sa Mga Espesyal na Pangangailangan ng MilitaryHOMEFRONT/ Programa ng Pambihirang Miyembro ng Pamilya

Ang seksyon para sa Mga Espesyal na Pangangailangan ng MilitaryHOMEFRONT/EFMP ay ang opisyal na website ng DoD upang matulungan ang mga miyembro ng hukbo at ang kanilang mga miyembro ng pamilya na may espesyal na pangangailangan. Ang site na ito ay puno ng impormasyon sa mga benefpisy, mga sustento, at pagka-kwalipikado, at sa mga mapagkukunan ng militar at sibilyan. Bumisita sa, www.militaryhomefront.dod.mil/tf/efmp/resources. Dito mo mahahanap ang mga mapagkukunan ng suporta para sa mga sumusunod:

- pangangalaga sa bata

- pagpapayo
- pagtatalaga
- edukasyon para sa mga miyembro ng pamilya
- tulong na legal
- paglilipat at relokasyon
- suporta sa mga bagong magulang
- personal na pangangasiwa ng pera
- trabaho para sa asawa
- tulong sa transisyon

Military OneSource

Nagbibigay ang Military OneSource ng impormasyon, mga referral, at tulong sa komunidad ng militar.

Naa-access ng telepono o ng Internet, nagbibigay ang Military OneSource ng mga konsultasyon patungkol sa mga espesyal na pangangailangan, pagsasaliksik, mga mapagkukunan, at mga materyal na inilaan upang mapag-ibayo ang mga kasalukuyang serbisyo na militar na available para sa mga pamilyang may mga espesyal na panganagailangan.

Available ang isang Espesyalista sa Edukasyon na Pangmilitar at nakatuon siya sa mga pamilya ng militar na nangangailangan ng tulong sa mga isyu kaugnay ng pagpapaaral ng iyong mga anak. Ang mga serbisyo ay ibinibigay batay sa naka-iskedyul na appointment sa pamamagitan ng telepono at ang mga ito ay nakatuon sa mga batang may espesyal na pangangailangan mula pagkapanganak hanggang sa edad na dalawampu't isa. Ang mga serbisyong espesyal ay maaaring ma-access sa pamamitan ng pangunahing numero ng telepono para sa Military OneSource. Ang lahat ng mga serbisyo ay libre sa pagsingil. Para sa higit pang impormasyon, bisitahin ang Military OneSource sa online sa www.militaryonesource.com.

Mga Kabataan sa Militar na Palagiang Lumilipat

Ang Mga Kabataan sa Militar na Palagiang Lumilipat (Military Youth on the Move) ay isang website ng DoD para sa mga bata na may edad mula anim hanggang labingwalong taon, na palagiang lumilipat kasama ang isang magulang na aktibong nanunungkulan. Gumagamit ito ng katatawanan, pag-unawa sa damdamin, mga patotoo, at optimistikong mga larawan upang makapagbigay ng napakaraming impormasyon sa relokasyon at upang matugunan ang mga hamon na kinahaharap ng mga bata at kabataan sa militar habang sila ay nagsusumikap mapanaigan ang mga pagsubok na dulot ng paglilipat. Bisitahin ang Militar na Kabataan sa Paglipat sa <http://apps.mhf.dod.mil/myom>.

Planuhin ang Aking Pagkilos

Ang tool sa online na Planuhin ang Aking Paglipat ay sadyang idinisenyo na nasa-isip ang mga pamilyang militar na lumilipat. Naglalaman ang tool ng napapanahong impormasyon tungkol sa mga panungkulang istasyon at ang mga lugar na nakapaligid, at nagbibigay ng tulong sa pagpapalano ng paglilipat. Nakakatulong din ang site kahit sa pagtanya ng mga gagastusin at nagbibigay ng impormasyon tungkol sa mga pantustos sa paglalakbay at mga kaugnay na karapatan. Upang gamitin ang tool na ito, bisitahin ang MilitaryHOMEFRONT sa www.militaryhomefront.dod.mil/tf/movingandrelocation.

Kailangan mo ba ng makakausap?

Available sa iyo ang Military OneSource 24 oras bawat araw.

•

Mula sa US:
(800) 342-9647

•

International na Toll Free:
(800) 342-9647

•

International Collect:
(484) 530-5908

Maraming magulang ang nakatuklas na ang mga discussion board sa online ay isang di-matumabsan na pinagkukunan para sa pagbabahagi ng mga tip kung paano malagpasan ang isang araw at para maging maalam tungkol sa mga pampublikong isyu. na maaaring makakaapekto sa kanilang anak.

MilitaryINSTALLATIONS

Ang MilitaryINSTALLATIONS ay ang opisyal na pinagmumulan ng imormasyon ng DoD para sa mga pang-estadong mapagkukunan na available sa mga miyembro ng serbisyo at kanilang mga pamilya. Dito, makakahanap ka ng mga artikulo, larawan, paglilista ng mga pangunahing unit at mga contact para sa mga programa at mga serbisyo sa buong mundo. Bumisita sa website ng MilitaryINSTALLATIONS sa www.militaryinstallations.dod.mil.

TRICARE

Nag-aalok ang TRICARE ng ilang mga program upang matulungan ang mga pamilyang may espesyal na pangangailangan. Ang Pagpipilian sa Kalusugan ng Pinalawak na Pangangalaga (Extended Health Care Option o ECHO) ay nag-aalok ng mga serbisyo, kagamitan, o mga supply na hindi na available sa TRICARE Prime, Extra, o Standard. Available rin ang Pangangalaga ng Kalusugan sa Tahanan ng ECHO (ECHO Home Health Care o EHHC). Nagbibigay ang EHHC ng malawakang mga serbisyo sa pang-tahanang pangangalaga ng kalusugan sa mga pauwi nang mga miyembro ng pamilya. Para sa higit pang impormasyon, pumunta sa www.tricare.mil o tingnan ang *Module 3, Mga Benepisyo sa Kalusugan*.

Mga Mapagkukunan na Pang-Federal, Pang-Estado at Pang-Komunidad

Red Cross ng America

Ang kasalukuyang Red Cross ng America ay umaagapay sa mga pagbabago sa militar. Nagpapadala ang Red Cross ng America ng mga komunikasyon para sa mga miyembro ng pamilya na may kinakaharap na mga emergency o ibang mahalagang kaganapan sa mgs miyembro ng Hukbong Sandatahan ng U.S na nagsisilbi sa buong mundo. Parehong maaasahan ng mga militar sa aktibong panunungkulan at ng mga nakabase sa komunidad ang Red Cross ng America na magbigay ng access sa tulong-pinansyal, pagpapayo at tulong sa mga beterano, at mga komunikasyon pangkagipitan na mag-uugnay sa kanila at kanilang mga pamilya na nasa tahanan. Makipag-ugnay sa Red Cross ng America sa www.redcross.org o sa (202) 303-4498.

Disability.gov

Ang website na ito ay nagkokonekta sa mga taong may kapasanan sa impormasyon at mga mapagkukunan na kakailanganin upang maisulong ang kanilang mga personal at propesyunal na ambisyon. Maaaring tumingin dito ang mga indibidwal na may kapasanan ng impormasyon tungkol sa paglalakbay, suporta sa pinagtrabahuhan at patas na pabahay.

Ang Center para sa Naaangkop na Resolusyon ng Pagtatalo sa Espesyal na Edukasyon

Ang Center para sa Naaangkop na Resolusyon ng Pagtatalo sa Espesyal na Edukasyon (Center for Appropriate Dispute Resolution in Special Education o CADRE) ay pinopondohan ng Departamento ng Edukasyon upang magsilbi bilang Sentrong Pang-national sa Resolusyon ng Pagtatalo sa Espesyal na Edukasyon. Hinihimok ng CADRE ang paggamit ng pagpapagitna at iba pang diskarte sa pakikipagtulungan upang resolbahin ang mga di-pagkakaunawaan tungkol sa espesyal na edukasyon at mga programa ng maagang pamamagitan. Nag-aalok din ang CADRE ng malawak na mga serbisyo na kasama ang pagsulong ng mga pamamaraan upang maiwasan ang salungatan at makatulong sa maagang tulong sa pagtatalo, pagtuturo tungkol sa mga pagpipilian

sa resolusyon ng mga salungatan, pagpapagitna, session ng resolusyon, at mga pagdinig sa tamang proseso. Upang makipag-ugnay sa CADRE, pumunta sa www.directionservice.org o tumawag sa (541) 686-5060 o sa (541) 284-4740 (TTY) o magpadala ng fax sa (541) 686-5063.

Programang sa Tulong ng Pangsuplementong Nutrisyon at Pangsuplementong Pantustos Para sa Ikabubuhay ng Pamilya

Ang Programang sa Tulong ng Pangsuplementong Nutrisyon (Supplemental Nutrition Assistance Program o SNAP), dating tinatawag na Programang Food Stamp, ay isang programang benepisyo sa pera na pinangangasiwaan ng estado at pinopondohan na federal. Binibigyan-daan ng programang mga pamilyang mababa ang kinikita na makabili ng masustansyang pagkain sa pamamagitan ng mga Electronic Benefits Transfer card. Ginagastos ng mga tumatanggap ng SNAP ang kanilang mga benepisyo sa pagbili ng karampatang pagkain sa mga may pahintulot na tindahan ng patingi-tinging pagkain, kasama ang komisaryo.

Hindi available ang SNAP sa mga pamilyang militar na naka-istasyon sa ibayong dagat, gayunpaman, maaaring mag-apply ang mga miyembro ng serbisyo at kanilang mga pamilya para sa Pangsuplementong Pantustos Para sa Ikabubuhay ng Pamilya (Family Subsistence Supplemental Allowance o FSSA). Ang FSSA ay isang programang DoD na naglalayon na palitan ang pangangailangan ng pamilya sa mga benepisyo ng SNAP sa pamamagitan ng pagtaas ng Batayang Pantustos para Mabuhay ng mga miyembro ng serbisyo. Bagaman pinupuntirya ng pantustos na ito ang mga pamilya ng SNAP, lahat ng miyembro ng serbisyo at kanilang mga pamilya na nasa ibayong-dagat at nasa bansa ay maaaring mag-apply. Ang programang FSSA ay nakabatay sa kinikita ng tahanan at laki ng pamilya. Wala sa batas ang nagbabawal sa mga miyembro ng serbisyo na makatanggap ng parehong mga benepisyo ng FSSA at SNAP nang sabay, gayunpaman, isasama ng SNAP ang mga benepisyo sa FSSA sa pagkalkula ng kinikita kapag inaalang ang pagiging karapat-dapat at ang mga halaga ng ibibigay na tulong. Para sa higit pang impormasyon, pumunta sa www.militaryhomefront.dod.mil/tf/efmp.

Medicaid

Ang Medicaid ay isang programang nagbabayad para sa pangangalaga sa kalusugan para sa ilang indibidwal at mga pamilya na may mabababang kita at kaunting pinagkukunan. Ang Medicaid ay isang pambansang programang na may malawak na mga alituntunin, ngunit nagse-set ng sariling mga patakaran sa pagiging karapat-dapat ang bawat estado at napapasya kung anong mga serbisyo ang ibibigay, isang bagay na dapat alalahanin kapag palipat-lipat sa mga estado. Sa karamihan ng estado, ang mga batang kwalipikado sa Pangsuplementong Kita na Pangseguridad (Supplemental Security Income o SSI) ay magkwalipika rin sa Medicaid. Maaari ring piliin ng mga estado na isama sa sakop ang ibang pangkat ng mga bata na mas mababa ang edad sa labingsiyam o may mga pamilyang may mas mataas na kita.

Maraming estado ang nagkwalipika ng mga bata sa pamamagitan ng mga programang na nagbibigay-daan ito upang magkwalipika ng mga batang may mga espesyal na pangangailangan nang hindi isinasangalang-alang ang kita ng kanilang mga magulang. Upang makahanap ng impormasyon sa Medicaid at mga waiver ng Medicaid sa iyong estado,

Ang Pambansang Center sa Pagbibigay-impormasyon para sa Mga Batang may Mga Kapansanan o (National Dissemination Center for Children with Disabilities o NICHCY) ay malugod na tumatanggap ng komunikasyon sa Ingles o Espanyol.

pumunta sa www.militaryhomefront.dod.mil/tf/efmp/benefits. Mag-click sa “Federal” para sa impormasyon sa Medicaid.

Pambansang Center sa Edukasyon, Kapansanan, at Katarungan para sa Kabataan

Ang Pambansang Center sa Edukasyon, Kapansanan, at Kapansanan (National Center on Education, Disability, and Juvenile Justice o EDJJ) ay nababahala sa bilang ng mga kabataang may kapansanan na namimiligro na masangkot sa mga korte o sangkot na sa system ng mga kabataang may pagkakasala. Nagbibigay sila ng tulong, gumagawa ng pananaliksik, at nagpapakalat ng mga mapagkukunan tungkol sa tatlong interes: pagpigil sa pagbagsak sa paaralan at ng pagkakasala, edukasyon at espesyal na education para sa mga kabataang naka-detain at nakakulong, at mga serbisyo para sa paglilipat ng kabataan na pabalik ng mga paaralan at mga komunidad. Para sa higit pang impormasyon, pumunta sa www.edjj.org o tumawag sa (301) 405-6462.

Pambansang Center sa Pagbibigay-impormasyon para sa Mga Batang may Mga Kapansanan

Ang Pambansang Center sa Pagbibigay-impormasyon para sa Mga Batang may Mga Kapansanan (National Dissemination Center for Children with Disabilities o NICHCY) ay pinopondohan ng Departamento ng Edukasyon at nag-aalok ng maraming impormasyon sa parehong English at Espanyol. Nagsisilbi ang NICHCY bilang isang center na pinagkukunan ng impormasyon ng mga sumusunod:

- Mga kapansanan sa mga sanggol, sa mga batang katututong lumakad, sa mga bata, at sa mga kabataan
- Batas sa Edukasyon ng Mga Indibidwal na may Kapansanan (Individuals with Disabilities Education Act o IDEA), ang batas na nagpapahintulot sa espesyal na edukasyon
- Walang Batang Maiiwan (dahil kaugnay ito sa mga batang may mga kapansanan)
- Impormasyon na ayon sa mga pananaliksik sa mga epektibong pamamaraan na pang-edukasyon

Ang center ay isang mahalagang mapagkukunan para sa lahat ng mga magulang ng mga bata na may espesyal na pangangailangan at naka-link sa BrowseAloud na reader ng teksto. Nangangahulugan ito na ang lahat ng impormasyon ng site ay maaaring basahin nang malakas para sa iyo. Para sa higit pang impormasyon bumisita sa website nila sa www.nichcy.org.

Espesyal na Pagsasanay sa Mga Magulang ng Militar

Ang Proyektong Espesyal na Pagsasanay sa Mga Magulang na Militar (Specialized Training of Military Parents o STOMP) ay isang Center ng Pagsasanay ng Magulang at Impormasyon (Parent Training and Information o PTI) na pinopondohan ng Departamento ng Edukasyon at nakatuon sa pagbibigay-kaalaman at pagsasanay sa mga magulang ng militar ng mga batang may espesyal na pangangailangan na pang-edukasyon o sa pangangalaga ng kalusugan. Tinutulungan ng STOMP ang mga pamilya ng militar sa pamamagitan ng pagbibigay ng impormasyon, suporta, at payo.

Nag-aalok ang STOMP ng mga workshop na tumutugon sa maraming paksa. Makipag-ugnay sa STOMP sa www.stomproject.org o (800) 5-PARENT (V/TTY).

Pangsuplemento na Kita na Pangseguridad

Ang SSI ay isang federal na programa ng pangsuplemento na maaaring magbigay ng buwanang bayad sa mga may mababang kinikita at kaunti lang ang mga mapagkukunan na may edad na 65 na taon o mas matanda, bulag, o lumpo. Maaaring maging kwalipikado ang mga bata. Kung sa tantya mo na ikaw o ang anak mo ay maaaring kwalipikado, bumisita sa iyong pinakmalapit na Tanggapan ng Administration ng Social Security sa (800) 772-1213. Kung tinanggihan ang aplikasyon, maaaring naisin mo na pag-isipan ang pag-apela sa pagpapasya. i-apela ang pagpapasya.

Mga Kababaihan, Sanggol at Kabataan

Nag-aalok ang Mga Kababaihan, Sanggol at Kabataan (Women, Infants, and Children o WIC) ng tulong pangnutrisyon sa mga kababaihan at kabataan na kasama sa mga may mabababang kinikita at may pangnutrisyon na peligro. Kasama rito ang mga kababaihan na buntis, postpartum, o nagpapasuso at mga sanggol at mga bata hanggang sa ika-lima nilang kaarawan. Nagbibigay ang WIC ng edukasyon sa nutrisyon, masusustansyang pagkain, pati na rin ang screening at mga referral sa ibang mga serbisyo na pangkalusugan, pang-welfare at social.

Ang mga miyembro ng serbisyo na namumuhay sa ibayong-dagat ay maaaring maging kwalipikado na sumali sa programang pang-ibayong-dagat ng WIC. Para sa higit pang impormasyon tungkol sa programang ito, bisitahin ang www.tricare.mil/wic.

Mga Mapagkukunan para sa mga Pamilya na may Mga Bata na may Malubahang Karamdaman o nasa Ospital

Fisher House

Ang mga miyembro ng militar at ang kanilang mga pamilya na may mga mahal sa buhay na nasa ospital dahil sa karamdaman o sa pinsala ay madalas na dapat maglakbay ng malayo sa tinitirhan para sa espesyal na pangangalangang medikal. Upang maibsan ang kahirapan sa ganitong mga panahaon, nagkakaloob ang Fisher House Foundation ng mga “comfort homes,” na itinayo sa mga pangunahing militar at pang-VA na medical center. May isang Fisher House™ sa bawat pangunahing militar na medical center na nagbibigay sa mga pamilyang may pangangailangan ng mga kaghinaan ng tahanan sa isang kapaligiran na mapag-suporta. Ang average na gastos sa pamamalagi sa isang Fisher house ay mas mababa sa sampung dolyar bawat araw, at maraming lokasyon ang nag-aalok ng mga kwarto nang walang bayad. Para sa higit pang impormasyon, pumunta sa www.fisherhouse.org o tumawag sa (888) 294-8560.

Make-a-Wish Foundation

Ang misyon ng Make-A-Wish Foundation® ay ang matupad ang mga hiling ng mga bata na may edad na sa pagitan ng 2½ at 18 na may maaaring ikamatay na mga medikal na kundisyon. Dapat na i-refer ang mga bata sa Foundation at matukoy ng isang doktor na kwalipikado sila ayon sa batayang medikal para sa isang kahilingan. Ang lahat ng mga

gastos para sa hiling ay sagot ng foundation, at hindi isinasangalang-alang ang kinikita ng pamilya sa pag-alam kung ang isang bata ay kwalipikado na makatanggap ng isang hiling. Makipag-ugnay sa Make-A-Wish sa www.wish.org o tumawag sa (800) 722- WISH (9474).

Starlight Starbright Children's Foundation

Ang Starlight Starbright Children's Foundation ay isang non-profit na samahan na nakatuon na makagawa ng malaking pagbabago para sa mga batang may malubhang karamdaman at kanilang mga pamilya. Pinasasaya ng Starlight Starbright ang mga dapat sana ay malungkot na magiging alaala ng mga karanasan ng pamilya kapag ang isang bata ay may malubhang karamdaman. Sinisikap nila na matugunan ang mga pangangailangan ng pamilya sa pamamagitan ng pagbuo ng mga silid-laruan at mga tambayan ng teen sa mga ospital at pagbibigay ng mga PC Pals at Mga Sentro ng Kasayajan nang ang mga bata ay makapaglaro, mag e-mail, mag-chat sa mga kaibigan, at pati na rin paggawa ng takdang-aralin sa kanilang mga kama sa ospital. Nagdadala sila ng mga entertainer at nagtatangkilik ng mga party para sa mga bata na nasa ospital. Kapag nakauwi ang mga bata, tinutulungan sila ng Starlight Starbright na mapanatili ang mga ugnayan sa pamamagitan ng mga online na chat room at mga espesyal na pagpasyal para sa buong pamilya. Para sa higit pang impormasyon, pumunta sa www.starlight.org o tumawag sa (800) 315-2580.

A Special Wish Foundation

Ang A Special Wish Foundation, Inc. ay isang non-profit na mapagkawangawang samahan na nakatuon sa pagtupad ng mga hiling ng mga bata na na-diagnose ng isang nakamamatay na disorder. Ang A Special Wish Foundation ay ang kaisa-isang pangunahing samahan ng pagtupad ng mga kahilingan sa Estados Unidos na tumutupad ng mga hiling ng mga kwalipikadong sanggol, bata, at adolescent mula kapanganakan hanggang sa mga edad na 20 taon. Para sa higit pang impormasyon, pumunta sa www.spwish.org o tumawag sa (800) 486-WISH (9474).

The Dream Factory

Ang The Dream Factory, Inc. ay isang nonprofit na samahan ng mga boluntaryo na nakatuon sa pagtupad ng mga pangarap ng mga bata na may kritikal o pangmatagalan na karamdaman. Sa kasalaukuyan, may higit sa 30 chapter sa buong Estados Unidos na may higit sa 5,000 boluntaryo na nagsisikap na makagawa at mapatupad ang mga pangarap, bumisita sa mga bata at kanilang pamilya sa mga ospital at sa kanilang mga tahanan, nagsasaayos ng mga espesyal na pagdiriwang, at nangangasiwa ng mga pagkakatapang ng pondo para sa mga indibidwal na bata. Para sa higit pang impormasyon, pumunta sa www.dreamfactoryinc.com o tumawag sa (800) 456-7556.

Give Kids the World Village

Ang Give Kids the World Village ay isang non-profit na resort na lumilikha ng mga magical na ala-ala para sa mga batang may nakakamatay na mga karamdaman at sa kanilang mga pamilya. Ang mga samahan sa pagpapatupad ng mga kahilingan ay nag-aayos ng transportasyon patungong Orlando, habang nagbibigay ang Give Kids the World ng mga accommodation sa pambihira at nakakatuwa nitong resort, mga pinagkaloob na tiket sa mga atraksyon, at pagkain para sa isang linggong napakahiwagang bakasyon. Para sa higit pang impormasyon, pumunta sa www.gktw.org o tumawag sa (800) 995-KIDS (5437).

Nilikha para sa iyo ng Department of Defense (Kagawaran ng Tanggulan)
Program sa Pambihirang Miyembro ng Pamilya

Nagbibigay ng patakaran, tool, at mapagkukunan upang mas mapabuti ang kalidad ng pamumuhay ng mga miyembro ng serbisyo at ng kanilang pamilya